

Kettős, halálos szerencsétlenség a Dunán

MAGYAR HÍRTIFŐ

ÁRA 10 FILLER

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V, Vilmos császár-ut 34.

Szerkeszti: LÉVAI JENŐ

Telefonszám:
283-62

Megrázó orvosttragédia az Ádám-klinikán

Kiss Gyula dr. tisztifőorvos, volt kormánybiztos a klinika egyik különszobájában felakasztotta magát és meghalt

Városszerte mély megdöbbenést keltett az a hír, amely pünkösdvasárnapján terjedt el, hogy

Kiss Gyula nyugalmazott tisztifőorvos az Ádám-klinika egyik különszobájában felakasztotta magát és mielőtt tettét észrevehették volna, kiszendvedt.

Kiss Gyula dr. egyike volt azoknak az orvosoknak, akik tehetségükkel küzdöttek fel magukat arra a pozícióra, amellyel méltán megérdemlik az emberiség elismerését és halálját.

Az egyetem ösztöndíjas büszkesége

Kiss Gyula dr. 1874-ben Turkevén született, ahol édesapja évtizedeken keresztül, mint postamester működött. Szerény viszonyok között éltek és meglehetősen nagy gondot okozott a fiú iskoláztatása. A szülők állami alkalmazottat akartak nevelni Kiss Gyulából, akinek azonban sokkal magasabbra törő céljai voltak. Orvos akart lenni és ezt a szándékát nem is titkolta szülei előtt. Elemi iskoláinak elvégzése után, a debreceni gimnáziumban folytatta tanulmányait, ahol mint tandíjmentes növendék a gimnázium büszkesége lett hamarosan. Páratlan ambícióval tanult a nyílt eszű fiú, akit tanárai példaképül állítottak társai elé. Tanulóéveivel esik össze a legveszedelmesebb szembetegség, a trachoma pusztítása, illetve az ez elleni küzdelem. A tizenhatéves Kiss Gyula mindennapi feladatainak elvégzése után az orvosi könyveket bujta,

megtanult németül és a legkülönbözőbb szakkönyvekből, amelyeket fillérenként megakarított zsebpénzéből vett, híres könyvtárat állított össze.

Az egyetemi tanulmányait fokozott ambícióval végezte. Elsősorban a trachoma elleni védekezés, illetve annak kezelése érdekelte őt továbbra is legjobban. Disszertációjának is ez volt a tárgya. Tanulmányai szakkörökben megérdemelten nagy feltűnést keltett és új irányt adott a veszedelmes szembetegség gyógyításának. Egyetemi tanulmányait ösztöndíjjal fejezte be.

Kiss Gyula dr. doktorátusának elnyerése

után hosszabb ideig tartott külföldi tanulmányutra indult. Elsősorban azokat

az országokat kereste fel, amelyek újabb anyagot szolgáltathattak a trachoma ellen folytatott küzdelem tanulmányához.

A studiumok befejezése után ismét visszatért Debrecenbe és ott rendelőt nyitott. A város méltányolva Kiss Gyula dr. nagy tudását, tisztiorvossá választotta, majd a főorvosi tiszt-

ség megüresedésekor őt emelte a főorvosi székbe.

Rövid ideig tölthette csak be előkelő tisztiségét mert a háboru kitérőre már az első napon bevonult a katonasághoz, ahol természetesen, mint katonaoorvos működött. Csaknem végigjárta valamennyi harteret, közvetlen a tűzvonalban nyújtotta segítségét a sebesülteknek.

Boszniában pusztít a trachoma...

Már a harmadik évét töltötte Kiss Gyula dr. a harctéren, amikor a rajvonalból hívták vissza Budapestre és tudomására hozták, hogy miniszteri biztos minőségben Boszniába kell mennie, ahol a trachoma végzetesen pusztít. A kapott utasításhoz híven azonnal Sarajevóba utazott és megkezdte fásasztó, de mint később kiderült, eredményes munkáját. Egy

egész orvosi különítménye volt, amely Kiss Gyula dr. utasítása szerint dolgozott.

Lelkiismeretét nem nyugtatta meg munkatársai jelentése. Személyesen utazta be kocsin, vagy lóháton azokat a területeket, amelyekről a trachoma legnagyobb számmal szedte áldozatait.

Egy ilyen körutja alkalmával idegszabát kapott, amely később trachomával párosult.

A beteg ember továbbra is kitaróan dolgozott és egy percre sem hagyta ott hivatalát, hanem fáradhatatlanul végezte munkáját, amelynek később áldozata lett.

Ismét Debrecenben...

A háboru befejezése után Kiss Gyula dr. ismét visszatért Debrecenbe, ahol a város szeretete és megbecsülése mellett tovább folytatta éveivel azelőtt abbahagyott munkáját. Rövid munkálkodás után azonban nyugdíjaztatását kérte.

betegsége olyan fájdalmakkal járt, hogy akadályozta őt munkájában.

Debrecen városa méltányolva a tisztifőor-

vos érdemeit, elfogadta kérelmét és nyugdíjba küldötte. Az ötvenötéves ember hivatása teljesítése közben még arra sem gondolt, hogy családot alapítson.

Csak amikor nyugdíjaztatása el volt intézve, akkor nősült meg.

Ideig-óráig megszűntek fájdalmai, operáción esett keresztül és zavartalanul multak napjai. Egy évvel ezelőtt azonban a szünetében levő fájdalmak fokozott erővel jelentkeztek és a szerencsétlen ember minden percét pokollá tették.

KISS GYULA DR.

Május 18...

Kiss Gyula dr. rettentő fájdalmakról panaszkodott és kérésére beszállították az Ádám-klinikára, hogy műtétet végezzenek rajta. Felesége kísérte, aki vigasztalta a szerencsétlen embert. Semmi sem használt. Ut közben borzalmas kínjai közepette felsőhajtott a fájdalomtól meggyötört ember:

— Istenem, válts meg már szenvedéseimtől!

Fájdalomesillapítókat adtak Kiss Gyula dr.-nak és ez használt is. Látszott rajta, hogy megnyugodott, de érezte és tudta, hisz orvos volt, hogy fájdalmai csak rövid óráig csillapultnak. Szombaton felkereste felesége, aki-nek azt mondta, hogy érzi,

hogy nem fog sokáig tartani szenvedése... ekkor már megfogamzott agyában, hogy véget vet életének.

A fenti kijelentése után Kissné ijedten kérdezte, hogy miből gondolja, hogy véget érnek a szenvedései? Ezt a kérdést azzal ütötte el, hogy érzi a közeleget javulást. Felesége megnyugodva tért haza, csak férjének az a kérese motoszkált állandóan agyában, hogy miért kérte Kiss dr., hogy az ezüst és arany ékszereit hozza be a kórházba. Majd arra gondolva, hogy beteg ember kívánságát teljesíteni kell, nem sokat gondolkozott, hanem mindent összeesomagolt és vasárnap hatalmas bőrönddel megjelent a klinikán, ahol azal fogadták, hogy férje vasárnap hajnalban szobájának ablakpárkányára felakasztotta magát és meghalt.

Kiss Gyula dr., aki hivatásának lett áldozata, kedden temetik el szülőföldjén, Turkevén.

Benezés Tibor.

Kirabolták Miklós román herceg kastélyát

Bukarestből jelent tudósítónk, hogy vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek kirabolták Miklós herceg kastélyát Brostenben. A Kárpátokban fekvő kastély személyzetét a rablók megköltözték és

nagyon sok értéktárgyat, meg fontos okmányokat vittek magukkal.

Az okmányok Miklós herceg édesapjának hagyatékából valók és elrablásuk kellemetlenül érinti a királyi családot. Az a tény, hogy a rablók az értéktárgyakon kívül irásokat is magukkal vittek, arra a gyanura ad okot, hogy

a betörésnek esetleg politikai célja volt.

Meglepetések az egységespárti listákon

A szocialisták nyílt választási kerületekben még sem indulnak

Az országgyűlési választások ügye az elmúlt héten végleges befejezést nyert. A választások időpontja tekintetében is teljesen kész a határozat. Mint a *Magyar Hét* megírta, a vidéki nyílt-szavazás választókerületekben a szavazás napja június 28. és 29-én lesz. A lítkos választással szavazó kerületekben a választás előrelátható időpontja

vagy július 5. és 6-a, vagy pedig július 6. és 7-én lesz.

Ez utóbbi terminus ellen egyes pártok részéről kifogásokat emeltek és arra törekednek, hogy a kormányzat az elhatározását megváltoztassa és a terminust előbbre hozza. Döntés erre vonatkozólag még nincs.

A pártok, — beleértve a szociáldemokrata pártot is, — meglették a maguk előkészületeit. A harc a jelölések dolgában megindult, a hivatalos kortézia azonban csak az országgyűlés feloszlata után veszi kezdetét. A kétfős ünnepet a jelöltek és az indulni szándékozók kerületeikben töltötték, leginkább azért, hogy az ott szerzendő impressziók és közlekedési eredményeképpen hivatalos helyen javítsanak pozíciójukat.

Meg kell ugyanis állapítani, hogy a kormánypart részéről

a hivatalos jelölések dolgában végleges döntés nem történt.

A főispánok előterjesztését ugyanis a pártvezetőség nem akceptálta minden kerületre nézve. Sok esetben a párt vezetőknek a személyek tekintetében más az álláspontja. Viszont a főispánok sem fogadták el ellenvetés nélkül a pártvezetőség óhajait. Az ilyen esetekben döntés céljából Darányi Kálmán dr. államtitkárhoz fordulnak, ahol a legelőször kompromisszumos megállapodás jön létre. Ugy halljuk, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök

a legtrikább esetben foglalkozik személyesen képviselőjelölési ügyekkel,

a vitás problémákat közvetlenül Darányi Kálmánal beszél meg. Csak igen kivételes esetben fordul elő, hogy választási ügyben az érdekeltekkel személyesen tárgyaljon. Gaál Gaszton és Rassay Károlyon kívül az elmúlt héten mindössze

Albrecht királyi herceggel folytatott ilyen irányú megbeszélést.

Erről az utóbbi tárgyalásról első percben olyan hír kelt szárnyra,

miszerint Albrecht lemondott arról a tervéről, hogy résztvegyen a választási küzdelemben.

Most ellenben arról informálnak, hogy a 30-asok pártja

mégis résztvesz a választásokon és 5-6 helyen szándékozik jelöltjeit felléptetni.

A Keresztény Gazdasági Párt meglévő mandátumain kívül

egynéhány egységespárti kerületben szándékozik küzdelembe indulni.

Arról értesülünk, hogy a két kormányzópart közötti paktum alapján ez csak olyan kerületekben lesz lehetséges, ahol jelenleg ellenzéki képviselő van. Így például Regöcén Artinger Imre kapja meg a hivatalos támogatást. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Budán a keresztény-párt felléptetni szándékozik Milotay Istvánt is, aki ugyan nem tagja a pártnak, de listakapcsolás folytán *posszibilis helyre veszik fel listajelöltnek*. Milotay eredetileg Cegléden szándékozott fellépni, de tekintettel arra, hogy Erdélyi Aladár egyetemi tanár kinevezése ellenére is reflektál a mandátumra és evégből az összeférhetetlenségét megszüntetni szándékozik, eredeti szándékától elállt. A párt egyébként a mezőkövesdi mandátumra is reflektál és evégből a hivatalos Zsory Lajos fősztábiró ellen, gróf Zichy Istvánt kívánja felléptetni. Ez a körülmény érdekes megfigyeléseket vonhat maga után.

gaspárti és dr. Barsevits József ügyvéd Kossuth-párti programmal. De számítanak dr. Beck Lajosra, a kerület régi képviselőjére is.

A regöcei kerületben dr. Mojzes János, a jelenlegi képviselő erősen áll. Artinger Imre budapesti bankigazgató is fel akar lépni, de az eladósodott bunyevácok között nem sok babér terem egy bankigazgató számára.

Miskolc választási vitustáncot jár

Pünkösöd után publikálják a hivatalos jelölteket, de egyik-másik faluban két-három „jelölt” borát isszák és pörköltjét eszik a választók

Miskolc, május 25.

Talán sehol nem olyan zavaros a választási helyzetkép, mint Miskolcon. Bizonytalanság és kaosz jellemzi az itteni helyzetet, amelyet leginkább azzal lehet megközelíthető szabotossággal egyetlen mondatba sűríteni, ha azt mondjuk: *Miskolc választási vitustáncot jár*. Egymást követik a hírek, de bizonyosat senki nem tud, annak dacára, hogy a kormánypárti választási iroda már megkezdte működését.

Ebben a pillanatban csak az bizonyos, hogy Reisinger Ferenc lesz a szocialistapárt listavezetője. A független kisgazdapárt (Gaál Gasztonék) pártjának a listáján Eckhardt Tibor lesz az első helyezett és utána Milotay István, Szemák István érseki vikárius és vitéz Császár László következik. Amennyiben Görgey László lenne a kormánypárti hivatalos jelöltje, — a hírek szerint — a miskolci liberálisok Rassay Károly vagy Bródy Ernő demokráta mellé állnak. A Rassay-párt listája körülbelül így alakulna: listavezetőkké Rassay Károly és utána jönneek Zsedényi Béla dr. egyetemi m. tanár, jogakadémiai rendes tanár, Ferenczi Károly, a Gazdakör elnöke és Duszák Lajos, a hegyaljai evangélikus egyházmegye esperese, miskolci lelkész.

A kormánypárti lista összeállítása még nem biztos. Mikszáth Kálmán főispán abban bízódik, hogy sikerül kivívni Bud, Wekerle vagy Kállay Miklós hivatalos jelöltségét, ebben az esetben Rassayék nem startolnak, mivel a liberálisok a kormánypárti lista mellé állnak. Ugy hírlik, hogy szerdán vagy csütörtökön főispáni konferenciák lesznek és azokon döntenek a hivatalos jelöltek ügyében. *Miskolc persze örülne, ha miniszter, vagy sulyos államtitkárjelöltet kapna*, ellenkező esetben esélyesnek ítélnék meg olyan kormánypárti listát is, melyen *Hodobay polgármester lenne az első helyezett*.

Borsod, Gömör, Abony és Zemplén megyékben hétfő estig 150 jelöltől tudnak. Van olyan falu, ahol 3-4 jelölt-aspiráns borát isszák és pörköltjét eszik a választók. A legfrissebb borsodói választási hír az, hogy *Serényi Ödön gróf, Serényi István volt földmívelési és kereskedelmi miniszter fia Biró Pállal szemben Ózdon lép fel*. Mezőesaton igen erős küzdelem lesz, hasonlóképpen Feledén, Edelényben, Ónodon. Sajószentpéteren és amennyiben Iszdy Lajos fősztábiró nem lép fel, Mezőkövesden is. A küzdelem nagyobb részt egységespárti jelöltek között fog eldőlni.

A budapesti jelöltek

Az Egységes Párt listáján készülnek a legnagyobb események. A budai kerületet Kozma Jenő vezeti. A második helyet azonban Becsey Antal helyett Petracsek Lajos dr. foglalja el. Az északi kerület listavezetője Kállay Miklós államtitkár lesz, második helyre Bárczy István, a harmadik helyre Déry Géza került. A déli kerület listavezetője valószínűleg Bud János kereskedelemügyi miniszter lesz. Ha nem, úgy Uszty Béla vezeti a listát, akit Payr Hugó követ. Itt említhetjük meg, hogy Payr Hugó fellépteni felép a *lajomszisei választókerületben*, ahol az Egységes Párt Hoffer Lászlót, az eddigi „neme” képviselőt elejtette. A fővárosi bizottsági tagok közül Scheuer Róbert is fel szándékozik lépni, még pedig a *pilisörösvári kerületben*, ahol viszont az eddigi képviselő, Gulati Sándor nem kapta meg a hivatalos jelöltséget. Scheuernek erős küzdelme lesz Fabinyi Tibamér dr.-al, aki szintén Egységes Párti programmal indul a választási küzdelemben.

Bizonyára a legnagyobb meglepetést fogja kelteni, hogy a pestkörnyéki hivatalos Egységes Párti lista vezetője, a jelek után itélve, Wild József lesz. *Preszly Elemér főispán* ugyan erősen ragaszkodik ahhoz, hogy Szűcs István, a kerület

eddig képviselője legyen a listavezető, de ugy látszik, Wild hívei felsőbb helyen a döntést a maguk számára vették ki. A nyílvánosság még nem tud pozitívumot.

Pest megyében

egyébként Teleky Tibor gróf nem szándékozik többé Gyömrőn fellépni. Erre a kerületre még nincs végleges jelölés. Az aspirálók között van *Mályós altábornagy* és két helyi ember. A *turai kerületben*, amár hivatalosan Kálmán Istvánt fogják jelölni, a mandátum mégis illeneczfalvi Sárkány Ernő, asztói fősztábiró lesz, aki igen népszerű.

A hivatalos jelöléseket egyébként, értesülünk szerint, a

Ház feloszlata után

adja csak ki az Egységes Párt vezetőség.

Mint elsőnek jelentettük, a Szociáldemokrata Párt körében foglalkoztak a passzivitás gondolatával. A pártvezetőség ugyan ezt az indítványt leszavazta,

viszont elhatározták, hogy nyíltan szavazó kerületekben nem állítanak fel jelölteket.

Győr még alig érdeklődik

Jelölések még egyáltalán nincsenek. Egyedül Gaál Jenő-pártja bontott zászlót. Vasárnap délután a Lloyd épületben népgyűlést tartanak a gazdasági helyzet tárgyalására. Szónok: Dr. Gaál Jenő.

Győrt eddig gróf Zichy János és Malasics Géza képviselték. Ez utóbbi ismételt megválasztása, miután pártállásra való tekintet nélkül nagy szimpátiának örvend a választók körében, biztosítottának látszik. Nem ez a helyzet gróf Zichy-nél, aki csak nagyritkán jelent meg Győrött és az öt éves parlamenti ciklus alatt egyetlen beszámoló sem tartott.

Az Egységes Községi Polgári Párt, egy aktív miniszter szeretne Győrbe hozni. A legutóbbi pártgyűlésen Wekerle Sándor és Bud János nevei kerültek szóba. A párton belül igen sok híve van dr. Darányi Kálmán és Vargha Imre államtitkárok jelölésének is, azonban a párt a konkrét jelölt személyében nem döntött.

A megyében még alig érezhető a választások előszele.

Dréhr rosszul áll Veszprémben?

Veszprém az ország egyetlen helye, ahol már a választási előkészületeken is túl vannak, ahol már megalakultak a végrehajtó bizottságok, gyűlések gyűléseket követik, sőt pár nappal ezelőtt megalakultak a pártirodák is.

Veszprémnek mostani képviselője Dréhr Imrével szemben Reinprecht Antal volt főispán és képviselő veszi fel a harcot és pedig nagy kilátással. Dréhr pártja látván azt, hogy milyen népszerű Reinprecht, már néhány hét óta erős agitációt fejt ki, hogy Dréhrnek a mandátumot mégis biztosítani tudja. Hogy milyen komoly ellenjelölt Reinprecht Antal Veszprémben, semmi sem jellemzi jobban, minthogy

Körmenty Ékes Lajos főispán felmentése is ezzel függ szorosan össze.

A főispán ugyanis közölte a választási tényezőkkel, hogy

Dréhr megválasztását Veszprémben semmiképpen sem tudja garantálni,

mert Reinprecht népszerűsége napról-napra növekszik. *Kenessey Pongrác* az új főispán erős kezű ember, de semmi garancia sincs arra, hogy ő Dréhr megválasztását biztosíthatja. *Az egész országban sehol ilyen erős harcra, mint Veszprémben, nincs kilátás...*

Megbukott a kereskedők választási szervezkedése

Az OMKE legutóbb lezajlott közgyűlése alkalmával történt, hogy Drucker Géza, az OMKE alnöke hosszabb visszapihlantást vetett arra a hiábavaló küzdelemre, melyet a kereskedők már csaknem egy évtized óta kifejtettek a forgalmi adónak fázis-alapon való lerovásáért s ennek legújabb tanúsága gyanánt felolvasta Vargha pénzügyi államtitkár levelét, mely a bór- és textilneműek járandóságának bizonytalan időre való további eltolódását közölte Sándor Pállal, az OMKE elnökével. A közgyűlésen levők viharos felzúdulása közben Drucker Géza elkeseredetten mutatott arra, hogy

a kereskedelmnek aligba marad más választása az adóügyi és egyéb sérelmeinek orvoslására, mint hogy önálló politikai párttá töl-

mörüljön a küszöbönálló választások alkalmával s megfelelő parlamenti gárdát állítson Sándor Pál mellé.

Ugyanilyen értelemben szólalt fel az OMKE másik alnöke, *Vértes Emil* is, a jelenlévők zajos helyesléseitől kísérve.

A kereskedők tehát kibontották a harci lobogót s megújított a riadót a parlamenti választások eljövétén s a hangadó tényezők méris permanens tanácskozásokat folytatnak abban az irányban, hogy miként lehetne a kereskedelmi politikai megszervezését végrehajtani.

Jól informált körökből halljuk már a tanácskozások küszöbén egy igen fogas kérdés került előtérbe, mely az egész szervezkedést esetleg felboríthatja. A kereskedelem vezetői nem tudják eldönteni, hogy egy külön politikai párt alakjában vegyen-e részt a választási, s később a parlamenti küzdelemben avagy valamelyik meglévő ellenzéki párt keretében induljon neki a választási küzdelemnek. A kiszivárgott hírek szerint maga Sándor Pál, mint a Rassay-párt régi oszlopa, természetesen a saját szempontjából egyedül az utóbbi módot tartja célravezetőnek, míg a kereskedőknek egy meglehetősen radikális frakciója elengedhetetlennek tartja az önálló kereskedelmi párt megalakítását.

A kisebb pártok

A FÜGGETLEN NEMZETI SZOCIALISTA PÁRT a pestvidéki lajstromos kerületben első helyen a történelmi Gábor-család sarját; Gábor Ernőt lépteti fel. A második helyen *Bacsó Mihály*, vasmunkás, a harmadikon *Csapó Sándor* dr. ügyvéd szerepel.

Szegeden, dr. Tabody Zsolt felléptetésével veszszük fel a harcot.

Türrihter Rudolft, a Kőbányai Takarékszövetkezet ügyelét letartóztatták

Szombaton délelőtt mint ismeretes, a Kőbányai Takarékpénztár helyiségében megjelent Türrihter Rudolf háztulajdonos, aki rövid beszélgetés után lövöldözni kezdett. Rendőrök állították elő a főkapitányságra, ahol megkezdtek kihallgatását. Kihallgatásakor elmondta, hogy nem volt szándékában emberéletben kárt tenni és a lövöldözésnek csupán az volt a célja, hogy felhívja a hatóságok figyelmét azokra az üzletekre, amelyeket a Kőbányai Takarékpénztár köt és amellyel az emberek szárait tette eddig is tönkre. Elmondta, hogy tettének elkövetése előtt levelet írt a rendőrségnek, amelyben bejelentte, hogy lövöldözni fog a bankban. Azt is megírta, hogy nem bánja, ha életét és szabadságát is kell feláldoznia, de nem tűrheti tovább, hogy ez a bank az embereknek az életét tönkre tegye és azokat kiuzsorozza. Felemlíti az ő példáját. Házat építtetett, amelynek befejezéséhez mintegy 35.000 pengőre volt szüksége. A banktól pénzt csak úgy kaphatott állítása szerint, ha 50.000 pengőről váltót állít ki. Kényszerhelyzetében ezt megtette és a Kőbányai Bank az 50.000 pengős váltó ellenében csupán 39.000 pengő készpénzt fizettek ki.

Türrihtert kihallgatása után a rendőrség letartóztatta,

A zalamegyei jelölések nem hoznak meglepetést

Nagykanizsán éles és elkeseredett választási harc várható. A kisiparosok elfordultak Kállay Tibortól és aktív minisztert akarnak képviselőjükné, aki segíteni tud a nagykanizsai munkanélküliségen. Ezért a közeli napokban küldöttség keresi fel Ernst Sándor népgyűlési minisztert és kéri fogják a jelöltség elvállalására. Ernsttel szemben a polgári liberális rétegei Rassay Károlyt kívánják felléptetni, ki annakidején Kállay Tibortól, mint miniszterrel szemben kisebbségben maradt.

Keszthelyen

Reischl Richárdal szemben föllép Perényi Zsig-

mond báró egységespárti hivatalos jelölt s Meisler Károly is puhatóldozik a kerületben. Tapolcán a Gaál Gaszton párti Förster Elek pünkösdkor népgyűlést tartott. Balatonfüreden a hivatalos jelölt Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár lesz, bár beszéltem báró Prónay György földmívelésügyi államtitkár jelöltségéről is. Mellettük Krivász Árpád dr., Ripka főpolgármester veje fog a küzdelemmel megpróbálkozni. Zalaszentgróton Gyömöréy Sándor, Kiskomáromban Gyömöréy István, Zalabaksán Hajós Kálmán maradnak a hivatalos jelöltek, míg a lenti kerületben Csák Károly dr. ellen megpróbálkozik fölvenni a harcot Némethy Vilmos dr. ügyvéd.

Választási mozgalmak Baján és Bács-Bodrog megyében

Bácsmegegye öt kerületében már régebben megkezdődött a választási agitáció. Ezek az ugynevezett „biztos” kerületek, úgy látszik, 1931-re megújítottak a régi képviselők részére. Érthető is, mert a képviselők egy része elhanyagolta kerületét és az ottani b ajok orvoslásával már csak akkor próbálkozott, midőn teljesen megszűnt a régi népszerűsége.

Baján eddig Walkó Lajos volt külügyminiszter egyedül áll és nem is hihető, hogy lesz ellenjelöltje. A város minden rendű és rangú választója szívesen adja rá voksát, mert Baján a politika egyszerű rekompenzációs üzlettel változott. Megválasztják Walkót, mert az ő támogatásának köszönhető, hogy ez a dunamenti kisváros nem remélt tempóban fejlődik, épül és szépül. Állami építkezéseket remélnék Walkótól. *Persze ha Klebelsberg is jelentkezne és tőle el ígérne, őt választanák meg*. Most ez a jelölés a Bácskában...

A múlt héten gyűlés-engedélyt kért a Kossuth-párt a bajai Központi-szálló színháztermébe. Tekintélyes polgárok írták alá a kérvényt. A rendőrkapitányság vezetője, *Trenka Kálmán* főtanácsos azonban elutasította a kérelmet és metagadta a gyűlést engedélyt azzal az indoklással, hogy most az idő és a közhangulat nem kedvező.

PACSIRTA Étterem kerthelyisége L. Kútúti-ut 18. sz.

A Szent János-kórház felső végénél, Gyönyörű árnyas kert, helyiség. Naponta Bartók VIII. muzsikát. Fajbörök. Hídeg-méleg étel. Tulajdonos Wendl István. Telefon: 643-74

A Horthy Miklós-telepi szanatórium vezetőjének halálos balesete a Dunán

Vizbefulladt menyasszonyával együtt Dömös mellett

Megrendítő tragédia játszódott le Pünkösdvásárnap délután a Dunán. A Visegrád melletti, azelőtt Gizella-telep, most Horthy Miklós-telep területén levő Társadalombiztosító szanatórium irodavezetője, Ronkovich Jenő vasárnap délután csónakba szállott, hogy az ő, valamint menyasszonya látogatására érkezett idősebb rokon házaspárt Dömösre átvigye. A gyönyörű időben vidám hangulatban indultak neki az utnak s későn vették észre, hogy a csónak lassan megtelek a be-

szívárgó vízzel. A hosszú ideig nem használt csónak valószínűleg megrepedezett s így történt, hogy az alattomosan beszivárgott víztől megijedtek, s a vizet hirtelen ki akarták merni. Eközben a csónak inogni kezdett, ráadásul egy örvénybe jutottak és felborultak. A fiatal jegyepár egymást és a csónakot is menteni akarván, teljes erővel küzdött a Duna hullámaival, de az örvény elkapta őket és mire a Dömösről elindult mentőcsónakok odaérkeztek, a parton álló

és kétségbeesetten sikoltozó közönség megdöbbenésére, elmerültek. Az idősebb házaspár aléltan kapaszkodott a csónakba és őket sikerült is a mentőcsónaknak kimenteni. Órák hosszat keresték az eltűnt fiatal jegyepárt, de mindeddig nem találták meg őket. A Horthy Miklós-telepen pillanatok alatt elterjedt a szörnyű tragédia híre, amely általános részvétet keltett.

A világ közvéleménye lelkesen ünnepelte a nyolcvanöt éves Apponyi Albertet

A Népszövetségi Liga Uniójának megnyitó ülése

A nemzetközi politikának fontos eseménye zajlott le pünkösdvásárnap Budapesten, ahol a Népszövetségi Ligák Uniója tartotta meg a képviselőház ülésében megnyitótulást. Első esetben történt meg, hogy a képviselőház ülés-termet az országgyűlésen kívül más célokra rendelkezésre bocsátották.

Már fél tízezer óra tájban gyülekezni kezdtek a parlamentben a világ minden részéről Budapestre érkezett delegációk, összesen

húsznyolc nemzet képviselői,

valamint a diplomáciai kar tagjai és a magyar politikai és közéleti előkelőségek. A parlament ülésterme érdekes képet festett. A miniszteri hársónyszékeket kivitték az ülés-teremből és helyettük kényelmes karosszékkeket állítottak be, amelyben a külföldi delegációk több vezetője, Bethlen István gróf miniszterelnök, Apponyi Albert gróf, a magyar Unió elnöke, Pekár Gyula és mások foglaltak helyet. Az elnöki előadói emelvényen ezáltal először szereltek fel mikrofont, miután a megnyitótulást a rádió is közvetítette.

A csillárok vakító fényében festői képe volt az ülés-teremnek. A delegációk tagjai főleg a közép-padosokat töltötték meg. A kormány tagjai, közül Bethlen miniszterelnökön kívül csak Khuen Héderváry Sándor gróf jelent meg a külügyminiszter képviseletében és eljött az ünnepélyes megnyitótulásra József királyi hereg, József Ferenc főherceg is, valamint a képviselőház és felsőház tagjai. Feltűnt a cseh szlovák delegáció tagjai között a felvidéki magyarság képviselője: Szűllő Géza, volt országgyűlési képviselő, aki régi helyét foglalta el az ülés-teremben és akit minden oldalról szívélyesen üdvözöltek. A diplomáciai páholy is teljesen megtelt a budapesti diplomáciai kar tagjaival és úgy az ülés-teremben, mint a szufolt karzatokon igen sok nő is volt, többnyire világos nyári toalettekben.

Néhány percel tizenegy óra után nyitotta meg a Népszövetségi Ligák Uniójának ülését J. Limburg (Hollandia) elnök. Hivatkozott a Nemzetek Szövetségének nagyjelentőségű munkájára és a Népszövetségi Ligák Uniójának fontosságára, majd meleg köszönetet mondott azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben a külföldi delegációkat a magyar fővárosban részesítették.

Apponyi Albert beszéde

Lelkes és szűnni nem akaró taps fogadta az elnöki megnyitótulást a szónoki emelvényen megjelenő Apponyi Albert grófot, aki mint a magyar federáció elnöke francia nyelvű beszédében üdvözölte az Unió közgyűlésén résztvevő külföldi előkelőségeket.

— Nem csupán a propagandát kell szolgálunk — mondotta többek között, — hanem elsősorban minden törekvésünkkel azon lennünk, hogy felvilágosítsuk a közvéleményt mindazon nagyjelentőségű problémákról, amelyek napjainkban aggasztják.

Apponyi végül annak a reménynek adott kifejezést, hogy az Unió közgyűlésének a munkája akkor is eredményes lesz, ha nem is hozhatnak minden kérdésben határozatot.

Bethlen miniszterelnök beszéde

Nagy taps fogadta Bethlen István gróf miniszterelnököt is, aki a magyar kormány nevében üdvözölte francia nyelven a kongresszust.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után Ripka Ferenc főpolgármester üdvözölte a főváros nevében a Népszövetségi Ligák tagjait.

— A háború óta eltelt évek során — mondotta Bethlen miniszterelnök — az együttműködés a politikai, közgazdasági és mindenekelőtt szellemi téren mind szélesebben kiterjedő fejlődésnek indult. Amde még meglehetősen

távol vagyunk a feleletre váró valamennyi kérdés megoldásától: így a nemzeti kisebbségek kérdésének, a leszerelés problémájának, a világgazdasági válság leküzdésének a megoldásától,

ami nagyban hozzájárulna a mai nemzedékét kínzó szenvedések enyhítéséhez.

Bethlen miniszterelnök köszönetet mondott az Uniónak a kisebbségi kérdés megoldása érdekében folytatott fáradozásáért, majd hangsúlyozta, hogy

a leszerelés kérdésének megoldását csak

egyetlen szempont biztosíthatja: a nemzetek feltétlen egyenlősége.

Végül a miniszterelnök üdvözölte Henderson angol külügyminisztert abból az alkalomból, hogy a leszerelési értekezlet elnöke lett.

A nyolcvanöt éves Apponyi Albert ünneplése

Limburg elnök emelkedett ezután újból szólásra és a Népszövetségi Ligák Uniójának nevében üdvözölte Apponyi Albert grófot 85-ik születésnapja alkalmából.

— Boldog vagyok — mondotta — hogy mint a kongresszus ezidei elnökének, nekem jutott az a kiténtetés, hogy Apponyi Albert grófot üdvözölhetem, mert

Apponyi nem csak Magyarországi, hanem az egész világé, ő a megtestesült „grand old man” mondialt.

400.000 pengős ajándék a Marta vállalatnak

Az autórekszámokért beszédett díjak visszafizetésére kötelezik a fővárost — A kereskedelmi minisztérium revízió alá vette a közgyűlés egy jóváhagyott határozatát

A közhasználatu gépjármű vállalatokról szóló törvény végrehajtási utasításának anélkül, nagy meglepetéssel válték tudomásul a résztvevők, hogy a gépkocsi ügyosztály közsímet vezetője helyett a tárgyaláson az illetékes osztály vezetőjeként Darányi Ferenc dr., miniszteri tanácsos jelent meg. Az anket folyamán aztán kiderült, hogy az ügyosztály régebbi vezetője Markhot Jenő miniszteri tanácsos más beosztást nyert. A tanácskozáson ugyan résztvett, de nem régebbi hivatalos minőségében.

Ezen a meglepetésen kívül, még egy másik dolog is erősen foglalkoztatta a résztvevőket. Elterjedt ugyanis annak a híre, hogy a kereskedelmi minisztériumot rövidesen utasítani fogja a székesfőváros vezetését,

hogy az 1927. év óta lófogatu járművek megváltása címén beszédett, mintegy 500.000 pengő az érdekel vállalatoknak, elsősor-

ban a Marta-autótaxi vállalatnak és egyes érdekelt piros taxisoknak fizesse vissza.

Ez a hír bizonyára széles körben fog feltűnést kelteni. Arról van szó, hogy egy közgyűlési határozatot,

amelyet úgy a belügyminiszter, mint a kereskedelmi miniszter annakidején jóváhagyott és a közigazgatási bíróság elé nem került, egyszerre, látszólag minden különösebb ok nélkül

a kereskedelmi minisztérium hosszú évek után, mint törvénytelen határozatot revízió tárgyává tesz

és ezen az alapon arra készletli a székesfővárost, hogy a beszédett összeget fizesse vissza.

A dolog előzményei a következők: A főváros vezetősége az avult közlekedés modernizálása céljából öt-hat évvel ezelőtt úgy döntött, hogy

konfliktusok és a kétlovas fiakkere helyett a taxik számát szaporítja. Meg az erre vonatkozó döntés előtt az volt a gyakorlat, hogy aki az első időkből tiz, majd később öt, végül pedig három lófogatu kocsi rendszámát a fővárosnak visszaszolgáltatta, egy autótaxi rendszámot kapott. A taxifuvározás jövedelmezősége folytán példátlan kereslet indult meg az akkori időkből konfliktusok rendszámok megvétele iránt, olyannyira, hogy egy rendszámért sok millió koronát kitevő összeget fizettek. A vásárlások során azonban sűrűn fordultak elő visszaélések, úgyhogy végre a főváros szükségességnek tartotta, hogy ezt a kérdést szabályozza és így kötelezte az a tanács, majd később közgyűlési tározat, hogy minden autótaxirendszámért

5000 pengőt kell fizetni az igénylőknek. Ezt a közgyűlési határozatot a kereskedelmi miniszter jóváhagyta ugyan, csak a megváltási összeget emelte fel 5000 pengőről 6000 pengőre.

A jóváhagyott közgyűlési határozat alapján a fővárosban így befolyt összeg

közérdekű közlekedési célra lett volna fordítandó.

Megemlítjük még, hogy a taxirendszámok kiosztása során a szürke taxivállalat 40 taxirendszámot ingyen kapott. Ungancsak ingyen jutott taxirendszámhoz számos más alkalmi társaság és egyesülések. Így ingyen rendszámhoz jutott a Baross-autótaxivállalat, a Keresztény Szocialista Gépjárművezetők csoportja, a KEOKSZ, a Turul Főiskolai Hallgatók Szövetkezete, a Bérkocsis-segédék egyesülete, Flórián-garázsa vállalat és a Gépkocsivezetők szövetsége. A főváros mindössze arra kötelezte az ingyen rendszámú taxitulajdonosokat, hogy

helyfoglalási díj címén évente 200 pengőt tartoznak a fővárosnak fizetni.

Nemrégiben a rendszámokért fizető autótaxitulajdonosok körében az a hír terjedt el, hogy a főváros a rendelkezésére álló több mint 500.000 pengőt egy

vállalatnak garázs építési célokra akarja kiadni.

Ennek az összegnek a rendelkezése, mint már mondtuk, közérdekű közlekedési célokra volna fordítandó. Ez a körülmény arra készítette a rendszámokért fizető autótaxitulajdonosokat, hogy a főváros pénztárában beverő és még fel nem használt pénzüsszegek visszafizetését kérik.

A kérelmezők között van a piros taxi ipartestület tagjainak

két frakciója 55 bérkocsival, valamint a Marta-autótaxivállalat, amely ilyen címen, mintegy 364.000 pengőt követel vissza a fővárostól.

A kérelmezők jobbnak látták, hogy akciójukat ne a fővárosnál kezdjék, hanem a kereskedelmi minisztériumban, ahol a jelek után ítélve, több reménységgel indíthaták meg ostromukat. Munkájuknak úgy látszik eredménye lesz, mert a minisztérium kodifikációs osztálya Jezsovits államtitkár elvi döntése alapján

kimondotta, hogy a rendszámokért beszédett díjaknak nincs törvényes alapja.

A visszafizetésre a főváros rendeletileg kötelezhet.

— Közlekedési balesetek. A Terézkerut 2. sz. ház előtt hétfőn délután fél 6 órakor Palacsék Ilona 16 éves gyári munkásnő a 6-os villamosról leesett és agrázskódást szenvedett. Súlyos állapotban vitték a Rókusba. — Hermina-ut 57. sz. ház előtt ugyancsak hétfőn fél hat órakor a 44-es villamos elütötte Horváth Ilona 18 éves háztartásbelit. A mentők lakására szállították. — A Fehérvári-uton Peyer Sándor 50 éves pénzbeszedő a 2058. számú helyiérdekű villamoskocsi ütötte el. — A belső Jászberényi-u. és Harmat-utca sarkán Ravnik Vilmos 30 éves soffőr elütötte Gáspár Ferenc 64 éves utcaseprőt, aki a fején sérült meg és súlyos állapotban vitték a Rókusba. — A Fővám-teren dr. Székely Ernőné, gyógyszerész nejét, Sebestény József fűtő kerékpárjával elütötte. Az urasszony ballabán megsérült és súlyos állapotban vitték a Rókusba.

— A részeg soffőr összetörte az autót. Sarányi Miklós soffőr hétfőn éjjel a Kerepesi-uton ittasan vezette a Bp. 18—519. rendszámú autót és nekijajtott egy utmenti akácjának. A nagy lendülettel az autó átvágódott az út másik oldalára, ahol egy telefonoszlopnak ütdött, majd belezuhant az árokba. Az autó darabokra tört, a soffört pedig súlyos sérülésekkel a Kun-utcai kórházba szállították.

— Meghalt Vay Gábor gróf. Nyiregyházáról jelentik: Luskodi és yayai Vay Gábor gróf, Szabolcs vármegye volt főispánja és a főrendiház volt tagja vasárnap hajnalban 69 éves korában Berkesen meghalt. Hétfőn délután temették el Vay Gábor grófot a Vay-család sírboltjában, egész Szabolcs megye impozáns, nagy részvéte mellett.

eny emberek vigyáznak az egészségükre. Tudják, hogy a munkához plhent idegek kellenek. A PALMA kacsuk-sarok nemcsak az idegeket kiméli, hanem a cipő javítási költséget is csökkenti.

Németh Károly győri főispán feleségének titokzatos öngyilkossága

Az előkelő uriaszonyt eszméletlen állapotban találtak Hungária szállóbeli lakásán — Németh Károlyné a Faszor-szanatóriumban meghalt

Megdöbbenő tragédia történt ma délelőtt a főváros legelőkelőbb szállójában, a Dunapari Hungária szállóban.

Németh Károly dr. Győr vármegye főispánjának neje, a jelek után ítélve, öngyilkosságot követett el.

A mentők a súlyos állapotban levő előkelő uriaszonyt a Faszor-szanatóriumba vitték, ahol rövid szenvedés után meghalt.

Németh Károlyné május 21-én érkezett Budapestre Győrből és azonnal a Hungária-szállóba szállt meg.

Az utolsó három napot nagyjából szőlődi szobájában töltötte és alig távozott el onnan.

Az idősebb uriaszonyt senkinek kereste fel és ő sem keresett senkivel érintkezést.

Hétfőn délelőtt 12 óra körül a folyosón járó

személyzet hörgést hallott a főispán nejének szobájából, mire azonnal felnyitották az ajtót, ahol eszméletlen állapotban ágyában fekvő találtak az idősebb uriaszonyt.

Az esetről azonnal jelentést tettek az igazgatóságnak és a rendőrségnek, majd sürgősen felhívták a mentőket és jelentették, hogy a szállóba előkelő vendéget valószínűleg agyvérzés következtében eszméletlen állapotban találtak. A mentők percek alatt megérkeztek a szállóba, ahonnan

az eszméletlen állapotban levő beteget a Faszor-szanatóriumba vitték.

Időközben megérkezett

a rendőri bizottság, amely szobájában több bucsulevelet talált,

amelyet magukhoz vettek.

A sanatóriumba érkezve, az orvosok azonnal látták, hogy súlyos esettel állnak szemben és pillanatszerű remény sem volt, hogy a beteg rögtön beavatkozás mellett is megmenthető legyen. A gondos orvosi kezelés ellenére is

a zelőkelő uriaszony délután anélkül, hogy eszméletét pillanatra is visszanyerte volna, kiszendvedt.

A tragédiáról azonnal értesítették az elhunyt uriaszony férjét, Németh főispánt, aki a sanatóriumba sietett s a halál bekövetkeztéig felesége mellett tartózkodott.

A sanatóriumban nem állapították meg határozottan az öngyilkosság tényét és az orvosok nem tartják kizártnak azt sem, hogy az 59 éves uriaszony halálát agyvérzés okozta.

Ennek a feltevésnek azonban ellene szólnak a hátrahagyott bucsulevek. A szerecsényes uriaszony holtestét nem boncolják fel. A halálosvégű tragédia mély részvétet kelt azokban a körökben, ahol az elhunyt uriaszonyt ismerték.

Késsel szurta meg alkalmi vetélytársát egy előkelő rézműáru gyáros

Tegnap délután véres féltékenységi dráma játszódott le Lágymányoson a Huber-féle halászcserében.

Reichenberg Róbert Sajó-utcai rézműáru gyáros, aki Jelinek Károlyné társaságában ott mulatozott, a nő miatt összeveszett Kinácky Ferenc mérnökkel, akit verekedés közben altestén megszurta. A mérnököt súlyos sérüléssel a Rókus-kórházba szállították a mentők. A késelő rézműáru gyárost előállították a főkapitányságra és igazoltatása után elbocsátották.

Jelinek Károlyné munkatársunk előtt a következőképpen mondotta az eset lefolyását:

— Reichenberg Róberttel együtt mentünk el a halászcserébe. Előzőleg egy másik étteremben mulattunk. A csárdában bort rendeltünk s a cigány az asztalunknál játszott. Egyszerre csak

hozzámlépett egy fiatalember. Bemutatkozott, hogy Kinácky Ferenc mérnök és táncosra kért. A mérnökkel volt egy Andrási Aurél nevű férfi. Többször táncoltam a mérnökkel, aki velünk együtt mulatott. Mikor Reichenberg fizetett, valami megjegyzést tett rám Kinácky és emiatt szóváltás támadt. Alig hogy kiléptünk a kapun, a mérnök utánunk jött. Hirtelen Reichenbergre támadt és meg is rugta. Közben állandóan sértegetett engem.

A rézműáru gyáros erre kést rántott elő és a mérnökbe szurta, aki véresen esett össze. Kinácky én álltam, míg a mentők megérkeztek. Még csak annyit kívánok mondani, hogy én semmivel sem bátorítottam fel a mérnököt, aki hivatalosan jött asztalunkhoz, ostromolt és tolatkodólag lépett fel velem szemben.

ezeknél pedig van egy sereg már fennálló tartozásuk is, melyeket a kölcsönkötvények után befolyó további összegekből akartak kifizetni.

Magas egyházi körök nagy érdeklődéssel tekintenek a zalaegerszegi ügy további fázisai elé, mert a katolikus egyház más intézményei is bonyolították le Hollandiával pénzügyi tranzakciókat.

Uj Zeileis-intézet Budapesten

A gallspachi Zeileis gyógymódja egyre terjed az egész világon. A d'Arsonval francia orvos által feltalált gyógymód, mely magasfrekvenciás sugaraknak az emberi szervezetre való vitelével gyógyítja a legkülönfélébb betegségeket, de különösen mindennemű idegbetegségeket, gyomor-, máj-, epe- és szívbajokat, ideges fejfájást, reumát, csúszást, ischiást, magas vérnyomást, érelmeszesedést és álmatlanságot, valamint mindennemű anyagcsere-zavarokat; Zeileis módosításában érte el a hatékonysága tetőpontját. Zeileis u. i. rádiumot iktatott a sugarak útjába, modernizálva és a legújabb orvosi tudománynak megfelelő gyógymóddá téve az eljárást. Ő maga a betegek ezreit gyógyította és gyógyítja nagyszerű eredménnyel, míg szerzte a világon orvosok próbálják ki és talál-

MI VOLT A VASÁRNAPI LAPOKBAN?

PESTI HIRLAP

Ajajaj, be kínos!... Szegény Klebi... Drága jó kultuszminiszterünk ugyanis rettenetesen megtámadta a japán kormányt, ami valószínűleg diplomáciai konfliktusra, sőt világháborúra vezet. Ez nem a P. H., hanem a mi zajos véleményünk. A P. H. csak annyit írt, hogy a japán kormány ajándékokat küldött népszerű Kunónak, még pedig Jasuo Miakami híres mester Pontyok című festményét. Ez kétségtelenül vitriolos célsz és a hal biológiai intézetre... Hát már ott is tudják?... Tihanyba a Pontyokkal! Egy kis biológiai vizsgálatra! Ha már felépítettük... Más: tizenöt házmesteri állás van üresdedben. Uraim! Julier ezredesnek, a magyar kommunén volt ellenforradalmár érzelmű vezérkari főnökének szenzációs cikke az orosz dumpingről. Ime néhány idézet a cikkből: „A város hadsereg ma is képvisel oly erőt, amely közvetlen szomszédjaival a sikerrel való reménytel mérközhetik meg. Az öt éves gazdasági program befejezésével pedig olyan hatalmas tényezővé fejlődik, hogy a Lengyelországon és Románián túlfekvő területre is veszélyes lehet.” Véleménye szerint a város hadsereg a kommunistarendszer híveit az ellenséges seregek sorában is meg fogja találni. A cári tiszték létszáma igen megfogható, a szovjet hadsereg tábornoki helyein fiatal emberek, a szovjet nevelései ülnek. Julier katasztrófát jósol, ha nem tartóztatjuk fel most a város áradatát azzal, hogy Oroszország kivételét már most megakadályozzuk és az odaváló kivittet megszüntetjük. A P. H. ugy látszik már tud olvas királypótságról, mert egyik hírében Viktor Ernő helyett Umberto trónörökös szerepelteti királynak.

PESTI PÍLÓ

Szabó László megállapítja, hogy szegény Apponyinak minden vagyonra ráment a politikára, soha életében nem keresett egy vasat sem és ezért áll most rosszul. Az agy politikusnak egyetlen jövedelme volt az a pénz, amit a lapoktól kapott cikkeinek honoráriumaként. Megnyugtató hírt kaptunk ezzel szemben arról, hogy Alfonz spanyol királynak az átmentett vagyonra 44 millió pengő. Na, hála Istennek! Már aggódtunk... A legelőkelőbb az a hirdetés, amelyben valaki éjjeli önkéntesnek ajánlkozik. Érdemű az, hogy fel, hogy mint vérgyilkos hosszabb büntetésre volt ítélve. Palik vagyunk egy ilyen bakterre! A P. N. az Iparos és Kereskedő című naplójában bejelenti, hogy nincs többé végrehajtó. A végrehajtókat ezentúl ugyanis adószedőknek fogják nevezni. Kint vagyunk a vízből...

BUDAPESTI HIRLAP

Herczeg Ferenc indítványozza, hogy Szent István hetében rendezzünk egy Liszt Ferenc-hetét az idegenforgalom emelésére, meg aztán azért, hogy dokumentáljuk azt, hogy a mester alkotásai a magyarság vitatlan tulajdonai. Vitéz Marschalkó Jenő ezredes, volt hadfogoly elmondja, hogy milyen sikere volt annak, hogy róla azt hitték, hogy az orosz cár, mert a fogolytáborban hasonlított az Atyuskához. Szegény II. Miklósnak nem sok haszna volt a cárságból. Csak Marschalkóknak. Hogy is van a nóta: Egyiknek sikerül, a másiknak nem...

MAGYARSÁG

Milotay kétségbeesette panaszkodik, hogy a Hortobágy-folyó szabályozásával megapadt vala pedig annak vize. Mit mondjunk? Pech! Vigasztalunk a lapban közölt vers eme két ősi idők hangulatát idéző sora:

«Sereges sídóknak dühös darvadását,
Ebszörnek észlelni hónak olvadását».

Ma amikor Héjjas Iván már kijelentette, hogy zsidókat, szocialistákat, demokratákat szeretne egy táborba tömöríteni a kormány ellen, jól esik olvasni egy kis anakronisztikus lírát a kurzusról, amelyben vala «sídó verésen» kívül infláció, tőzsde és sok más családi öröm is. Végül: az állam száz finánci állásra keres embert. Az állás körülményeinek részletei a Budapesti Közlönyben olvashatók. Köszönjük, nem vagyunk kíváncsiak a nőnapszokra, elég az is, hogy a száz jámbor pénzügyőr 87 pengő fizetést kap havonta. Ebből még szüzdohányra sem telik...

MAGYAR HIRLAP

Ha már a nótinál tartunk, eszünkbe jut az elsüllyedt békevilág aranyos kupléja: «Ugy szép az élet, ha van bőven dohány». Zsolt Béla és Magyar Pál ugyanis az M. H.-ban nagyfene tudományos okfejtéssel variálják és bizonyítják a Zerkovitz-dal igazságát. Zsolt rászól az ellenzéki politikusokra, hogy csak annyit igérjenek gazdasági javulásból, amennyit tényleg el lehet érni, szóval az legyen a kortesnóta: addig nyújtózkodjál, ameddig a takaró ér! (Próbálj tovább, atyafi). Magyar Pál is ugyanezt dalolja. Móra utánozza Felekyt: cikkei egyre hosszabbak. Feri bátyom, a humorból is megárt a sok! Jó az Ábonyi riportja. Hol vannak a többi riportok?

UJSÁG

Megemlékezett a Magyar Hétfé Kőbor Tamás «Szent Harpagon» cikksorozatának magas színvonaláról, nagy koncepciójáról és komoly sikeréről. Különösen felülérett kellett indítványa, hogy ha kell vezetni a «munkapénzt». Elgondolása szerint, miután nem áll rendelkezésünkre elég pénz, gondoskodni kell olyan fizetési eszközről, amely az állampapírtól indul ki és az elévült munkateljesítmény ellenértékéért jut elosztásra, a beföldön teljes vásárlóerővel. Ez volna a munkapénz. Kapná munkás és elfogadná mindenki. Így a munkaadó mentesülne attól, hogy a munkabérek helyében a gazdasági életnek elégtelen pénzjegyeket fizessen ki.

Amennyire Tisza István egykori nagylapjához méltóak kébnak az elgondolásai, sajnos, tisztelet a nagyszámú kivételnek, — egyes riportokban a magyartalanságnak, az irni nem tudásnak beteges tüneteit találjuk. Valóban, ha így folytatódik, igaz lesz az a megjózóds, hogy ma már az újságírásban nem a minőség, hanem a kvantitás számít. Tehetséges az Ujság redakciós gárdája, miért engednek akkor névóttan cikkeket ebben a lapban? Nagy Endre komoly cikkeket ír. Valaki azt mondta tréfásan a minap a kitudó humoristáról: Tudjátok mi a Nagy Endre nó-tája? Ez: rajtam még nem nevetett senki. A me-nakált XIII. Alfonz spanyol király udvartartásából valóki valószínűleg Budapestben tartózkodik. Ezt következtetjük az Ujság 32. oldalán megjelent következő próbihirdetésből: «Spanyolul beszélő urleánnyal megismerkednék. Válaszokat «Castellana» jelígre.» Hát nem?

A képes mellékletből: Rotschild báróval szemben nagyon kedves az Ujság. A mellékletben közölt képe alá azt írja, hogy ő az, aki szanálta a Credit Anstaltot. Ez kétségtelenül nagy tapintatra vall! Egy másik kép Toscaninot, a nagy olasz muzsikust ábrázolja, aki tudvalevőleg megtagadta a fasiszta himnusz eljátszását. Az olaszok nem engedik, hogy elhagyja az ország határát, — az Ujság pedig már egyenesen kitiltja Olaszországból.

NEMZETI UJSÁG

Szelid dolgok ezek, kérem. A lebontott piarista-palota helyén nyáron megkezdik a parkozást. Az Eskü-téren megcsinálják Európa legszebb nyilvános parkját, amelyet a kertészek máris Budapest virágos szalonjának kereszteltek el. Viszont Márkus László nekimegy Toscanininek, mert nem játszotta el a fasiszta-himnusz és szellemileg megpofozza Chaplint is, mert kikezdet Angliával.

Ciánmérgezésről rosszullettek a vendégek egy budai kávéház kerthelyiségében

A budai Seifert-kávéház kerthelyiségében hétfőn este nagy riadalmat keltett, hogy több vendég majdnem egyidőben hirtelen rosszul lett. Többek között igen súlyos rosszullett fogta el Herczeg Jenő 56 éves miniszteri tanácsost, aki Sziget-utca 26. szám alatt lakik és Csurgay Kálmán 30 éves tanárt, valamint a kávéház több más vendégét is, úgyhogy kihívták a mentőket. A mentők megállapították, hogy ortigénmérgezés történt. Az épületben ugyanis, amelyben a kerthelyiség van, az egyik lakást cianozták és az esti órákban kinyitották a lakásnak a kertre nyíló ablakait, hogy kiszellőtessék a lakást. Az ablakokon kiömlő mérges gáz okozta a mérge-zést. A rosszullettől panaszokó betegeket a mentők els ősegélyben részesítették, majd leg-többben saját lábukon hagyták el a kávéházat.

420 ezer pengő jelzálogkölcsön folyósítása ellenében 160 ezer pengő költség

A Zalaegerszegen székelő ágostonrendi apácák még 1929-ben bizonyos építkezési beruházásokat akartak eszközölni. Ennek a finanszírozására a hollandi piacon eladásra kerülő 420 ezer pengő értékű kötvényt bocsájítottak ki. A kötvények elhelyezését a Rotterdamsche Comissiebank vállalta, de emögött a holland pénzügyintézet mögött lényegében ugyancsak Leenes Izidor állt, aki a Sósfürdő dolgait is vállalta. A jelzálog bekebelezése a Burgers Bank nevére történt.

Amikor a megállapodás létrejött, kezdetét vette a pénz folyósítása és egyben befelagtak a zalaegerszegi építkezésekre is. Összesen mintegy 260 ezer pengőt utalt át fokozatosan a hollandi bank.

Az apácarendnek már az építés kezdeténél meglehetősen nehézségei támadtak, mert az összegek folyósítása nem történt a szükséges tempóban. A 260 ezer pengő kifizetése után több pénz nem érkezett,

annak ellenére, hogy valamennyi kötvényt sikerült a hollandi piacon elhelyezni. Az apácarend levelekben kezdte sürgetni a pénzt, de újabb összegek helyett

elszámolások jöttek, amelyekből kiderült, hogy a további körülből 160 ezer pengőt fölemésztették a hirdetési és egyéb adminisztrációs költségek, továbbá Leenes Izidor utolsó álmái.

Természetesen a rend nem hajlandó akceptálni azt, hogy a kölcsön 40 százaléka költségekre menjen, mert hiszen éppen ezeknek a fedezésére szolgált az árfolyamoknak a kibocsátásánál a névértéknél alacsonyabbra való szabása.

Az ágostonrendi apácák arra való tekintettel, hogy más uton nem érnek cél, most peres uton igyekeznek követelésüket Leenes Izidortól behajlani. Ha ez nem sikerülne, úgy kések az ügyet bünyvadi utra is terelni, mert

az apácarendre anyagilag katasztrófiálisan hatott Leenesnek ez az eljárása.

A zalaegerszegi építkezést befejezetlenül nem tudják,

A pünkösdi week-end

A falott város.

Majdnem ezt kellett mondani a pünkösdi kettős ünnep alatt. Weekendzők, kirándulók tömegei „menekültek” Budapestről. Már szombaton megindult a vándorlás. Ki autón, ki gyalog, ki vonaton, ki biciklin igyekezett minél messzebb a várostól...

Budapest ontotta a kirándulók tömegeit... Ezek... tízezrek... százezrek kerestek pihenést a városon kívül.

Budapest környéke tele volt pezsdülő élettel.

A közönség megkapott mindent. A kirándulás, a weekend minden örömet és bubánáját. Kapot levegőt, napot, nyugalmat. Az Isten szabad ege alatt és a magányban nem volt választás, interparlamentáris konferencia, orosz dumping, kényszeregyezés. Még a házbért is elfelejtették a népek. Csak egészség,

levegő és pár óras nyugalom. Hogy a villamosok zsufooltak jártak, hogy drága volt a bor meg a sör, hogy a „Publi” felmászott a fára és elszakította a nadrágját... Istenem, ezek nélkül a weekend nem is weekend...

A weekendesek hivatalos szövevényítője a pünkösdi ünnep. Erre az időre a télen leállított autót is üzembe helyezik, társaságok alakulnak, tervek dolgozódnak ki, hogy hová legyen a pünkösdi kirándulás. A pesti autósok és motorkerékpárosok nagy tömege az ünnepek alkalmából a Balatonra keresi fel különös előszeretettel.

Hétről-hétre részletesen beszámolunk majd arról, hogy milyen hibákat, panaszokat és közérdekű megfigyeléseket láttak és tapasztaltak az autósok. Szerkesztőségünk megbízásából a vámsorompóknál az odaérkező autósoknak levelet kézbesítettek választóborítókkal, s ezen a felírás:

„A Magyar Hétfő szerkesztőségének átadandó visszatérő a székesfehérvári vámnál.”

Mosolyogva veszik át az érkező autósok és motorosok, s már most biztatólag mondják, hogy majd ha visszaajönek, pontosan beszámolnak s a kért kérdésekre válaszolnak. Örülnek, hogy akad lap, amely ilyen újszerű módon

a nyilvánosságra fog hozni minden olyan panaszt, amely jogos és remélhető lesz, hogy e panaszokat orvosolni is fogják s ezzel előbbrevizik a hétvégi weekend-forgalmat.

Budapest ezrei és tízezrei örültek tegnap az életnek. Örömeiket, szórakozásaikat és panaszait nyomom követte a Magyar Hétfő szerkesztősége és a pünkösdi weekendről hű képet ad az alábbiakban:

mányfőtanácsos, Preszly Gyula kormányfőtanácsos, Wolfner Gyula gyáros, Ugron Gábor ny. miniszter, vitéz Szentkirályi Gyula földbírtokos (Zalaapáti), Salusinszky Imre Az Est szerkesztője, dr. Rósenthal Jenő egyetemi m. tanár, dr. Neubauer Adolf főorvos, Magyar Pál bankigazgató, Dormándy Géza ny. tábornok, Dembitz Gyula kormányfőtanácsos, vezérigazgató, Székely Jenő író, dr. Viktor Schilling egyet. tanár (Berlin), Brabecz Gyula ny. altábornagy (Mád), Jankovich Miklós ny. tábornok (Debrecen), vitéz Lupkovic Miklós tábornok, Lenz Albin ny. altábornagy, Raics Károly ny. altábornagy, Schöber Béla ny. tábornok, Forbáth Géza igazgató, Ray Rezső műépítész, dr. Párkány Frigyes ügyvéd, Szegő Béla igazgató, dr. Doroghay Kálmán ügyvéd, Forbáth Géza igazgató, Glück Miklós cégvezető, Czukor László gyógyszerész, Kary Arthur gyáros (Wien), Balla Aladár ny. miniszter, Martos Sándor bankigazgató, dr. Ágoston László főorvos.

Cellén

A Budapesti Orvosok Turista Egyesülete pünkösdkor Balatonlellén weekendezett. Dr. Fabinyi Imréné panziójában töltöttek el mintegy huszan két kellemes napot. A társaságot dr. Oláh Jenő vezette.

Balatonlellén különben még számosan akadtak weekendezők. A panziókban töltötték a pünkösdi ünnepeket dr. Faragó János és neje, dr. Timár Magda, Leopold Gyula hirdetőirodaltulajdonos és felesége, Szeless Elza színművész, Mészáros Géza földbírtokos, Papp László építész és neje, Neugroschl igazgató, Tószegi Freund Jenő, Száz Dezső igazgató és családja, Silberstein József mérnök, Goldarbeiter gyáros, Ambrózy báró és az előkelő társaság tagjaiból mások. A lellei panzió weekendezői a forró, nyárinak is beillő napsütésben egész nap ott fürdöttek és napoztak a panzió kiépített külön strandján.

Autokaraván a Balaton felé

Szombaton délután három óra után kezdődik az autók egymásután tömeges érkezése a székesfehérvári budai várhoz, amely nemcsak késő este, hanem még éjjel is folytatódik.

A Székesfehérvárra beérkező autósokat pár perces kerámia-ut végén hatalmas tábla fogadja, amelyen ez áll: „Síók felé az ut erre.” Szomorúan kell megállapítanunk, hogy az állam a székesfehérvári Széchényi utcának burkolását s ezzel kapcsolatos vasúti aluljáró megépítését megfelelő időben nem kezdte meg, a munka most folyik javában és még több mint egy hónap telik bele, míg elkészül. Így az autósok a Deák Ferenc utca felé kell hogy menjenek, ahol az állomás mellett egy vasúti átjáró sorompó van, amely a nap legnagyobb részében néha 10-15 percig is egyfolytában zárva van.

Elsősorban azért, mert ezen a vonalon 36 személyvonat jön ki és be, ehhez számítódik a rengeteg tehervonat. A pár méterrel előbbre lévő vasúti aluljáró építése miatt a vonat csak lépésben tud ott haladni, s így a menetideje jóval több, mint rendes körülmények között szokott lenni. Amikor e hosszúságon az autós túl van, kevés kivétellel nagyon jó ut vezet a Balatonhoz.

Azok az autósok, akik Balatonfüred felé óhajtanak menni, a Palota utcán kell hogy a várost elhagyják. Itt is hasonló eset áll elő, amennyiben ennek az utcának bitumenes burkolását fél utszakason most kezdik meg. A munkálat ilyen késői megkezdésére vonatkozó fenti panaszunk, itt is teljes egészében fennáll.

Székesfehérvár neve az autósok közt egyébként is vörös posztóként szerepel. Ez a város arról híres, hogy ez esztendőkn keresztül autók után bejövét-kijövet két-két pengőt, motorkerékpár után pedig 1.50-ét szedett. Ugy hogy a legsúlyosabb tehertertele a kirándulóknak a székesfehérvári vámpénz volt. E horribilis vámké-

rés miatt sokszor támadt baja a szegény sorompósnak, aki erről természetesen mitsem tehet, ami miatt sok autósok azután a törvénnyel is gyűlt meg a baja. Tavaly június 8-án és 9-én, tehát később, mint az idén volt a pünkösdi, szép idő kedvezett a kirándulóknak, úgy hogy

tavaly sorompópénzben a város a pünkösdi kirándulótól 2680 pengőt vett be, ami azt mutatja, hogy mintegy 7-800 autó és motorkerékpár ment a Balatonra.

Az idén a székesfehérvári vámnál kellemesebb meglepetés éri a kiránduló autósokat, mert a vámpénzt leszállították. Az autók után P 1.20, motorkerékpár után pedig 80 fillért kell fizetni, amely még mindig azt jelenti, hogy

az autó Székesfehérváron jövet-menet P 2.40 sorompópénzt fizet.

tes Gyula gyárigazgató, Mesterházy Ernő földbírtokos (Nagyecsed), Darvas Lajos tábornok, Szombathy Kálmán hadbíró, Say Károly ny. törvényszéki tan. elnök (Székesfehérvár), dr. Timkó Zoltán koronaügyész, Vass Ferencné dr. Csajághy Szöke Károly th. megyei főorvos magánzó, Kozma Ferenc ny. tábornok és neje, (Zámoly), dr. Paul Leó főorvos, Bodó Sándor ny. koronaügyészhelyettes, dr. Bolla Árpád kuriai bíró, Ervin Hein zenekiadó (Wien), Herczeg Géza min. tan. (Wien), dr. Adam Géza ny. h. államtitkár, Pásztor Miksa vezérigazgató, Mende László bankár, dr. Vándor Ödön főorvos (Esztergom), Angyalffy Sándor gyáros, Behr Dezső kor-

Panaszkodik és dicsér a közönség

Hétfőn délután a forgalom a Balaton felé teljesen megszűnt. Nagy ritkán megy csak egy-egy autó. A Balatonra menő autók túlnyomó része a síókpart felé tartott. Míg Füred felé csak mintegy 20 százaléka ment. Vasárnap késő este és éjjel azután megkezdődött az autók és motorkerékpárok hazafelé vándorlása. Vasárnap éjjel körülbelül 100 autó ment Pest felé, de az igazi forgalom hétfőn délután kezdődött újból. A csikvári vámnál, ahol

a Síókpart felé érkező autók áthaladnak, valószínűleg egymásra torlódva állnak a kocsik.

Nem mondhatjuk, hogy nagyon tetszik nekik ez az állapot, mert bár mindenki előre elkészítve tartja a vámpénzt és a város pótvamosokat vett fel a forgalom lebonyolításához, a torlódás folytatólag. Az öntöző kocsik alig tíz perccel ezelőtt ment el, de máris kibírhatalan a porfelleg. A sorompón belül levő ut az autósok réme. El van zárva egyrésze, mert most csinálják a kiskockaburkolatot.

és feleségével volt turáni.

— Ez az utvonallal méltán veheti fel a versenyt — mondja — a külföldi utakkal. Csak az öntözés hiányzik mindenütt, pedig mulhatatlan szükség van rá. Az egész Balaton közüljárók és mindenütt mindenkinél ez a panasz. Irják meg nyomtatékosan ezt az urak, hátha segítenek rajta.

Majdnem szó szerint ez a véleménye Kiss Dezső építésznek, akinek olyan poros a bajusza, hogy nem is látszik, milyen színű akar lenni. Rajkó Pál, Bp. 22-863. kocsija érkezik. Kezében tartja a kérdőívet.

Szabadszállásban az átkelő szakasz hihetlenül rossz,

Elegáns pünkösdi Balatonfüreden

Az idő elképzelhető legszebb, mindenki gyönyörködik a tavaszban. Gyönyörű a fürdőparkban, a fák teljes virágzásukban diszelenek és az akácok bódító illata az egész fürdőtelep levegőjét illatosítja. A Bakony ózondús levegője éri a fürdőtelepet, amelynek platánjai alatt sétál az ország politikai, gazdasági életének sok kiválósága.

Egyik helyen látjuk Schöber Bélát, a Nemzeti Bank vezérigazgatóját Pásztor Miksával, a Pénzügyi Központ vezérigazgatójával. Régi, megszokott helyen ül Balatonfüred Vass mamája, az elhunyt miniszter édesanyja, akit a fürdő vezetősége nagy szeretettel vesz körül. Az előkelő vendégek sora nagy tisztelettel köszönti Vass mamát és gyermekeit: Mariskát és fiát Ferit. Különösen a hadsereg van szépen képviselve, a magasrangú tábornokok egész sorát látjuk díszes egyenruhájukban.

A pünkösdi ünnepeket megelőzve, érkezett Balatonfüredre a cseh és lengyel Autóklubok kirándulóinak negyvenes csoportja, akik elragadtatással élvezik a Balaton szépségeit. Annya megérett nekik a Balaton környéke, hogy nyolc előkelő lengyel család határozta el nyári tartózkodását Balatonfüreden.

Itt tölti pünkösdi ünnepeit dr. Schilling Viktor nagybíró berlini professzor, aki a pécsi egyetem tanulmányozása után jött Balatonfüredre.

Ugron Gábor is megjelent, s táborával a Kir. Yachtclub vitorlájaival eleven életet teremt a Balatonon.

A horgászás sportjának hódol a vendégek nagy csoportja. Mindenki irigylő Mesterovics Iván gazdasági főfelügyelőt, akinek különös szerencsés fogásai vannak. Tegnap is 12 kg-os pontyot zsákmányolt a Balatonból. E nemes sport hívei napról-napra szaporodnak és a fürdőtelep összes horgászati felszereléseit eladták a kereskedők.

Az uszodai élet is azt a képet mutatja, mintha nyár volna, — csak a strandfürdő-élet szünetel jelenleg a Balaton magas vízállása miatt.

A fürdőtelep teljesen megtelt az ünnepekre, de meglettek a jóléti intézmények épületei is, amelyekben szintén a társadalom színe-java helyezkedett el.

Jól sikerült pünkösdi hétfőjén a polgári fiatalok leányiskola zenés torna-ünnepélye, ahol az intézet növendékei szép tornagyakorlatokat és atlétikai versenyeket rendeztek.

Az elmúlt évek legszebb pünkösdi ünnepelte Balatonfüreden több ezer vendég, akiket Bánó Dezső vezérigazgató és a balatonfüredi vendégek népszerű „tatája”, Brinczey Aurél igazgató magyaros vendégszeretettel fogadtak és helyeztek el. Hogy képet adjunk Balatonfüred pünkösdiéről, a «kurlista» egy részét közöljük. Itt weekendeztek tehát a többek között:

Dr. Mihályfi Ernő egyetemi tanár (Pécs), Ráth Zsigmond ny. kuriai másodelnök, Palmer Kálmán a zországygyűlés ny. elnöki főtanácsosa, Baráth Zoltán tvsz. tan. elnök, Dáni Balázs ny. lovassági tábornok, Millényi Ernő ny. Máv főfelügyelő, Bográth Béla rt. igazgató, Steer Ferenc földbírtokos (Tiszsaug), dr. Lukács Jenő törvényszéki elnök, Kund Elemér min. o. tan., Ver-

Kibirhatatlan por!

A vámnál egymás után adják le az érkező autók a Magyar Hétfő szerkesztőségének szóló és kitöltött kérdőíveket. A torlódás alatt a kocsikban van egy-egy autó vezetőjével beszélni. Egy piros Bugatti érkezik. Vezetője Jelinek Ákós budapesti vállalkozó, készséggel mondja:

— Szántódig mentünk s mondhatom, hogy az ut néhány átkelő szakasztól eltekintve, elsőrendű, de kibírhatalan a por, mert sem öntözésnek, sem olajozásnak nem láttuk nyomát,

azaz, hogy valahol Arattya körül egy kastély előtt akadunk pár méter megöntözött utszakaszra. Nagyon életrevaló ötletnek találjuk a Magyar Hétfőtől, hogy megkérdi és beszámol hetenként az autósok tapasztalatairól és panaszairól.

Szurke autóból egy tábornok nyújtja kézfogásra kezét, amikor tapasztalatairól kérdezzük.

Dormándy Géza tábornok
(V., Deák Ferenc-utca 16-18). Wolffner Gyulával

mondja. Lepsény és Polgári közt egy új bitumenes kísérleti utszakasz van, amely szintén kegyetlenül rossz. Rádásut semmi jelzés sincs, hogy váratlanul egy gödrös, járhatatlan utszakasz következik, úgyhogy majdnem defektet kapunk. Síókfokra az a panasz, hogy bár rengeteg vendéget vártak, akik el is jöttek, mégsem készültek rájuk.

„A goromba pincér...“

Platschek Imrécék Budapestről Síókfokra mentek Perl kocsijukon. Azt panaszolják, hogy az ut 40 kilométerrel rossz. Síókfokot piszkosnak és rendetlennek találták.

A vendéglőben a pincérek udvariasságát, úgyhogy ennek következtében

több bécsi társaság eltávozott. Az is érthetetlen Platschekék előtt, hogy a strandvendéglő a nagy meleg ellenére nem volt nyitva.

Katra Jenő és Csernát József motorkerékpárkon Füreden jártak.

Standard-gépük Székesfehérváron gumidefektet kapott.

A defektet szerintük éretlen suhancok okozták, akik szántászárdakkal éles és hegyes vasszögekkel szórták tele az utat.

Ugyancsak motorkerékpáron jártak meg Ungár József és Jenő a Veszprém-Balatonfüredi utat.

Az utat Csév és Veszprém között rossznak találták.

Nehezményezik azt, hogy az Autóklub tábláin nincsen jelzés. Veszprém és Füred között a vágott bazaltkövek nincsenek lehangorolva és veszélyesek az autógumira. A falusi lakosság udvariasság, de nagy hibájuk, hogy ha utat kérdeznek tőlük, nem azt mondják, hogy forduljon be az első, vagy második sarkon, hanem neveket mondanak.

Egy magát megnevezni nem akaró társaság 12-es Steyr kocsi jart Fökajárban. A panaszuk az, hogy Szabadszállásban az ut teljesen rossz, Balatonföldvárnál hiányoznak az utjelzők. A Balaton felé vezető ut általában nincsen fásítva,

Árusításunk programja: az igazi olcsóság!

Nem az a célunk, hogy kis számokkal tévesszük meg a t. hölgyeket, de kvalifikált, újdivatu, igazán jóminőségű árut adjunk most, amikor a beszerzésük aktuális,

olyan olcsón, mint senki más!

Duppion az idei nagy divat kosztümre, ruhára és komplétra 4.20
Nyersselyem kítőnő minőség 3.90
Georgette műselyem, kítőnő minőség 4.90
Mousseline mintás, divatos kelmék 5.70
Bourette 1.45
Goldberger-Bemberg cikkek legújabb mintáit állandóan érkeznek.

Nemzeti Ruhaház Rákóczi-ut 7.
Pannonia-szálló mellett

HA AUTO
LEGYEN MERCEDES-BENZ

erre nagyobb gondot kellene fordítani az illetékeseknek.

Megjegyeznél kívánják, hogy Lepsény környékén az ut kitérő.

Lengyel Géza és neje Csepelről Fehérvárra rándultak ki. *Budafokei táján rossz az út, máshol általában nem emelhető ellene kifogás.* A nagy szárazság ellenére, Csepel sáros. A vasúti sorompók leeresztési módja nem egészen helyenvalón történnék.

Pap Jenő, Schalk László, Hecksch Kató és Erzsé, Lakos Árpád, Rossmann Géza és Neufeld Pál Citroen kocsin és egy azt kísérő motorkerékpáron rándultak ki. Tétényig az utat rossz-nak találták. Mélyen felháborította ennek a társaságnak a tagjait.

hogy Székesfehérváron úgy az odamenetelnél, mint a visszajövetelnél városi vámot kell fizetni.

Teljesen indokolatlan, hogy a kirándulókat ez a megterhelés is sújtja, mikor utadót amugy is fizetnek.

Ulrich István, Simkó Károlyné és társaságuk Szakálhagyészen jártak. Mint sokan mások, ők is a nagytétényi utszakasra panaszkodnak. Rossznak találták az utat Felsőreg és Tamási között is. Azért általánosságban megállapítható, hogy 80 kilométeres átlagot könnyen el lehet a kocsikkal érné, ugyhogy a 190 kilométernyi utat kétegyhárom óra alatt befutották.

Gosztongyi Gyula, Bernhauer Ági társaságában Dodge márkájú autón rándultak ki. A Budapest-Nagytétény közötti utszakaszt ők is rossz-nak találták. Székesfehérvár utbejáratain pont most végeznek javítómunkálatokat. Ezenkívül rossz a 96-ik kilométernél is az ut. Általánosságban

nagy baj, hogy kevés autójavitó és benzínállomás található a magyar vidéken.

Dr. Perényi Elemér főorvos társaságával, melyhez neje, Hajós-Schuber Imre, Sechey József tartoztak, Renault kocsijukon Füreden jártak. Szabadhatlyánál szerintük is rossz az ut. Az autók nagy kára, hogy

Balatonfüreden nem árulnak benzint, csak motalkót.

Egy motorkerékpár elrohog...

A balatoni autóturák alkalmával számos kisebbszerű karambol és gázolás is történt.

Az Osztrák Touring Club budapesti konzulja, Kopstein Andor részvénytársasági igazgató *Nasch Special Six*-kocsiján utazott Siófokra. A 115-ös kilométerkőnél egy előttük haladó motorkerékpár elütött egy asszonyt, majd megállás nélkül továbbrohogott. Kopsteinék, mint ahogy az becsület autósokhoz illik, a sebesülten fekvő asszonyt természetesen fölvetették a kocsijukra és beszállították Siófokra. Ott a röntgenintézet orvosai vették kezelésükbe az áldozatot. A *siófoki röntgenintézet orvosai különben az egész ünnep alatt permanenciában voltak* és számos karambolnál és balesetnél nyújtottak segítséget.

Lapzártakor, a késő esti órákban, még egyre érkeznek panaszok a *Magyar Hétfő* szerkesztőségébe. Ezeknek a feldolgozása azonban már a jövő hétre marad. Ugyancsak a *jövő számunkban* szolgálatunk meg az illetékeseket, hogy feljelenek a közönség elhangzott panaszaira.

1200 pesti Gyömrőn

Gyömrőn, ebben a Budapesttől alig egy órányira levő faluban mintegy 1200 fővárosi week-endező töltötte el a pünkösdjét. Volt hangos mozi, műkedvelő előadás, futballmérkőzés és az *Országos Dalosszövetség* hangversenyeztelt. A gyömrői week-endezők sorában ott volt dr. Miklós Ferenc, *Hajabács* Mihály, *Friedmann* Ferenc, *Meskó* Rudolf főszofigabíró, *Somogyi* Jenő tenorista, *Poszonyi* István baritonista, *Fereneczy* Ferenc csellóművész és *Várnay* Zoltán. A vasárnapi programból különösen tetszetek a kirándulóknak az *Angyalföldi Jóbarátok Dalköre* és a *Pamutipari Sportkör* kórusai.

1300 pesti Esztergomban

A pünkösdői kánikulában 29 fokot mutatott a hőmérő, a turisták és kerékpárosok hatalmas tömegekben keresték fel Esztergomot. A primári város idegenforgalmi hivatala becslése szerint mintegy 1800 főre tehető *Esztergom pünkösdői idegenforgalma*, melyekből mintegy 1300-an lehetnek budapesti week-endezők. De nemcsak a fővárosból, hanem a vidékről is sokan keresték fel Esztergomot, így többek között Székesfehérvárról és Győről került ünnepi látogató.

A ragyogó napsütés és a szinte nyári meleg következtében mind a két ünnepen már 11 óra-kor meglehetősen számosan voltak az esztergomi strandon, délre azután tökéletesen megtelt a Duna partja lubickoló és napozó week-endezőkkel.

Szokatlanul nagy volt a város autójforgalma. Körülbelül 270-re tehető a pünkösdkor Esztergomban megfordult idegen autók száma. A fővárosi társaság illusztris tagjai közül Esztergomban week-endeztek a pünkösdői ünnepéken dr. Hüthli Hümér egyetemi tanár a társaságával és azonkívül a mintegy 25 tagból álló egészen exkluzív *Barátkuti* vadásztársaság.

Megnyiták a kertmozik

Pünkösdkor kezdte meg a nyári szezon Budapest két kertmozija: a *Márkus Parkmozi* és a *Műjég-mozi*. Természetesen mind a kettő hangos. Az új telefonvívári talkie-készülék nagy-szerűen működik a szabad ég alatt. A két mozi első műsorában nagy sikert aratott *Milton Sills* utolsó hangosfilmje: *A tengeri farkas*, amely *Jack London* világhírű regényéből készült.

Százhárom csónakházban százezer ember week-endezett pünkösdkor a Dunán

Pünkösd két napján a főváros 103 csónakházában hozzávetőleges számítás szerint, 100.000 ember volt künn a Dunán. Ilyen hatalmas tömegek a tavalyi szezont is számíttva, már nagyon régen leplek el a partokat és a vizet. A budai oldalon már a kora reggeli órákban vizre szállt a csónakflotilla.

Week-end a Római fürdőnél

A csónakházak tömve voltak és különösen nagy volt az élet a Római-fürdő tájékán. Dr. Roheim Géza egyetemi tanárt a mult hétén szerencsétlenség érte, ez azonban nem gátolta meg abban, hogy pünkösdre ismét künn legyen. Kijavított csónakján fiatal feleségével *Leszik* Etelkával együtt szelte a vizet. Ott lehetett látni a szimpatikus *Acél* Lászlót, *Szöcs* Árpádot, *Varga* Andort és *Kunec* Románt és általában a pesti nagykereskedői élet fiatal modern generációját, azonkívül dr. *Hegedüs* Lászlót, az előzőeken mentőorvost. *Fodor* István vívótanár, a Fodor-csónakház tulajdonosa, hol a vizen volt és evezett egy, hogy a versenyek bármelyikén indulhatna, hol a parton intézkedett, szórakoztat. Nagy udvara volt a fiatal *Fodor* Istvánnak, ki a pesti társaság egyik legszebb, legszelleme-sebb nőtagja. Dr. *Engel* Imre bankigazgató is itt week-endezett társaságával. Az urak közül sokan az ujjonnan megnyitott bridgetsalonban tartózkodtak, ahol strandlőzetben, pizsamában, fürdőtrikóban folyik a játék.

A pünkösd alkalmával rengetegen akadtak olyanok, akik csónakjukat még pénteken földadták Visegrádra és onnan eveztek le a két ünnepen a Római fürdőig. A jövő hétre egy csónakház elhatározta, hogy motorossal fölvonnak vagy 20 csónakot Esztergomig. A MFTR ugyanis a sok ilyen irányú kérelemnek már nem bír eleget tenni.

Római fürdőn túl, a csillaghegyi vizen egészen komoly tréningmunkát végeztek a Duna week-endzői. A Dunavidéki Evezőstársaság, a DET tagjai itt készültek Esztergom-Római-fürdői versenyükre. Künn tréningoztak a vizen a *Vojtek* fivérek csapata, nyilsebesen vágta a hullámokat

A dunai magánforgalom

Természetesen nemcsak versenyző week-end-evezősök voltak pünkösdkor a csillaghegyi Dunán. *Petyerit* Lajos motorosán végigjártuk a vizet és találkoztunk *Berez* Irénnek, a Duna egyik szépével, kit dr. *Kiss* Géza ügyvéd vitt kétevezős csónakján. *Berez* Irénnek az apja, *Berez* Vilmos MÁV-gépgyári főfelügyelő szintén régi dunai ember, de ő inkább a partot kultiválja és a parton is a «Duna Mancija» birodalmát, a büffét. A vizen láttuk *Neszt* Gézát, dr. *Háber* Erőt és *Lászlót*, *Török* László Pál kapitányt, a legényszerűbb vizirendőrt. *Eke* György révkormányost, *Bosnyákovits* Károly rendőrkapitányt, *Quirini* Egon révkapitányt, dr. *Pápai* Jenő sorhajóhadnagyot. A régi dunások kitérő örömmel üdvözölték dr. *Török* Sándornét és *Grandtner* Jenőt, kik addig eveztek, míg beveztek a házasság boldog révébe. *Jeremiás* Médit el sem lehetett volna képzelni udvara nélkül, *Komlós* Pálné pedig látszott, hogy fürdőruhája a főváros leg-előkelőbb divatszalonjából való. Ifj. *Kézdy* Kovách László városi főtisztviselő és dr. *Tenzer* György mérnök, mint fiatal férjekhez illik, együtt eveztek a feleségeikkel. *Lukácsovich* Imréné tünt fel két fiával, *Lóránttal* és *Imrével*, az ő társaságukban volt *Lukácsovich* Lajos hírlapíró is, itt *Maly* Viktor ezredes két leánya evezelt, *Baby* és *Puppe*. A Dunán százával usztak a csónakok. Lehetetlen lett volna föl-sorolni mindenkit, de hogy a kép tökéletesebb legyen, ideiktatjuk meg a pesti társaságból *Hagen* Valyt és *Edgárt*, *Smoling* Ilonát és *Irén*t, *Dursek* Ferencet, *Jankó* Barnát, a Gyógyszerköz-pont igazgatóját és *Cseresnyés* Józsefnét. *Borossa* Emilia hódolói társaságában napozott, a *Dubniczky*-fivérek, *Breminger* Ferenc, *Bodnár* József igazgató, *Soltész* József főtisztviselő, *Lunzer* György, a vízimaratonista. *Törzsök* *Tihá-mér* és *Raffaiék* dublói, kajakjai pedig vidáman hasították a vizet.

Természetesen nem mindenki szeret evezni. *Molnár* József láborkok hatalmas turamotor-csónakján szelte a vizet, dr. *Smoling* Miklós pedig *Zsuzsika* című vitorlásával kellett élnék

a három *Rády* testvér, *Lajos*, *Gyula* és *László*, de nem hagyta magát dr. *Stesser* Jenő miniszteri fogalmazó csapata sem, melynek tagjai *Jolánkay* László és *Varga* Zsigmond a vezérrel együtt úgy dolgoztak, mintha fizette volna nekik érte.

Erre a versenyre való készülődést, mint minden évben, az idén is nagy érdeklődés előzi meg. A különbség a tavalyi versenyhez képest az lesz, hogy az idén a váci ágon jönnek le a mérkőzők érintve Nógrádverőcét *Karáchony* *Endre* államtitkár dunai birodalmát és *Horányt*, ahol *Grundböck* Béla az ur. A térning egyelőre a szentendrei sziget körül folyt. Itt dolgoztak vasárnap az *Elektromos Művek* és a *Postataka-rék* válogatott csapatai. Keringtek a sziget orra körül a versenyzők, ugyhogy a turavezősök, akik nem indulnak, alig tudnak tölük megférni, pedig elég nagy a Duna vize. A tréningcsapatok mellett minduntalan elbugott *Prohászka* *Gyulán* az ismert vasbutorgyár junior főnökének a motorcsónakja. Ott keringett *Mártonffy* *Marcell* újonnan épült motorosa is, ki reggeltől estig künn szokott lenni a Dunán.

Beszélgetés a „Miss Duná”-val

Az esztergomi versenyen természetesen nők is indulnak vagy vegyes, vagy páros formában. Általában véve egy új típus alakult ki a week-endező lednyök sorában, egy egészséges, üde flappertípus, akik valahogy az egész világot más, realisabb színben látják, mint a többi nők. Az ő képviselőjük *Ausch* Vera, a «Miss Duna», ki fajtájáról a következőket mondotta:

— A Dunán két fajtájú nő van. Az egyik kímén, kényeskedik, vitelt magát, a másik fajta, ehhez tartozom én is, dolgozik, evez, mint a férfiak. Mi szombaton korán fekszünk le, nem megyünk táncolni, nem szórakozunk, hanem vasárnap kora reggel sietünk ki a Dunára. Természetesen azért megmaradtam nőnek is, aki táncol, de modern, sportzerű életemhez mindent a kellő és szükséges mértékben csinálók. Semmit sem szabad a tulzásba vinni.

feltűnést. Különösen *Gungl* *Ödön* alezredes motorjachtja nyújtott kellemes látványt, aki egy csomó fiatal lányból álló társaságot vitt, akiket elnevezett pipaeskertnek. Nagy volt va-

sárap a tülekedés a lányok között, hogy ők is odakerüljenek a virágok közé

A Népszigeten a *Börzsöny* csónakházában volt nagy élet. Ez az exkluzív egyesületi mind-össze 33 tagból áll, akik a családtagokkal együtt mintegy 100-an vannak. Vasárnap leg-alább nyolevanan künn voltak a börzsönyisták a Dunán. *Kner* *Bertalan* vezérletével egy egész flotilla indult turavezésre, melyben résztvettek *Almaházy* *László*, *Berger* *László* a Magyar Hid-roxygén igazgatója, dr. *Földes* *Sándor*, dr. *Szé-kely* *Gyula*, dr. *Singer* *Dezso* ügyvédek, *Folló* *Imre* fogorvos, *Grossmann* *Sándor* gyáros és *Forgách* *Zoltán* mérnök. *Sommer* *Imre* vezeté-sével akadt a börzsönyistáknak egy másik tá-bora, mely nem indult hosszabb turára, hanem ott laboroztak a Népsziget körül.

A pesti oldal

A Duna pesti oldalán szintén igen élénk volt az élet. A Danubiusból 450 csónak szállt 2500 week-endezővel a vizre és utnak indult több, mint 40 motoros is. A hatalmas társaság, mely-rek sorában ott láttuk *Gyöngy* *Pált*, a Ferró-igazgatóját, dr. *Dorogi* *Lajos* gumigyári igaz-gatót, a műkorcsolyázójaink *Nemes* *párt*, *Felső* *Lajost*, a híres motorcsónakversenyzőt, *Zakariás* *Árpád* gyógyszerészt és *Löffler* *Oszkár* litkárt, mind a két napon vidáman táncolt a jazzmuzsikára.

Ujpesten

A divatos fürdőruhák ragyogó színpompája valóságos játszótt az ujpeci parton a napsütés-ben. *Jókedv*, kacagás uralt mindenkit. *Dr. Vogel* *József* rendőrkapitány két napra nem gondot a rablőgyilkosokra, hanem künn week-endezett a Dunán, ott láttuk dr. *Bodor* *Géza*, dr. *Fon* *Sin-dor*, dr. *Lengyel* *Sándor* ügyvédek. *Zakariás* *István*, *Froemel* *Károly*, *Neufeld* *Pált*, *Weiser* *Béla* vezérigazgatót és egy csomó fiatalasszonyt, leányt, akik idén, frissen tündököltek pünkösd tavaszos, csillogó napján.

Mindenki, aki a Dunán week-endezett, jól érezte magát. Reggel ötötől a késő éjszakai órá-kig künn voltak a csónakok. Este kigyultak a kis lámpások a csónakok orrán, a csónakházak-ból a vizre szűrődött a jazz muzsikája, valahol messze hajó túlkölt és minden azt bizonyította, élni fog, egészséges lesz ez a week-endező nagy város. Az evezősök optimisták, a csónakok kis lámpafénye bízhatlenül meg fog erősödni és el-oszlatja Budapest felett a pesszimizmus kődét.

Bálint László.

Sütőipari Kiállítás a Vigadóban

május 27, 28 és 29-én

Ujra fellángolt a harc az evezősök szigetmonostori frontján

Zsembery Gyula a „tilos” elleni mozgalom élén

A magyar turista és weekend mozgalom legna-gyobb problémája a tilos utak és a tilos terüle-tek kérdése. Ameddig ezt nem, tudják megoldani a magyar sportolók, addig nem lesz Magyaror-szagon zavartalan élvezet a turisztika és a weekend. A «tilos» elleni mozgalom tábora és ereje egyre nő és nagyon sokat nyert ez a fontos mozgalom azzal, hogy *Zsembery* *Gyula* dr., a Ma-gyar Turista Szövetség másodelnöke, a Testne-velési Főiskola tanára állt az élére. *Zsembery* *Gyula* május 5-iki előadása, amelyet a Pilis Tu-rista Egyesületben tartott a tilos területekről, tisztán és világosan megmutatta az utat, amelyel követni kell, ha eredményt akarnak elérni. *Zsem-bery* doktor elgondolását a Pilis Turista Egyesü-let már is magáévá tette és a kulturbizottság el-nöke, *Messinger* *Ernö* megkezdte a rendszeres munkát, hogy ebben a kérdésben közös plat-formra hozza a magyar sporttársadalmát.

Tilos területek kérdése annál is inkább aktuális most mert

pünkösdkor újabb összeütközések történtek a week-endező és a szigetmonostori gazdák között.

A szigetmonostori parton kikötött csónakok tulajdonosainak ruháját és egyéb holmiját

a gazdák önkényesen lefoglalták

és csak akkor voltak hajlandók ismét visszaadni, ha a week-endezők 5 pengő parthasználati díjat fizetnek a földtulajdonosoknak. A legutóbb ter-mészetesen nem adták oda a gazdáknak a köve-telt összeget, voltak olyanok, akik alkudtak, de akadtak egyesek, akik a botrányt elkerülendő, a kért 5 pengőket kifizették.

A különböző evezős egyesületek természetesen újabb tiltakozásra készülnek a gazdák eljárása ellen. Igen érdekesnek tartják annak a leszöge-zését, hogy az egész szigetmonostori ügy, a kikötéssel kapcsolatos kalamitások 1929 óta éleződ-tek ki. Ebben az évben akart *Oláh* *György* szigetmonostori jegyző harmadmagával egy part-bérlő szövetséget létesíteni, amely évente 80.000 pengő hasznat forgalmazott volna. Mikor a szö-velkezet létrehozatala nem sikerült, megkezdőd-tek a kikötéssel kapcsolatos visszásságok.

Egyébként a Sportvállalkozók Ipartársulata, amelynek elnöke *Kerécsény* *Jenő* nyugalmazott államtitkár, szintén közbe akar lépni, hogy a szigetmonostori béke megteremtessék. Ertesülé-sünk szerint az ipartársulat ennek ellenében ál-doztatja is hajlandó.

Ha olcsón és kellemesen akar nyaralni, keresse fel a

DANUBIUS

strandfürdő, csónakház- és weekend-telepet

V. Meder-utca 8

Telefon 916-85

A hatalmas telepen weekendházak felállítására még előjegyezhető. Speciális motorcsónak-kikötőállomás és szakaszerű garázsüzem. Hatalmas strandfürdő a Dunán és külön medencében

Tennispályák bérelhetők!

Május
30
Szombat

este 8 órakor
indul az Eötvös-térről a

„Magyar Hétfő”
Sétahajója

Jegyek 1 pengős
árban a trafikokban és a

Magyar Hétfő
kladólvatálában
V., Vilmos kaszár-út 34. l. em.

kapitók!

Szórakozás - Zene
Tánc - Élőújság - Buffet

Weekend-rekord Pécsett

20.000 ember hagyta el a várost — Ujságírók és autósok találkozása Harkánytúrdón — Súlyos panaszok a MAV ellen

Pünkösdvásárnap volt Pécsett az első igazán kellemes, meleg nap. Vasárnap már kora reggel hangos volt a város, fiatalok és öregek egyaránt lelkes nótaszóval indultak az Inczedy Dénes utcán keresztül a mecseki szerpentint felé. Derűsebbnél derűsebb jelenetek játszódtak le az utelágazásoknál, ahol az egyes társaságok tagjai nem tudtak megegyezni a nagy kérdésben: hogy a Lapis-vadászház táján, vagy a Mánfa közelében levő Kölyuk cseppkőbarlang vidékén töltsék-e a két ünnepnapot. Mindkét kedvelt mecseki kirándulási helyre sok weekenderző jutott.

Pécstől sokan rándultak ki *Abaliget*re is, ahol ugyancsak egy cseppkőbarlang várja titokzatos szépségeivel a Mecsek szerelmeit. A Mecseknek Pécshöz közelebb eső részei is mindkét ünnepnapon tele voltak kirándulókkal. A *Tettye* romantikus szépségeiben gyönyörködő tömeg állandóan fel-alá hullámzott, fel a Misi-nai-kilátóig tarkállott a napfényben a vidám kiránduló sereg. A 60.000 fős lakosság harminc százaléka, mintegy

huszezer ember hagyta el az ünnepekre a várost.

Sokan nem elégedtek meg azzal, hogy a Mecsek festői panorámájában gyönyörködjenek, hanem a Pécsről távolabb fekvő nyara öbelyeket is felkeresték. *Fonyód*, a Pécsről legkönyebben megközelíthető balatoni fűrdő is hangos volt a pécsiek jövedvétől. Főleg tisztviselők építettek itt maguknak villát és *Sauerwein* Béla tanár vezetésével boldogan szálltak vonatra pünkösdi vasárnapján, hogy az ősz óta nem látott villájukat felkeressék. *Több mint négy órát kell ezeknek a fonyódi villatulajdonosoknak utazniuk*, hiába volt minden próbálkozásuk,

nem sikerült elérniük, hogy a MAV gyorsabbjárati vonatot indítsion.

Mintegy kétszázán pécsiek, akik Fonyódra járnak weekenderzői, hozzájuk csatlakoznak szentlőrinciek, szigetváriak, a kaposváriakról nem is beszélve. — mindenképp indokolt volna tehát egy gyorsabbjárati üzem beállítására.

Hasonló nehézségekkel kellett megküzdeni azoknak, akik Balatonfenyvesre, vagy Siófokra mentek weekenderzői. Zsufolt vonatok jártak a két ünnepnapon a pécsiek kedvelt nyaralóhelyére, *Harkánytúrdó* is Egész nap porzott a harkányi országot a motorosok és autósok hatalmas táborától. A két ünnepnapon nemcsak pécsi és baranyai, hanem más megyebeli autósok is nagy számban tartózkodtak Harkányban.

Most futották le a Pécs-Baranyai Autóklub «Benyovszky Móricz gróf» csillagturáját, melynek célja Harkányban volt.

A motorosok Harkányban pihenték ki a csillagtúra fáradságait és a fűrdő agilis vezetője, *Antal Jenő* vezérigazgató, a figyelem ezer jelével lette kellemessé vendégei számára a harkányi tartózkodást. Pünkösdi ünnepén érdekes vendégei is voltak Harkányban. Antal vezérigazgató meghívására Harkányban tölthette a pünkösdi ünnepeket a Magyar Ujságírók Egyesülete tagjainak egy csoportja, *Szilágyi Jánosnak*, az *Ottón-Kör* alelnökének és *Szirmay Istvánnak*, az Ujságíróegyesület titkárnak és *Balla Ernőnek* vezetésével. A vendégek Harkányból Drávaszabolcsra rándultak ki.

Sokan weekenderzők Harkányban siklósiak, villányiak, pécsváradiak, sőt a határon túlról is sokan keresték fel Harkányt. A pécsiek egy csoportja, a «Duna rajongók» nem sajnálták az 50 kilométeres távolságot és Mohácsra utaztak. A Duna habjai méltányolták is ezt a nagy önfeláldozást, azt mesélik a mohácsi weekenderzők, hogy *évek óta nem volt oly kellemes a Duna, mint most...*

Pécsváradra, a *Zengő-hegység* környékére is szép számban mentek pécsiek, a weekend örömeit élvezni. A Zengővárványban tanyát ütött kirándulók áhitattal hallgatták a várkonyiak nagyhirű református papjának, *Fülep Lajosnak* költői szépségű pünkösdi prédikációját.

Pompásan sikerült a pécsiek pünkösdi weekenderje. Csak az a kár, hogy ez a weekend is pünkösdi királyság volt: mindössze két napig tartott...

A születési és pénzarisztokrácia találkozója a lillafüredi Palota-szállóban

Lillafüred, május 25.

Lillafürednek szerencsés pünkösdi volt. Minden a segítségére volt. Idő és események. A palotaszálló májusi verőfényben fűdik. Halljában lüktet az élet. Szobái foglaltak. Termekben «táblás ház». Publikuma válogatottan előkelő. Itt töltötte a pünkösdi *Horthy Miklós kormányzó és felesége*. Az előkelő vendégek között láttuk *Scitovszky Béla* belügyminisztert, *Artotta* budapesti olasz követet, vitéz *Borbély-Macskay* Emil főispánt, *Urban* Péter bárót, *Lukács Béla* földbírtokost és feleségét, *Melcer Dórát*, a kormányzó nejeinek az unokahugát.

Internacionálisan nagyvilági élet lüktetett egész pünkösdkor Lillafüreden, melynek szépsége lenyűgözte és meghódította a közönséget, akiknek sorában egész csomó ismert arisztokrata, országos urlovasnők és urlovasok — a Miskolcon megtartott országos lovasversenyek résztvevői voltak láthatók. Százak lepték el a függő kerteteket, a sétá-

nyokat, az erdei utakat és valóságosan csónakrajok szeltek a hámosi tó haragos-zöld vizét. Az autók, autóbuszok, vonatok, motorke-rekparok ontották a közönséget, amely möhön szívtá Lillafüred ózondus levegőjét és élvezte a táj szemképrázta szépségét.

Lillafüred levizgázott, kiállta a tűzpróbát. Ami a természet szépségét illeti...

Eger kontra Miskolc

Két évvel ezelőtt adták át Lillafüredet a forgalomnak. Ennek folytán Miskolcon keresztül bonyolódott le a Lillafüred felé irányuló idegenforgalom. A városban az idegenforgalom fokozatos emelkedését várták. Az idén azonban váratlanul erősen lecsökkent az idegenforgalom. Ugyanis kiépült az Eger—lillafüredi műút. Miután az új műút az autóforgalom számára kitűnő, dacára annak, hogy közel 50 kilométer utatáblat jelent, a forgalom most ezen át bonyolódik le. Miskolc ugyszóiban teljesen elvesztette az idegenforgalmát Eger új műútja miatt.

Jó a turistának...

A pünkösdi kettős ünnepet, a ragyogó időjárást a turistáink is kihasználták és soha nem látott weekenderző tömegek lepték el a főváros környéki és a távolabbi kirándulási helyeit. A hivatalos, egyesületek által rendezett turák száma nem volt sokkal több, mint amennyi általában vasárnaponként szokott lenni, de annál nagyobb számmal indultak utnak három-négytagú magántársaságok, amelyek zsufoltságig megtöltötték a közlekedési eszközöket.

A hivatalos turák sorában különös érdeklődésre tarthat számot a

Budapesti Sportegyesület tátrai kirándulása.

Melynek résztvevői csak 26-an térnek vissza Budapestre. Ezt a turát *Hegyi Györgyné* vezeti. Volt ezenkívül még egy kiemelkedő eseménye a pükösdi turizistájának. Vasárnap *avatták fel a Bükkhegységben a Bánkúti jubileumi menedékházat*. Erre az ünnepélyes alkalomra több egyesület mintegy tíz turán rándult el *Bánkútra*.

A pünkösdi turákról részletes tudósításaink a következők:

Pilis Turista Egyesület

Klein Gyula vezetésével Szentendre—Izbég—Kapitányhegy—Piliszentlászlói turát csinált. A kiránduláson 27 tag vett részt és helyiérdéki vasuton mentek, hajón jöttek haza. A turacsapat Szentendre és Visegrád környékén meglehetősen szenvedett a rossz uttól. A Pilis Turista Egyesület ajánlatosnak tartaná, ha Izbégtől Piliszentlászlóig a már munkába vett utak befejezését minél előbb eszközölnék és ott a régen várt és beígért autóbuszforgalmat beállítanák.

Pünkösdi mindkét napján nagy kiránduló csapatok keresték fel

a Budapesti Turista Egyesület

csueshegyi menedékházat. Ugy az egyesület, mint a Gyopár- és cserkészcsapatok rándultak ki a gyönyörködtek a szép, jövelegőző tájban. Több mint félezerre tehető azoknak a turistáknak a száma, akik a csueshegyi menedékházat utba-ejtették. A kirándulóktól semmiféle panasz nem hangzott el az utak miatt.

Turistaünnep

A Magyar Turista Egyesület ünnepélyes keretek között avatta fel pünkösdi első napján a Bánkúti jubileumi menedékházat. Az ünnepségre Budapestről öt tura indult el *Vörös Tibor*, *Biró Pál*, *Alberköttes Oszkár*, *Springer Miksa* és mások vezetésével. Vidékről pedig Miskolcra, Gyöngyösről, Sátoraljaújhegyről, Diósgyőrből és Egerből mentek el Bánkútra a turisták. Ez a tizenegy csoport csillagtúra formájában Bánkúton találkozott.

Maga a felavatás vasárnap délután három órakor zajlott le, ahol először is *Török Kálmán* egri kanonok celebrált tábort misét, majd *Garay Aurél* a diósgyőri vasgyár főfelügyelője üdvözölte a helyi csoport nevében a megjelent vendégeket. Utána *Pap Dénes*, a Magyar Turista Egyesület ügyvezető-elnöke beszélt, aki dr. *Zsembery Gyulának*, a Turista Szövetség ügyvezető-elnökének mint a magyar turisták egyeteme képviselőjének adta át a székhatat. Dr. *Zsembery Gyula* utána még *Jahn* főerdőmester beszélt az őrgóf Pallaviciny-uradalom, a menedékház ajándékozója nevében. Az ünnepség után megtekintették a vendégek a menedékházat és az éjszakát is ott töltötték. A csillagtúra résztvevői hétfőn este utaztak, illetőleg gyalogoltak vissza városaikba.

STRAND-HÉT

Hétfőtől—Szombatiig

STRAND-KABÁTOK és PIZSAMÁK vásárlásánál

a kifizetett összegek feléért
vásárlási utalványt adunk vissza, melyekkel többi osztályainkon bármilyen vásárolható.

Ar:	Legújabb divatmodellek!	Visszatérítés:
10.90	Női Pizsama-Öltöny, fehér Bluz, kék amerikai bő Nadrággal, kintő Ripszkelmekből	5.45
7.90	Női Strand Pizsama-Öltöny, egybeszabott fazon vállpánttal, divateskos anyagokból	3.95
5.50	Női Strand Pizsama-Öltöny, külön Kabát, rövid Nadrággal, a legújabb Skót fazonban	2.75
15.80	Női Strand Pizsama-Készlet, négyrészes, mely áll: 1 Nadrágból, 1 Bluzból, 1 hosszú Kabátból és 1 Tászkából, gyönyörű mintákban, kintő szintartó anyagból	7.90
4.60	Női Strand-Kabát, elsőrendű ripszkelmekből, elegáns, szolid kivitelben	2.30
3.90	Női Strand-Kabát, színes, divatmintás anyagokból, a legújabb fazonokban	1.95
11.90	Férfi Pizsama-Öltöny, kiváló zefir- és oxfordanyagból, paszománydíszsel, gyöngyházgombokkal	5.95
8.80	Férfi Bajor-Kabát (Joppe), lenvászonból, elsőrendű kivitelben, aganegombokkal	4.40
8.50	Férfi Strandkabát, divatmintás Strandkelmekből, a legújabb fazonokban	4.25
5.40	Gyermek Pizsama, kintő zefir- és oxfordanyagból fujtásdíszsel — 3 évesnek P Nagyságoként 50 filléres áremelkedés.	2.70
21.80	Női Frotir Fürdőköpeny	10.90
26.50	Férfi Frotir Fürdőköpeny	13.25

Postán bérmentve szállítjuk. Csomagolásért nem számít k.

Calvin-tér 7.

Andrássy-ut 4.

A nyiregyháziak ezrei keresték fel a Sóstót

Nyiregyházáról jelentik: A Nyiregyházától hat kilométernyire fekvő Sóstóhoz ezrével látogattak ki pünkösdi két napján a nyiregyháziak. A kintő gyógyhatású Sóstó mentén a strand csak a jövő évre készül el, azonban már most is kedves weekenderző helye a Sóstó a nyiregyházi

közönségnek. Pünkösdi vasárnapján és hétfőjén 8 kocsiáll álló villamoszerelvények 64 járatban ontották a Sóstóhoz a közönséget, ahol a két ünnepnapon mintegy tízezer ember keresett üdülést.

Zsufolt villamosok, óriási forgalom

A Beszkárt erősen felkészült a két ünnep forgalmára. Különösen a hűvösvölgyi és zugligeti vonalat rohanta meg erősen a közönség, de a percnként induló két- és három kocsiáll álló hűvösvölgyi vonatok folyamatosan tudták szállítani a közönséget. A zugligeti 81-es vonalon, ahol *technikai okokból csak egyes kocsik járhattak*, természetesen lassabban bonyolódott le a forgalom. A visszaszállításnál vasárnap és hétfő este behízonult, hogy a hűvösvölgyi és zugligeti végállomásokat már régen modernizálni kellett volna, mert ezeken a helyeken nem tudnak elég tartalék-kocsit parkirozni. A Beszkárt személyzete a nehéz helyi viszonyok között remekül dolgozott, de a közönségnek hosszú ideig kellett sorbanállni a «labirintus»-ban, amíg feljutott a két-három percnként induló kocsikra. (Az ötös autóbuzsnak is nagyon erős forgalma volt a kettős ünnep. A gyakran induló kocsik valamelyest tehermentesítették a 83-as villamosvonalat.)

Eros ünnepi forgalma volt az upesti villamosvonalnak is, amelyen az evezősök igyekeztek a csónakgarázsokhoz.

Állandóan tulzsufoltan jártak a 4, 7, 73-as viszonylat kocsijai, amelyek a Rákóczi-utnál annyira megtelek, hogy a következő állomásokon

már nem lehetett a kocsikra jutni. A Berlini-téren óriási tömeg várt állandóan, hogy a 6-os kocsikról átszállhasson a Széll Kálmán-térre tartó Vilmos császár-utj villamosokra. A Széll Kálmán-téren azután előlről kezdődött az átszállási tortúra. Nagy tumultus volt vasárnap és hétfő este a Margithidon, ahol a zsufoltan érkező budai kocsikra nem fért fel a szigettről érkező közönség. A Margithidon különben nemcsak a villamos, hanem a gyalogos- és autóközlekedés is csődöt mondott. Igazán itt az ideje, hogy ezt a hidat tehermentesítsék.

Tizszeres forgalom a Héven

A helyiérdéki vasutak a két ünnepen szintén nagy forgalmat bonyolítottak le. Különösen a Pálffy-téri állomáson volt sok utas, akiknek száma hozzávetőleges becslés szerint elérte a nyári vasárnapok utasszámának tizszeresét. Szentendre felé husz percnként indítottak járatokat és sok vonat ment Békásmegyert felé is. A HÉV. igazgatósága két tartalékvonatot álli-

Márkus Parkmozi és Müjég-Mozi

J. 374—90

A. 182—54

Szombaton megnyílt
Milton Sills utolsó hangosfilmjével:

A tengeri farkas

Jack London világhírű regénye (Fox világfilm)

Előadások 3/48 és 3/410

Jegyelővétel

tölt be, amelyek egyike a Pálffy-téren, a másik Császárfürdő-állomáson állt és mihielyt ötven olyan utas jelentkezett, akik a vonaton nem juthattak ülőhelyhez, a különvonatokat beállították.

Emelkedett a forgalom a HÉV Gödöllő felé haladó vonalán is. Itt a normálisnak mintegy a négyszeres volt a pünködsi forgalom, melyet különjáratokkal bonyolítottak le.

A Beszkárral és a HÉV-vel ellentétben a MÁV nem tudta, vagy nem akarta vonalait a normális vasárnapnál nagyobbra szabni és bizony nem nyújtottak megnyugtató látványt a kocsilépcsőn függő weekendező turisták.

A pünködsi weekendzők közül legtöbben természetesen hajón rándultak ki. A MFTR igazgatósága majd minden hajóját üzembe állította, hogy ellássák a forgalmat, olyan sok volt az utasjelentkezés.

1000 turista!

A Természetbarátok Turista Egyesülete rendezte pünkösdkor a legtöbb turát. A kevelényregi menedékházban a pünködsi ünnepek alatt a központi ügyosztály tartott inspekción Steiner Pál vezetésével. Körülbelül 1000 turista járt a menedékházban, kik különböző egyesületekhez tartoztak. A Kevelényreg mellett Szigetmonostoron strandügyeletet tartottak a természetbarátok. Itt az egyik ünnepén Gyulai vezetésével a magántisztviselők tartottak ügyeletet, a másik napon pedig a központi csoport Ezenkívül Kolácskovszky, Ellenbogen, Nagy S., Zeiger N., Horn Pál és mások vezetésével ugyiszlán minden kirándulóhelyre indítottak turát. Voltak a Galyatevén, a Budai hegységen, Börzsönyben, Bükk-hegységben, a Mecsekben és másutt mindenütt.

Az uránisták legnagyobb turát a Bakonyba vezették Kellermann és Grünhut, a két csapat külön ment és csillagurászterület összetaláltak. Ezenkívül strandolni is volt ennek a szépen fejlődő egyesületnek két csapata.

A kereskedelmi akadémiák turistái Gyöngyösön, Mátrafüreden jártak, ezenkívül a Pilsiben. A vezetők itt Pál István és Keszler Árpád voltak. A MIEFHÖE turistái viszont csak egy turán voltak hétfőn a Kevelényeken.

A Természetimádók strandolni voltak, de azonkívül csináltak egy érdekes folbot-turát a Garamon. A kismései menedékházat is sokan keresték fel köreikből.

A vegetariánusok Sebők Árpád vezetésével félig strandoló, félig gyalogló turát csináltak. Mintegy harmincan vettek részt ezen a kiránduláson.

A legtöbb csapat természetesen csak a késő éjszakai órákban érkezik vissza a fővárosba és így panaszait, sérelmeiket csak jövő számunkban közölhetjük. Annyit megjegyezhetünk most is, hogy az egyöntetű panasz: a sok tilos ut.

A weekendzők dicsérnek...

Meg kell dicsérni a miskolci állomásfőnököt, aki nemcsak hivatalos kötelességéből, hanem szeretettel intézi a miskolci állomás hatalmas ünnepi forgalmát. Ennél a MÁV tisztviselőnél igazán a közönség érdeke az első és mindent elkövet, hogy a hatalmas turistatömeg zavartalanul és a körülményekhez képest kényelmesen térhessen vissza Budapestre.

A weekendzők panaszkodnak...

Az egyik újság, amelynek előfizetője vagyok, május 23-ára hajókirándulást hirdetett. Mint hü előfizető megvettem a jegyet és beosztottam a programot. A legnagyobb meglepetésemre 23-án reggel az újság bejelentette, hogy a «setahajózásunkat bizonytalan időjárás miatt elhalasztjuk». Bosszankodtam egy kicsit, de aztán belenyugodtam a változhatatlanságra, annál is inkább, mert az elhalasztást bejelentő cikkből megtudtam, hogy «még mindig kedvezőtlen idő várható».

Aztán továbbolvastam kedvenc újságomat. Ugyanazon az oldalon, tizenöt centiméterrel lejjebb a Meteorológiai Intézet jelentése következett: «Meleg, száraz idő várható. A felhőzet esőként, emelkedő hőmérséklet, tulnyomóan száraz idő».

Tanakodtam szerkesztő ur, hogy kinek higgyek? Az újságnak, amely a bizonytalan idő miatt elhalasztja a kirándulást, vagy a Meteorológiai Intézetnek, amely szép időt jósol?

Ez a töprengés töltötte ki kellemes hajókirándulás helyett a pünkösdöt. Mondanom sem kell, a Meteorológiai volt igaz: szombaton, vasárnap és hétfőn ragyogó szép idő volt. A kedvenc újságom bölcs szerkesztőjét most már csak arra kérem, hogy a jövőben a saját és a hivatalos időjósolatot messze egymástól helyezze el, mert így egy oldalon nagyon is feltűnő az ellentét... Kárpótlásul pedig elmegyek szombaton este a Magyar Hétfő hajókirándulására.

(Alíráás.)

Pünkösd Velencében

Nagy baj van itt is az idegenforgalommal. Csak a legvadabb angol és amerikai turista jött ide az idén. Nincs szezon — az igaz. De azt mondja Signor Papais, hogy máskor tiszter ennyi volt az idegen.

Nagyon elegáns angolok vannak csak. Csáládok, Komolyak.

A Márkus-téren szomorúan gubbasztanak mindenrendű és formájú fekete olasz legények... Nincs bűvölni való anyag...

A gondolás azt mondja, hogy ha adok neki még öt lírát, akkor megmutatja D'Annunzio világlátását.

Megmutatta. Belemelegedtem! D'Annunzióból csak egy pirosablakos ház... Nagy fehér függönyökkel... Nem messze tőle Duse Eleonóra háza... Két ház... egyszerű épületek és közben a nagy kanális... Duse az égen! A férfi egy szent örül. Felig az égen. És olyan olajos és piszkos a víz!

Komisz ez az élet!!!

JÓL WEEKENDEZTEM

MERT

VITTEM MAGAMMAL AZ ÚTRA

MI VAN MOST FENYVESNÉL?

320 darab

TRÉNINGRUHA

Zipp zárral elsőrendű kivitelben 3, 4, 5, 6 nagyságban

9.80
P
egységárban

CALVIN-TÉR 7

HASZNÁLTAM

Fényes élete lesz nyaralójában, week-end házában

Aladdin

petróleumgáz-lámpa mellett

Konyha nélkül is egyszerűen elkészíti étkezését

Paladdin

petróleumgáz-főzővel

Bérmintve küldjük weekend-árjegyzékünket

Nostrum Műszaki Áruház

Budapest, VII, Rákóczi út 32 (Szemben a Rókussal)

ÜTKÖZBEN BETÉRTEM

Autósok!

Mindenki fejrissült a Nádasy-féle

Lepsényi csárdában

Autós megállóhely!

Ördögórom csárda

Buda legszebb helyén (az 50-es villamos végállomásánál). Elit Restaurant, polgári árak.

WEEKEND UTÁN JÓLMULATTAM

SCHÜCK ÉTTEREM

virágos kerthelyiségében V. Lipót-körút 13. Telefon 190-23

Minden este Flórika Jancsi zenekarával muzsikál

Közönséget kintinó magyar és francia konyha, polgári árak. Változatos déli és esti menü 2.- pengő

WEEK-ENDRE VIGYEN:

gramofont

és

HOMOCORD MESTERLEMEZEKET

Hajókirándulásokra, majlisokra, nyári multságokra

karnevál-cikkék, papírsapkák, papírvényzők, strandernyők, papírlevegőzők, tréfás cikkék készítője. Legelőszőbb beszerzési forrás

HOLZER MÓR Budapest VII, Kisdiófa-utca 14

Telefon: József 372-12

Központi Tejcsernok naponta friss

YOGHURT

MINDEN AUTOHOZ

ACCUMULATOROK

Készítés, javítás

Budapest, Szentkirályi-utca 31. Tel. J. 434-19

Minden férfi

ma már a víz, szappan nélkül

Morisszon-herotvakrémmel borotválkozik. Kapnato drogériában.

Weekendzők — Turisták — Evezősök Autósk — Motorosok

nélkülözhetetlen szórakoztatója a fényképezőgép nagysága

MIKINETTE

2 lámpás, nagy hangerejű rádióészlelő beépített keretantennával és telepekkkel. Ára 49.- P. Az összes jobb hazai és külföldi gyártmányok lényegesen lecsökkentett árakon.

BARTA ÉS TÁRSA

Főüzlet: VI. ker., Podmaniczky-utca 30. szám. Filóküzlet: VII, Rákóczi-ut 30. (Nagydiófa-utca sarok)

KÖNYVEKRŐL

Az elmúlt héten két napra kivonult a magyar könyv az uccára és sátrak alatt árusították az írók szellemi termékeit. A Könyvnap a magyar könyv ünnepe kellett volna hogy legyen, hatalmas propagálójá a magyar könyvnek, amely ebben a súlyos gazdasági válságban már katasztrófálisan csekély példányszámban tud csak utat találni az olvasók táborához. A sajtó ép ezért a legnagyobb készséggel sietett a Könyvnap sikerének segítése és a Magyar Hétfő is a legmelegebben propagálta a könyvnapot. Vezércikkék, színes írók hirdették a Könyvnap jelentőségét, mert mindenki, akinek a tragikus sorsu magyar író és a szűk korlátok közé kényszerített magyar könyvkiadás ügye a szívén fekszik, átérzi a könyv propagálásának a fontosságát. Mindenki, kivéve ugyanakkor a kiadókat. Most a Könyvnap elmúltával már minden szépítés nélkül fel lehet állítani a mérleget, amely röviden így foglalható össze: a közönség részéről meglehetősen nagy érdeklődés nyilvánult meg a Könyvnap iránt, azonban a könyvkiadók nem tudták kiaknázni a propagandának ezt a külön, ünnepi alkalmát és semmiféle áldozatkésztséget nem mutattak akkor, amikor pedig ezer mód kínálkozott volna a magyar könyv mellett a hathatós agitációra.

A könyvkiadók nagyrésze tisztán üzletnek fogta fel a magyar könyvnapot és ahelyett, hogy jó és olcsó könyveket adott volna a közönség kezébe, megelégedett azzal, hogy a raktárakban porladó és sokszor kétes értékű, régi kiadású könyveket adta el a Könyvnapon „leszállított áron”. Ahhoz azonban, hogy valaki régi könyveket az eredeti áron alul vásároljon, nem kell Könyvnap, ezt az árendeményt minden szürke hétköznapon is szívesen megadják a kiadók, akiknek érdekük, hogy tudjanak a raktárakban felgyülemlett, megmaradt példányokon. Ezzel a módszerrel nem lehet a közönség olvasó- és könyvvásárló kedvét fokozni, ez a rideg üzleti politika csak diszkreditálja a Könyvnapot, mely iránt félt, hogy ilyen körülmények között a következő években már nem fog érdeklődés megnyilvánulni.

Ha sorra vesszük az egyes könyvkiadóvállalatok könyvnap „slógereit”, alig találunk ezek között a könyvek között újabb kiadású, jelentősebb művet, amelyet olcsóbb áron tettek volna hozzáférhetővé az olvasók részére. A legtöbb könyvvel talán

az Athenaeum

vonult ki az uccára. Az eredeti árán olcsóbban árusították Móricz Zsigmond „Kerek Ferkó” és „Bor, szerelem bánat” című regényeit, Szemere György „Két világ” és Jeszenszky Sándor „Szép Budapest” című könyveit, Zilahy Lajos regényeit azonban, amelyek iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, csak a rendes bolti áron lehetett megvenni. Ugyanez volt az eset

a Franklin Társulatnál

is, amely egy kiadványát Földi Mihály „Kádár Anna lelke” című regényét a hat pengőért, tehát elég drága, eredeti áron adta el a könyvnapon is,

Révaiék

elég olcsó könyveket hoztak ki, Rákosi Viktor, Ambrus Zoltán és mások munkáiból összeállított sorozatokat, amelyeket 1 pengő 20 fillértért becsátoltak forgalomba, itt azonban az volt a hiba, hogy csupa régi és a mai olvasó nem túlságosan érdeklődő könyv került ezekbe a sorozatokba. Ugyancsak ilyen sorozatokkal kísérletezett a Dante is, amely két sorozatot becsátolt ki, az egyiket „Magyar írók” gyűjtőcímmel, amelyben Benedek Elek, Szántó György, Molnár Antal, Cárkonyi Géza, Bartalis János és Trócsányi Zoltán hét kötele szerepelt, amely sorozat iránt azonban aránylagos olcsósága ellenére, sem mutatkozott érdeklődés és egy tudományos sorozatot: „A tudás kincsei” összefoglaló cím alatt, amely valamivel nagyobb számban fogyott. Ezeknek a sorozatoknak az volt a legnagyobb hibájuk, — amellyel, hogy csupa régi kiadványt adtak, — hogy az egyiknek 4.90, a másiknak 5.50 pengő volt az ára, ami annak ellenére, hogy hat, illetve hét kötet volt egy sorozatban, ma sok pénz a könyvvásárló részére.

A legnagyobb sikere még talán a Pantheon-nak és a Geniusnak volt.

Az előbbi Mára Sándor „Idegen emberek” című regényét adta 4.80 helyett 1.20 pengőért, az utóbbi pedig Székely Mózes nagyszerű „Zátony” című regényét 6.20 helyett 2.50 pengőért áron, vagyis lényeg olcsóbban a rendes bolti áránál.

Amint tehát ebből a kis statisztikából is látható,

a Könyvnap igazán nem produkált semmi rendkívülit,

sőt még csak érdekeset sem és a könyvkiadók ezáltal sem bizonyultak áldozatkésztségek. Egyetlen szép eredménye a Könyvnapnak a „Koszorú” című könyv, amelyben a trianoni határokon túl élő erdélyi, felvidéki és vajdasági írók jutottak szóhoz. Ezt az értékes dokumentumot a könyvkiadók és könyvkereskedők összessége valóban olcsón adta a közönség kezébe. Ezen az egy eredményen kívül azonban semmi említésre méltót nem tud az idej Könyvnap felmutatni.

Hogy a rideg üzleti alapokra feleltett kiadói politika idáig jutott, abban nagy része van a nálunk egész megszokottá vált milliméterenkint fizetett vagy „kéz kezet mos” alapon baráti szíveségből elhelyezett kommuniké-könyvkritikának. Itt az ideje, hogy ép a magyar könyv érdekében szakítsunk ezzel a rendszerrel, amely diszkreditálja nemcsak a kritikát, hanem a komoly irodalmat is. Faguet szerint annak, hogy a kritikának tekintélye legyen kifelé, „elsősorban az az előfeltétele, hogy tekintélye legyen önmaga előtt. Ez az igazság lebegett a szemünk előtt, amikor elhatároztuk, — részben ép a Könyvnap tapasztalatain okulva, — hogy ezután ösztönte, becsületos kritikát mondunk hétről-hétre ezeken a hasabokon az újonnan megjelenő könyvekről,

Szabhegyi

Tündéerkert

(a fogaskerekű végállomásnál) új vezetéssel pünkösd vasárnap

megnyílt

csodás fekvésű virágkertben Mondain élet. * Francia-magyar konyha. Polgári árak. A szatrendelés: Automata 662-34

A rádióból ismert Erdélyi-Patai Leó zeneszerző teljes zenekarával minden este hangversenyez

Czája-Néparéna

Városliget (volt Barokaldi). Telefon: 185-77

Naponta délután 3-6 óra este 11-ig folytatódó előadások. Világvárosi műsor. Belépődíj 40 fillértől 100 fillérig. Utalványok érvényesek.

A HIR

Hangay Sándor: Hétről-hétre

Százötven történettudós hallgatta meg a magyar igazságot. Százötven intelligens koponyában visszhangzott Pannónia jalköltésére és bizonyára akadt közöttük olyan is, akiben lelkiismerete megécsendítette azt a csengőt, amit közönséges nyelven színek nevezünk.

De legyünk optimisták! Tegyük fel, hogy mind a százötven kitűnő férfi mellett áll hittel, meggyőződéssel. És szívesen a világ négy tője felé, hogy valami csodálatos új pünkösdi ihletésére hirdessék méltatlan megcsonkításunkat minden nemzetnek.

Önkéntelenül kérdezzük: mi lesz az eredmény? Mi lesz?

Történettudósokról van szó, nézzünk hát vissza a történelembe. A 48/49-es szabadságharc leverése után Kosuth szónoki lángelméje meghódította Londonon és Newyorkon keresztül az egész művelt világot. Mindenki nekünk adott igazat, de azért az akasztófák mártírokat hajtottak és rabmagyarok kezén a bilincs tovább zörgött. Nem jutott nekünk más csak — szánalom.

Kulturfőlnyűnk akkor is elismerték és kulturfőlnyűnk akkor sem segített rajtunk. Haynau és Bach rendteremtését szuronyok őrték és a szaronyrdón keresztül az egész világ részvétele sem tudta hozzánk küldeni az Igazság anyját. Mi tehát a következtetés? Szomorú, de valóság: 150 tudósul többet tehet egy szakas — bakai! Minél pedig a kulturfőlnyűnk vagyunk, elméjüknek rajta. Kultura alatt a szellem virágát értjük. Szellemünk a test táplálja, a testnek pedig, hogy önmagát fenntartsa, szükségletei vannak.

Virágunk neveztem a kulturát a kulturát, egy kép állik előmben. A szomszédom elméletileg képzett nagyszerű kertésznek tartja magát, sőt annak tartják mások is. Kitűnően tudja, mint kell a növényeket elültetni, visszanyerni a gyökereket, ágakat. Legelőbb ötvénfélé permetezőzést ismer. Sőt oktató előadásokat tart mindezekről és kertje méris — sivatag.

Miért? Mert a talajt sohasem készíti elő. A legszakszerűbben kezelt virág is elpusztul, ha nem kap táplálékot.

Igy vagyunk kérem a kulturfőlnyűnk! Itt mindenki nyesegeti, permetezi a kulturát, vagy előadásokat tart róla, csak éppen arról felekednek meg, hogy az, aki ezt a szinponomás virágot kitermeli lelkéből, enni is szeretne néha...

A külügyminiszter idehaza. Gróf Károlyi Gyula külügyminiszter vasárnap este Genfben — ahol az Európa tanulmánybizottság tanácskozásán vett részt — visszaérkezett Budapestre. A külügyminiszter ma referál Bethlen István gróf miniszterelnöknek tárgyalási eredményéről.

Köröznek egy adóügyi jegyzőt. Simon Albert sádsi adóügyi jegyző, a hivatalos pénzekből nagyobb összeget sikerült. Még Sásdon tartózkodott a tisztviselő, amikor a vizsgálat megindult és szombaton kellett volna számot adnia a közpénzek hullétéről. Pénteken azonban ismeretlen helyre távozott.

Bélistára telték, öngyilkos lett. A Gellért-hegyi kioszknál vasárnap délután egy férfi holttestére bukkantak. A vizsgálat során kiderült, hogy öngyilkosság történt. Az öngyilkos Szilágyi Gábor 42 éves B-listás fővárosi altiszt, akit létszámszökkenet miatt bocsátottak el szolgálatából. Bucsulátékot hagyott hátra, amelyben azt írja feleségének, és egyetlen gyermekének, hogy nyomora miatt lett öngyilkos.

Cipőtolvajokat fogtak a Telegi-téren. A detektívek szombaton a Telegi-téren elfogták Rákóczi Sándor 22 éves lakost és Ferenci Sándor 25 éves bádögösségét, akik az egyik cipőkereskedőnél 25 pár cipőt akartak potom áron eladni. Kihallgatásukkor bevallották, hogy egy Gizella-uti cipőgyárba az ablakon keresztül bemásztak és ott lopták a cipőket. Mindkettőt letartóztatták.

DR. FÉNYES szakorvos

vér-, bőr- és nemibetegeknek rendel egész nap Rákóczi-ut 32. I. em. 1 ajtó. Rókussal szemben

Nyomora miatt lopott. Lampert György magánintézményeinek tegnap betéreg egy Muzium-körüli kézimunkaüzletbe és ott kisebb vásárlást eszközölt. Vásárlás közben azonban egy kézimunkát akart kabátja alá rejteni, amit a tulajdonos észrevett. Kihallgatásakor azt mondta, hogy hónapok óta állás nélkül van és nyomora készítette cselekedetté.

Gyilkosság mulatozás után. Novák István 43 éves halász, Kunderne Imre 40 éves vasöntővel együtt mulatozott egy lágymányosi kocsmában. A kocsmában összeszóllalkoztak. Novák kést rántott elő és barátját szivenszurta. Novák letartóztatták. Kunderne haldokolva szállították a Rókus-kórházba.

Halálos baleset a pályaudvaron. Vasárnap délután horzalmas szerencsétlenség történt a ferencvárosi terepályaudvaron. Nagy-Bella Ferenc vasuti altiszt szolgált közben, amikor egy tolatómozdonynak jelt adott az indulásra, a mozgásban levő szerelvényre fel akart ugrani, megcsuszolt, olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

Rablómerénylet a Római-fürdő. Székfy István 40 éves géplakatos a Római-fürdő mellett levő erdőn igyekezett hazá, amikor egy fa mögül hirtelen három férfi előugrott és Székfy megtámadva kirabolták. A súlyosan sebesült embert a Rókus-kórházba szállították.

1 pengőért!

Hajóséta, tánc, szórakozás, üdülés a Dunán

Váltsa meg jegyét a Magyar Hétfő május 30-iki sétahajózására

Ezer ember gondol a május 30-i poros, meleg napon boldogan az esti 8 órára. Szombaton este 8 órakor indul a «Magyar Hétfő» ezidei első sétahajója a Dunán.

Ezer ember fog üdülést és szórakozást találni a Magyar Hétfő hajóján és ezek túlnyomó része jegyét már meg is váltotta.

Hogy olvasóinkat minden tekintetben kielégítsük, a jegy elosztást decentralizáltuk. Nem kívánjuk valamennyi olvasónktól, akik esetleg távol laknak, hogy kiadói hivatalunkba (V., Vilmos császár-ut 34. I. emelet) fáradjanak fel, hanem köllségeit nem kimélve

a trafikokban is kaphatók a sétahajózás jegyei.

A vig hajón egész este szól a zene, áll a tánc,

különbféle tréfákat rendezünk és arra törekszünk, hogy a Magyar Hétfő kirándulásán mindenki felejtse el legalább arra a 3 órára egész heti rossz kedvét és baját.

A jegyek ára csak 1 pengő és miután

már csak korlátolt mennyiség áll rendelkezésünkre, ajánlatos a jegyeket már most akár kiadói hivatalunkban (V., Vilmos császár-ut 34. I. emelet) akár pedig valamelyik trafikban megváltani. A hajón természetesen

jó buffetről és frissítő italokról

gondoskodunk és bizonyos, hogy este 11 órakor, amikor az Eötvös-térre visszaérkezünk, ezer jókedvű ember azzal fog bucsuzni a hajótól, hogy: «a viszonylításra a legközelebbi sétahajózásom».

Vihar készül a pestmegyei patkányirtás körül!

Ismertes, hogy a főváros kiadott egy rendeletet, amelyben a kötelező patkányirtást bizonyos vállalkozók szereivel rendelle el. E rendelet miatt nagy felzúdulás támadt a magyar iparosság körében és a vegyiszereket gyártó magyar üzemeknél.

Magánjogi sérelemnek tekintik az iparosok azt, hogy a hatóságok előírják milyen szerrel végezzék el a kötelező patkányirtást.

A patkányirtás megindult Budapesten, de még be sem fejeződött, máris újabb viharokra van kilátás. Viharok lesznek a megyei patkányok körül is. Preszly Elemér Pestvármegye főispánja kiadott egy rendeletet, amely pontos mása a fővárosi patkányirtó rendelkezés és amely kizárólagosan 5 patkányirtószert kényszerít rá a telek- és ingatlanulajdonosokra. Az iparosság ebben megint sérelmet lát és mint értesülünk ez az ügy Pest vármegye közgyűlésén szóba fog kerülni interpelláció formájában. Megkérjük, hogyan lehet

séges az, hogy monopolizált szerrel végezzék el a patkányirtást Pest vármegyében.

Hivatkozni fognak Újpest városának polgármesterére, akinek döntése a legteljesebb mértékben kielégíti a magyar iparosságot és a nagyközönséget is, amennyiben csak arra kötelezi a telektulajdonosokat, hogy a patkányirtást tengerihagymát tartalmazó szerrel kell elvégezni.

Annál nagyobb lesz ez a vihar, mert a patkányirtás folyamán kiderült, hogy

nemcsak a favorizált szerrel lehet patkányt irtani.

A magyar iparosságból alakult patkányirtó nagyüzem nemcsak olcsóbban, de a közönség és az illetékesek legnagyobb meglepetésére végezte el ezt a feladatot, több mint 800 munkásnak adott kenyeret, úgyhogy teljesen indokolatlan az illetékesek részéről, ezeknek a vállalatoknak a melőzése.

Halálos katasztrófa érte a debreceni cserkészünnepélyen a kerületi főparancsnokot

Sulyos katasztrófa történt Debrecenben, a debreceni cserkészkerület 10 éves fennállása alkalmával rendezett ünnepségen. Az ünnepségre körülbelül 10.000 cserkész gyűlt egybe, akik a Nagyerdőben táboroztak. Vasárnap a cserkészek a városba elé vonultak, ahol Vásáry István polgármester tartott ünnepi beszédet. Amikor a cserkészek elvonulása megkezdődött, Debreceni Ferenc főgimnáziumi tanár, a cserkészkerület főparancsnoka Laposa Lajos segédlelkessel, Ecsedy János soffőr által vezetett autótaxiba ült, hogy még a cserkészek előtt érkezzen meg a táborozás színhelyére.

Az utvonalon utánuk egy másik taxi jött, melyet Tóth Gábor soffőr vezetett. A taxi mindenáron előzni akart és

mindent elkövetett, hogy előrejusson.

Erre azonban a keskeny ut miatt nem volt meg a lehetőség. Amikor a hátul jövő taxi

még sem állt el szándékától, Ecsedy lehetővé akarta tenni számára az előzést, hogy megfelelő teret adjon erre, az uttest jobboldatra irányította autóját. Ezzel

kikerült ugyan egy villamososzlopot, de viszont oly erővel vágódott neki egy gázoszlopnak, hogy azt kivágta.

Az összeütközés következtében

az autó hátsó része levált, Debreceni Ferenc kivágódott az uttestre és a levegőben többször megfordulva a fejére esett. Oly súlyos koponyaalapi törést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

Laposát sulyos sébével a klinikára szállították, Ecsedy János soffőrnek nem történt komoly sérülése. A rendőrség Tóth Gábort letartóztatta. Az eset nagy részvételet keltett a városban és a cserkészek gazdag programu ünnepségének azonnali végét vetette.

Kettőtört a bickli. Az Üllői-ut és Liliom-utca sarkán tegnap délután súlyos szerencsétlenség történt Záhorszky István faszobrásszal. Teljes sebességgel hajtotta kerékpárját, amikor a jármű eddig kideríthetetlen okból kettőtört és a szerencsétlen ember elterült az utca kövezetén. Agyrázkódást szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Mentőautó által gázoltatta el magát. Különös módon akart véget vetni életének egy ismeretlen férfi. A Királyi Pál-utca és a Calvin-tér sarkán, a mentőautó alá vetette magát. A szerencsétlenséget nem sikerült megakadályozni, bár a soffőr hirtelen lefékezte az autót, de ezzel csupán annyit sikerült elérni, hogy a szerencsétlen ember nem került az autó alá, hanem könnyebb természetű zuzódásokat szenvedett. Ruhájában semmiféle igazoló iratot sem találtak, ki-

létét és tettének okát pedig nem akarja megmondani.

Tiltott műtétért két és félévű fogház. Hausser Andrásné veszprémi születésű tiltott műtétet hajtott végre Koós Gábornén, aki belehalt az operációjába. A veszprémi törvényszék most vonta felelősségre a születésnőt, akit két és félévű börtönre ítéltek.

Gyujtogatásért elítéltek egy lönkrement kereskedőt. Nagykanizsáról jelentik: Császár Béla újrési kereskedő lönkrement és fel akarta gyujtani üzletét, hogy a biztosítási összeghez jusson. A tüzet azonban még idejében észrevették és elfojtották. A nagykanizsai törvényszék Kelemen-tanácsa Császárt másfél évi, feleségét pedig 8 havi börtönre ítélte.

Glesswein Sándor síremlékének leleplezése. Glesswein Sándor síremlékét ma leplezték le a kerepesi temetőben. Az emlékbeszédet Lukács György tartotta, mely után Erdősi Károly prelátus beszélt. A képviselőház nevében Czettler Jenő helyezte a síremlékre koszorút.

VIZVÁRY MARIKA: A KONYHA MŰVÉSZE
Rendkívül érdekes könyvet adott ki a Budapesti Hírlap nyomdáján. A könyv rendkívül érdekes azért, mert Vizváry Mária, a Nemzeti Színház örökös tagja szerkesztette, de nem a színházról szól, amint azt az ember várná, hanem a konyha művészetéről. A címe: «A konyha művésze». Külön érdekessége a könyvnek a rengeteg pompás recept mellett az, hogy egész évre, minden napra polgári háztartásnak megfelelő étrendet állít össze. Bizonyos, hogy a könyv éppúgy meg fogja nyerni a háziasszonyok tetszését a konyhában, mint amennyire értékeli a művészetét a színpadon. A könyvet a Budapesti Hírlap a tőle megszokott izléeses és szép munkával állította ki.

Minden külön értesítés helyett
Felejtetlen drága férjem, a jó apa
Rottmann Arnold
rövid szenvedés után vasárnap este 10 órakor elhunyt.
Ma, kedden délelőtt 11 órakor a farkasréti izraelita temetőbe helyezük örök nyugalomra.
Rottmann Arnoldné szül. Vogel Cecília

Zatlóka Emilt, a Dohány-utcai merénylőt pár nap mulva visszaszállítják a Lipótmezőre

A dohányutcai zsinagóga merénylőjének ügye elérkezett a legvégű fordulathoz. A törvényszéki orvosok immár elkészíttek a vizsgálattal és jelentésük felett most dönt a vizsgálóbíró.

Mint hogy Zatlóka Emilről megállapítja a szakértők véleménye, hogy

kóros elmebajban szenvedő ön- és közveszélyes örült, az ellene szándékos emberölés büntelte címén folytatata tett eljárását hivatalból megszüntették.

Értesülésünk szerint mihelyt a bíróság meghozta döntését, Zatlóka Emilt azonnal visszaszállítják a lipótmegyei elmeegógyintézetbe, ahol elmebajja miatt már két ízben is kezelték.

Itt említjük meg, hogy a merénylet áldozatainak hátramaradtait a pesti izraelita hitközségtől arról értesíttek, hogy a jótékonyági osztály valamelyes állandó kegydíjban fogja őket részesíteni.

Vértes Imre temetése

Nagy részvét mellett temették el ma délelőtt a rákoskeresztúri temetőben Vértes Imrét, a korán elhunyt kiváló sportembert. Weiss dr. főrabbi magasszárnyalásu beszédben méltalta az elhunyt emberi és sporterényeit. Rosenberg Emil dr., az MLSz és a BT nevében, Mottl a III. kerület elnöke az egyesület nevében mondott búcsuzótótt a koszorúkkal borított ravatal mellett. A sírnál, ahová sok száz tisztelője kísérte el Vértes Imrét, Csányi József dr., a PLASZ. Zemplén dr. a társ-egyesületek, Király Tivadar pedig a játékosok nevében búcsuzott el a magyar futball sport egyik leghetesebb munkásától. Vértes Imre csapata azzal rótt le vezére iránti kegyeltét, hogy délután megnyerte első ízben a Magyar Kupát.

Megmérgezte magát egy uriaszöny. Süss Ottóné született Wejlik Mária 40 éves uriaszöny, mérnök felesége, Vas-utca 18. szám alatti lakásán hétfőn lakásán őrzött régi gyógyszerrel, amely ismeretlen mérget tartalmaz, megmérgezte magát. Az öngyilkos uriaszöny férje két nappal ezelőtt távozott el a lakásról és azóta nem adott magáról életjelet és valószínűleg e fölötti elkeseredésben követte el Süss Ottóné az öngyilkosságot. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították.

Fenyves Dező Párizsban. A közismert és népszerű Fenyves cég főnöke, Fenyves Dező, Párizsba és Londonba utazott üdülésre és természetesen üzleti tárgyalásokra is. Az agilis főnök utja bizonyára sok kellemes meglepetést hoz a közönségnek...

Kornis Gyula előadása a Belvárosi Polgári Körben. Kornis Gyula dr. államtitkár, egyetemi tanár 1931. május 26-án, kedden este fél 8 órakor a Belvárosi Polgári Körben (IV., Eskü tér 8) „Amerika lelke” címen előadást tart. Előadás után társasvacsora. Vendégeket szívesen látnak.

Házasság. Dukász Magda, Budapest és Boshán Miksa, Újpest házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)
Fuchs Angyalka Erzsébet és Király Ernő Budapest-Nagykanizsa folyó hó 21-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Szeptemberben új egypengőöket beosztanak ki. A pénzügyminiszter úgy — mint értesülünk — elhatározta, hogy a most forgalomban levő ezüst egypengőöket bevonja és helyettük újfajta süss-pengőöket hoz forgalomba.

Megnyit az August-pavillon. Nagy autótábor a bejárattól, előkelő közönség bent a kellemes kerthelyiségekben: ez a hűvösölgői August-cukraszda. A régi jó békeidők hangulata uralkodik a kedves és hűs Hidegkuti-ut 22. szám alatti August-pavillonban, ahol az elsőrangú sütemények, parafitek és fagyaltok árai a polgári közönség viszonyaihoz vannak szabva.

Kétségtelen, hogy a Rákóczi-ut legkedveltebb és jó árú legolcsóbban árusító üzlete a Rákóczi-ut 7 szám alatti Nemzeti Ruhaház. A cég rendkívül olcsón nyári eladást rendez, amelyből fölmentjük a 3 pengő 90 filléres kitűnő nyerselymet és a 4 pengő 90 filléres kiváló georgettet.

A sütők kongresszusa május 28-án, csütörtök délután 4 órakor tartja a Sütők Országos Szövetsége a fővárosi Vigadó nagytermében 25. évi jubiláris diszközgyűlést. Ez alkalommal nemzetközi sütőkongresszus lesz Budapesten, amelyen Németország, Ausztria, Olaszország, Jugoszlávia stb. is képviseltetik magukat. Május 27-én kenyér és sütemény bemutató lesz, amelyet József főherceg fog megnyitni.

IGEN KÉNYES HELYZETBEN VAGYOK, NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

mert azt akarom tudatni Önnek, hogy női ruhaosztályomra feltűnő szép ruhák érkeztek, amelyek ennek dacára igen jutányosak, de az öndicséretnek nem vagyok híve, ez ezért nem is folytatom tovább... Látogasson el a Calvin-téri Fenyves-céghez, ott majd Ön egyedül fogja dicsérseni.

SYLVESTER SCHÄFFER AZ ARTISTA KIRÁLY

A fiatal Schäffer az egyetlen artista, akiről valóban el lehet mondani, hogy utóérhetetlen és utánozhatatlan. Ez az ember egyesít magában egy tucait kiváló varié-művészt, a legkülönbözőbb mutatványokkal, produkálja magát mint gyorsfűtő, bűvész, zsonglőr, céllövő, iskolalovas, zeneművész, atléta, excentrikus táncos és még sok más ténen. Schäffer mint iskolalovas éppen olyan elsőrangú művész, mint amilyen hibátlán céllövő. Nem mutat betanult izellitöket egyes artistaprodukeiókból, ellenkezőleg, minden egyes száma tökéletes, befejezett, még eddig soha nem látott hibátlan varié-társam. Schäffer tünceményesen játszik hosszú ideig a színpadon, maga betölt 12 számból álló teljes előadást. Fregolit túlszárnyaló gyorsasággal öltözik át. Különböző mély benyomást keltő egyéniség, párosulva férfias erővel és rokonszenves külsővel, mutatványiban rengeteg humor, ötletesség és férfiaság van, tipusa a fáradhatatlan életvidám ifjú embernek.

SZÍNHÁZ

Potyautas

"Az ur a pokolban is ur. Az újságíró a Zeppelinben is újságíró. Lestván Sándor a Magyar Színházban is hírlapíró, akkor, amikor a Zeppelin potyautasáról ír darabot.

Békében különböző hamupipókék, nebánsvirágek élete volt romantikus. A modern romantika a Zeppelinben, a világ körül rádióval és holdrakétával terem, amikor egy potyautas alakjában megjelenik a színpadon és amikor körülötte különböző modern hősök élnek, mozognak egy bohózi firtorban: akkor én ennek a Lestván Sándornak és szerzőtársának igyekezetét, célját és eredményét mint modern, robotos és ideges ember nézem.

És ha Lestván Sándorék elfelejtették velem a lautsprecher lárját, a villamos zaját és azt a rohanó életet csak egy-két órára is, akkor én ezzel a Potyautas című darabbal roppant meg vagyok elégedve.

Miután pedig meglehetősen jöttem ki a Magyar Színházról, Lestván Sándor darabját ajánlhatom azoknak, akik néha szeretik a mosolyt még akkor is, ha az nem egy ibseni arcról fakad.

Gaál Franciska ebben a darabban ötleteinek, egyéniségének tökéletes beosztását küldi offenzívába. Nagyon kedves. Egyre szebb, ami felettebb érdekes. Ráday, Z. Molnár, Góth Sándor rendezői szemléletében élnek sikeresen a színpadon.

Góth Sándor maga olyan fölényes, olyan retek, mint színész és olyan stílusos mint rendező, hogy a szerzők nyugodtan rebegethettek közönséget és a közönség pedig minden elismerést megadhat Góthnak a Magyar Színház produkciójáért. Magam, mint kritikus, gonosz ember és cinikus egyén, pedig hódolatot küldöm Európa egyik legintelligensebb művészeinek.

Nagy István.

Kezdődik Budán...

"A Budai Szinkör is startolt a «Szerelemi számla» című darabban. Junius első felében mutatja be a «Cs. Sz. K.» (Családolt szerelemes klubja) című operettet Honthy Hannával a női főszerepben. Az operett zeneszerzője a kitűnő fiatal Radó József (A régi jó Budapest komponistája), szövegírói pedig Szántó Armand és Szécsen Mihály.

Mi van Fuchs Lipiékkal...?

"A múlt héten egy cikk jelent meg a zeneszerző tultermeléséről. Alighanem érdeklődést keltett az a Fuchs Lipi-dolog, mert az a társaság, amelynek tagjait Lehár Ferencel összehasonlítva, hátródotam nem komponistáknak tartani, valami naggyűlölet rendeztek. És a gyűlölet elhatározta, hogy ők mégis csak komponisták. Azzal kezdtek a zeneszerzői pályát, hogy az egyik zenélő bokszbajnokot küldték hozzám, hogy üssön agyon. Utközben a bajnok ur meggondolta a dolgot és én, hála Istennek, még mindig életben vagyok és ennek következtében nekem még mindig Lehár Ferenc a zeneszerző...

Voltak viszont olyanok, akik okosan és helyesen felkerestek és olyan műveket produkáltak, amelyekkel bebizonyították, hogy az a éles kritika, amellyel a multkor egyes szerzeményeket illettem, nem minden kompozíciójukra vonatkozhatik. Így például Zách István bemutatott két dalt. Ezek közül az egyik egy magyar dal, finom és intelligens munka és ha ez a fiatalember tovább is így fejlődik, akkor lesz belőle komponista.

Szabó Gy László ur levelét ír. Szórálszóra így: „Bátorkodom megemlíteni, hogy gyermekkorom óta hivatásos muzsikusk vagyok, végzett Barré-növendék s az operai zenekarban, továbbá az Országos Szimfonikus zenekarban mint prim-hegedűs működtem.”

Jelentkeztek aztán még telefonon és személyesen is urak, akik igazolták, hogy hogyan és miképpen működnek mint — zenészek. Amit mindenre boldogan vettem tudomásul. Mülhetli cikkben én az illető urak kompozícióját kritizáltam. Magánéletükkel sem okom, sem jogom törődni...

Egyébként nekem még mindig Lehár a zeneszerzői ideálom...

(n. l.)

Tempó Budapesti Színház!

"A ligeti színház a «Tempó» című revüvel nyitotta meg kapuit. Ez a revü nem nagygyönyű, de összefoglalásban szellemes, nagyon szórakoztató. A görök precíz munkáját figyelmébe ajánljuk a pesti hasonló foglalkozású hölgyeknek. A vendégek igen nagy sikert arattak az első este és ebben a sikerben része volt Andor Zsigmondnak, a tehetséges karmesternek is.

A csókos hölgy

"A Dunakörzön egy ismerős arc. Nagy sürkészemű nő. Arra emlékszem, hogy ezeknek a szemeknek a tulajdonosa a «Schellenberg Testvérek» című filmen csókolódzott Conrad Veidttel. A csókos hölgy egyébként Lil Petroff berlini filmszínésznővel azonos.

— Mi az, hogy Pesten van?
— Semmi különös. — feleli. — magyar származású vagyok, elváltam az uramtól és most körül nézek egy kicsit Pesten.

— Mit jelent ez a körül nézés?
— Novellákat írok és verseket. A filmből egyelőre elég. Van egy szép filmem a „Priscilla utazása a boldogság felé...” — Erre gondolok itt a Dunakörzön és megpróbálkozom, hátha sikerül ugyanez nekem is civilben...

— Jó napot, — fejezi be Lil Petroff és karcosan elegánsan elindul egyelőre nem a boldogság, hanem a Dunapalota felé...

A premiermozik és a másodhetesek harca a „filmpihen-tetés” körül

Mirda két harcos félbojkottal fenyegeti a kölcsönzőket

A budapesti mozifront kulisszái mögött éles harc folyik az elsőhetes és másodhetes filmszínházak között. Az 1930/31-es szezon egyáltalában nem végződött jó eredménnyel a premiermozikra nézve, viszont a másodhetesek egész szép haszonnal zárhatják majd le ennek a nehéz szezonnak könyvét. Eddig az volt a helyzet, hogy a premier-mozik nagy garanciával, nagy reklámmal bemutatták a filmet, amelyet két-három hét múlva átvett a másodhetes és minden különösebb reklám-költség nélkül, fél helyárral (rendszerint egy másik nagy filmmel együtt) tovább játszotta. A premiermozik ezt a rendszert meg akarják szüntetni. Meg akarják akadályozni, hogy a másodhetes budapesti mozik azonnal, ahogy ők leesznek a műorról a filmet, tovább játszassák. Az elsőhetesek elhatározták, hogy követelik a filmkölcsönzőktől, a „film pihenítését”. Ez azt jelenti, hogy

a kölcsönző a premiermozi után csak hat hét múlva adhatja oda a filmet másodheteseknek.

A premiermozi után közvetlenül csak az „utánjátszó színházak” kaphatnak filmet. Ilyen utánjátszó az új szezonban ketlő lesz: az Ufa a Corvint, a Gerő-tröszt a Corsót nevezi ki utánjátszó mozinak.

Az elsőhetesek bojkottal fenyegetik azokat a filmkölcsönzőket, akik nem pihenetik a filmet és kétszágerecs műsort adnak a másodhetes moziknak.

A másodhetesek természetesen szintén szervezkednek a premiermozik támadása ellen. Ebben a szezonban sok másodhetes gyakran nagyobb bevételt ért el, mint a premiermozi. Volt olyan hét, amikor a kis Elit 16.000, a Bodográf 10.000 pengőt csinált — szemben a legnagyobb budapesti mozival, amelynek nem egyszer háromezer pengős heti bevétellel kellett beélnie. A másodhetesek érthetően nem akarnak engedni, mert ha a premiermozik gyűznek és ők csak hat hét múlva kaphják a slágereket, elvesztik közönségük nagy részét.

Az a tíz másodhetes is ultimátumot intézett a filmkölcsönzőkhöz: kijelentették, hogy

hojoktallják azokat a cégeket, amelyek pihen-tetik a filmet és nem adják a premierszínház után közvetlenül a másodheteseknek.

A két harcos fél között a filmkölcsönzők kerültek dilemmába. Őket fenyegeti mind a két tábor. Azonkívül a premier- és másodhetes, a vidéki és harmadhetes

közösen harcol a filmkölcsönzők leszállításáért.

Ennek a célnak az érdekében még a két nagy ellenfél: a három Ufa-mozi és a Gerő-tröszt is szövetséget kötött. Meggyeztek abban, hogy újabb kötéseknél lehetőleg lezserítják az árakat és nem konkurálnak egymással. Ennek a hat mozinak évi jegybevétele körülbelül négymillió pengő. Ennek az összegnek átlag 35 százalékát viszik el a filmkölcsönzők. Ha csak tíz százalékkal tudja a két csoport leszeretni a kölcsönzőket, már akkor is igen jelentős összeget takaríthat meg éventék.

A filmkölcsönzők szerint azért nem lehet lejjebb menni a kölcsönzőkkel, mert a mozisok maguk konkurálnak a kölcsönzőkkel.

A nagy mozik igazgatói maguk is vásárolnak külföldön filmet és ezzel növelik a keresletet. A megnövekedett kereslet láttára a külföldi gyárak természetesen nagyobb árat kérnek a magyarországi licenccéért.

A kölcsönzők tehát mindenekelőtt azt követelik, hogy a mozisok hagyják abba a közvetlen filmvásárlásokat és maradjanak a maguk szakmájánál: a mozivetítésnél.

Ez a jelenlegi helyzet a budapesti mozifronton. Prognózis: óriási harcok, cselvetések, szövetségek, cserbenhagyások és végül szent béke.

(h. e.)

Sietünk közölni Önnek

BUDAPESTEN JÁRT a néhai hatalmas budapesti bankvezér fia, aki egyébként Berlinben él. Máskor is ittjárt egy-két napra, most azután hetek multak és még mindig itt van. Budapestben fog elhelyezkedni, — mondották a barátai. Ezzel szemben erről szó sincsen, igaz ellenben, hogy nála helyezkedett el a fiatal operettszínész, aki miatt nemrégiben gondnokság alá helyezte családját a gazdag gyóros. A bankvezér fia pedig visszamegy Berlinbe, ahová nyilván szerződése lesz rövidesen a tehetséges művésznőnek is.

A HIRES FOGORVOS esetét mondjuk itt el, úgy, ahogyan megtörtént és ahogyan csak Budapestben történthetett meg. A fogorvos elutazott külföldre, Párizsba, Londonba, Berlinbe és végig nézte a legparazabban berendezett stomatológiai rendelőköt, — mert új rendelőt akar megnyitni. Amint hazatért Erzsébetkörtüi lakására, csodálkozással hallotta, hogy távollétében eddig harmánál több fogorvos jelentkezett, aki mind ki akarja venni a régi rendelőt — kabalából. Most pedig, hogy a fogorvos hazajött, naponta jönnek kollegák, akik a műszereket veszik meg, ugyan-csak kabalából, mert aranybánya volt a körüti régi rendelő.

HA IGAZ A HIR, válik a kedves és szimpatikus autómobilkereskedő nejétől, akit aifig két éve vett el. Az asszony a héten egyik rokona vidéki birtokára utazott és onnan levelet írt férjének, ne várja, mert már nem tér vissza hozzá. Ok, hír szerint, hogy a szülők mindkét részről állandó egyenlenségben vannak egymással, ami még mindig nem jelenti, hogy a fiatalok békéjének is fel kelljen berulnia.

A VELENCEI HALÓKOC SIN történt, hogy a budapesti uriaszony meglátta, az őshajzu bonviván gyönyörű, hollófeke té hajja elvált feleségét, akiről az regéle a fáma, hogy rövidesen férjhez megy a nagy selyemkereskedőhöz. A pesti uriaszony figyelni kezdett, mivel utazik a szép asszony, aki, valahányszor kijött fülkéjéből, szorosan behuzta magá mögött az ajtót. Kivel, kivel? — törte fejét az urinó, mert ő őszintén szölvá, nem a selyemkereskedőre tippelt. Végre megoldódott a rejtély, a szép asszony újra kijött és mögötte Solty Hermin széles nevetéssel és látva a pesti urinó elhült és kiábrándult arcát, ismeretlenül így szólt hozzá: Vesztett!

A HETEN EGY-KET BEAVATOTT, aki a földalattin utazott a Liget felé, csodálkozva nézte a következő jelenetet. Egy hölgygel kijött a lépcsőn a bukott bank egykor hatalmas vezére, megváltotta a két jegyet, szinte titokban odacsuszta önagsága kezébe és attól fogva úgy tett, mintha nem is tartoznának együvé. Beszállás, a hölgy baloldallal ül, a bukott vezér messze, a másik oldalra. Az Aréna-utnál kiszállás külön-külön, fenn az utstelen körül néznek és újra egymással haladnak az autobuszon tovább. Egy utas mondja a feleségének: Mit szólsz, a méltóságos ur, ugylátszik haragban van önagságával! Na — felelte epésen az asszony — ez még nem volna baj, de a betevőkkel is haragban van!

SZEGÉNY VAJDA ZSIGA, a kiváló festő, aki a klubban rosszul lett és lakásán nemsokára meghalt, híres volt kedves, szeretetreméltó modoráról és főleg előzékenységről, amely valóságos legendás volt. Amikor a klub helyiségeiből elszállították a mentők, a hordágyon fekvő mondta a köréje sereglett uraknak: Bocsnát a kellemtelenségért, amit akaratlanul okoztam!

BERLINBE KELL UTAZNOM, — szölte a gyárvezér feleségéhez, fontos tárgyalásaim vannak. És elutazott. Másnap önagsága is elutazott Bécsbe és az előkelő szállóban szobát akart nyitni. Asszonyom, szölte a portás, a nagyságos ur már szintén megérkezett! Csodálkozás. A férj tehát nem Berlinbe ment. Önagsága felvitette podgyaszát a férj szobájába, ahol kényelembe helyezte magát. Egy óra múlva megjött a férj, de nem egyedül, a portás örvendő közölte vele, hogy neje már megjött, mire a férj kíséretében lévő hölgy angolosan távozott. Fenn a szobában éles pourparlé, utána lemennek, mire a hallban eléjük jön a ház barátja. Beh kedves véletlen! — kiált fel. Mire a férj rezignáltan feleli: De ennyi véletlen, ennél maradunk. A válás folyamatban.

JARDIN

Rövid szenzációs vendégjáték

A 9 GOLDEN WEST GIRLS

Amerika legjobb énekes, táncos jazz humoristái

Kezdet 10 órakor

HÜVÖS NÉZŐTÉREN FORRÓ SIKER:

BÉCSI VIG ASSZONYOK

NYITOTT TETŐ ALATT KIZÁRÓLAGOS JOGGAL JÁTSSZA A

FORUM

Toscanini és Furtwängler Pécssett,

Fényes ünnepeket készítenek elő Pécssett, egyelőre a legnagyobb titokban. Augusztus 20-án lesz tíz estzendeje, hogy Pécs városa hároméves szerb megszállás után felszabadult az igeden uralom alól és a nemzeti hadsereg csapatai bádogi Soós Károly tábornokkal az élen bevonultak Pécsre. A város a tizeszteszűs jubileumot a legnagyobb fényvel kívánja megünnepelni, két kulturhétet, amelyet szeptember 6-tól 20-ig rendeznek.

A két kulturhét legkiemelkedőbb zenei eseményei azok a hangversenyek, melyek a világ-hírű pécsi székesegyház előtti téren folynak le. Nem kisebb nagyságok, mint Toscanini, Furtwängler, Schalk Ferenc meghívására van szó és az ő bentaniásuk és dirigálásuk mellett adnak elő az Operaház zenekarával megerősített pécsi filharmonikusok három estén át Kodály Psalmus Hungaricusát és Wagner Richard Parsifaljának Grál-jelenetét. A kórusokat a női és gyermekkarral megerősített pécsi dalárdák adnak elő és több ezer tagú énekkar megszervezésére készül a rendezőség.

Az ünnepek más napjain a pécsi dómban Liszt Ferenc «Koronázási miséjét», majd Dohnányi Ernő «Ünnepi miséjét» adják elő, ugyan-csak előadásra kerül a pécsi származású Hölzl Seraphus «Pécsi koronázási miséje».

Archeológiai, néprajzi és irodalmi kiállítást is rendeznek Pécssett a «két kulturhét» alatt, az irodalmi kiállításon felsorakoztatják egymás mellé Janus Pannonius műveit és a róla szóló munkákat is.

A kulturális ünnepek mögött semmivel sem fognak elmaradni az emlékünnepek, melyek szorosabban összefüggésben vannak a felszabadulás nagy napjával. Ha a honvédelmi miniszter hozzájárul a tervehz, a honvédség csapatai megismétlik a tíz év előtti bevonulás mozulatait is.

Az érdekes ünnepek bizonyára sok idegent vonzanak majd Pécsre.

Legenda az ingyen-bicikliről...

A legendák eredete mindig homályos. Ritkán lehet megállapítani, hogy honnan származik egy legenda, egyszerre csak a közhíben van és vakon hisznek benne. Ilyen modern legenda keletkezett mostanában Pesten és nem tehetünk róla, ha kénytelenek vagyunk kegyetlenül szétrombolni a reménykedők illúzióit és kijozanítani őket: a legendának nincs semmi alapja.

Valahonnan az a homályos eredetű hír kell származnia, hogy könnyen juthat bárki ingyen egy ilyen vagyva-vágyott kerékpár birtokába, csak háromezer autó, motorkerékpár és bicikli rendszámát kell a pesti utcán feljegyezni és a szorgalmas gyűjtőnek a Weiss Manfréd-gyár ingyen ad egy Csepel-biciklit.

Azóta, hogy ez a hír elterjedt, fiatal gyerekek jobb ügyhöz méltó buzgalommal „gyűjtik” a közlekedési eszközök rendszámait, mint valamikor a helyégeket vagy a reklám-cédulákat. A főváros forgalmasabb pontjain naphosszat ott láthatók ezek a gyerekek, akik minden arra robogó gépkocsi, teherautó, motorbicikli és kerékpár rendszámát sietve feljegyzik és a multor ilyen „rendszám-gyűjtők” jegyezték fel a Klauzál-terület arcos bankrablók autójának a rendszámát is.

Megkérdeztük a csepeli Weiss Manfréd-gyárat és a válasz, amit kaptunk, kérlehetetlenül szétrombolja a legendát.

— Nem tudjuk elképzelni sem, — mondották a gyárban — hogy ki terjesztette el ezt a hírt, de örülnék, hogy végre megcáfolhatjuk. Naponta papirkosarak telnek meg irodánkban azokkal a rendszámokkal, amelyeket a buzgó gyűjtők az ajándék-bicikli reményében beküldenek hozzánk, holott sem háromezer, sem tízezer összegyűjtött rendszám után nem adunk kerékpárt ajándékba. Kár vesződni a rendszámok összeírásával, nem jár érte semmi jutalom.

Füek, nem érdemes már rendszámot sem gyűjteni! Szeretjéslott a legenda, realisabb módon kell megpróbálni biciklit szerezni...

ITT A SEZON LEGNAGYOBB SIKERE:

POTYAUTAS

MAGYAR SZÍNHÁZ

BETHLEN-TÉRI SZINPAD

(Telefon: J. 443-76) évadzáró bohózatműsor utolsó 6 előadás

3 órás kacagás!

Előadások: 6 és 9 órakor

Gaál Franciska, Góth, Ráday, Sarkadi, Szilágyi, Z. Molnár

MAGYAR HÉTFŐ SPORTJA

A Magyar Kupát a III. Kerület nyerte

A döntőben legyőzte a Ferencvárost Harmadik a Hungária, negyedik a Bocskai Avart Temesváron csontrepedéssel kórházba szállították

Ujpest mindkét napon vereséget szenvedett. A pünkösdi ünnepekre kitűzött kupa-elődöntő és döntő-mérkőzések nem keltek valami túl nagy érdeklődést, mert az egyik napon 6000, a másik napon mindössze 3000 ember volt kíváncsi a Kupa-küzdelmek döntőjére. Nagyon jelentéktelen nézőszám ez akkor, amidőn a programon egy Ferencváros-Hungária-mérkőzés is szerepel. Pedig minden kellékük megvolt a mérkőzéseknek ahhoz, hogy nagyobb érdeklődést vonzzon. Egy azonban bizonyos, ha a csapatok azt akarják, hogy a Magyar Kupát a közönség komolyan vegye, úgy azt ilyen alkalmi döntőkkel kell az utolsó pillanatokban egyéb program híján nagyjelentőségűvé minősíteni, hanem minden csapatnak egyformán

az első mérkőzéstől az utolsóig komolyan kell venni a Magyar Kupa-küzdelmeket. Akkor a közönség is megfelelő érdeklődést fog tanúsítani az ilyen mérkőzések iránt s néhány esztendő múlva a Kupa-döntő lehet a komoly husvét vagy pünkösdi attrakció.

Kinos meglepetéssel szolgált az Ujpest csapata is. Teljesen felesleges volt egy nappal a délamerikai utazás előtt ilyen mérkőzéseket lekötöni. Az Ujpest busás árt fizet ezért a könnyelműségért, mert elvesztette Avart s ezzel minden sánszát, hogy a turát, amelyre indul, azzal az eredménnyel zárja, amelyet a bajnoksáptól várni lehetett volna. Többi csapataink a Nemzeti kivételével, az első nap mindenütt győzelmet arattak.

A vasárnapi kupa elődöntők

Az óbudaiak kiverik a tavalyi kupagyőztes Bocskait III. ker.—Bocskai 2;1 (0:0)

A rekkenő hőségben mindössze 6000 főnyi közönség volt kíváncsi pünkösdvásárnapján a Kupa elődöntő mérkőzéseire. Az első mérkőzés a tavalyi védő Bocskai és a III. kerületiek között folyt le. Az első félidő teljes unalomba fulladt s csak a második félidőben született meg a gól. Mindössze a döntőgólért való küzdelem nyújtott némi változatosságot a játékban. Az óbudaiak megérdemelten nyerték a mérkőzést. Az első negyedóra a Bocskaié. Lassankint a kerület is lábrakap s ettől kezdve többet tanáznak a Bocskai kapuja előtt. Győri holtbiztos helyzetben a kapusba rugja a labdát. A Bocskai se hagyja magát. Markos lefut s csak a kapufant menti meg a kerületieket a biztos góltól. Ezután két kornert hagy kihasználatlanul az óbudai csapat.

A közönség már most kezd aggódni, hogy a játék döntetlen lesz és így majd meg kell hosszabbítani a játékidőt. Pedig ha a közönség szavazatával lehetne ezt a kérdést eldönteni, akkor nem kerülne sor az utánjátszásra, de meg a második félidőre sem.

Szünet után mindkét csapat megelégedte az első félidőbeli pihenést. Látszott rajtuk, hogy ezuttal gólrá törekcsenek. Különösen a Bocskai, a Kupa tavalyi győztese igyekezett. De amíg a

Bocskai csak igyekezett, addig a kerület gólt rug.

Fenyvessi ügyesen kiszökik, visszaadja a labdát Borbélynak, akinek

hatalmas lövése már a hálóban táncol.

Nemsokáig örülhet a közönség és az óbudai csapat a vezetésnek, mert a 29-ik percben Bíró rosszul rugja el a saját kapusa elől a labdát, a visszapattanó labda körül tumultus támad, Bíró a bíró szerint handset vét. Bíró tiltakozik, míg a bíró 11-est ítél.

Teleki rugta a tizenegyest, mely gól lett s az eredmény 1:1.

Már csak 8 perc hiányzik a félidőből. Fenyvessi nagyszerűen át jut a debreceni védelmen, a kapu előtt a védelem újból eléri, de egy ügyes driblivel előnyhöz jut, a

szélső s éles lövése Budai kezéről a hálóba pattan (2:1).

A gól után a III. kerület támad, de a mérkőzés utolsó pillanatában a Bocskainak esélye van a kiegyenlítésre, de Teleki jó helyzetben a kapu mellé fejel.

Ferencváros—Hungária 6:3

Ferencváros—Hungária 6:3 (2:2, 3:3, 5:3)

Senki sem bánta meg, hogy pünkösdi vasárnapján végignézte a két nagy rivális kupaküzdelmét. A mérkőzés kétségtelenül érdekes volt, mindkét csapat teljes tudásával küzdött, döntetlen félidők voltak, 9 gól is esett, izgalom is volt, a játék igazi kupastílusban folyt.

A szezonzárás előtt tehát új keretek között bonyolódott le a kupaelődöntő. A közönség nagy része megelégedett és hálás volt a régen nélkülözött játéktílusért. Csak a bíró maradt konzekvens, mert ő a régi megszokott kereteket szolgáltatta. Ugyanannyit tévedett, mint a bajnoki mérkőzéseken, sőt még többet és kiadósabban.

A ferencvárosi tábor örült az újabb győzelemnek, míg a Hungária-tábornak sem volt mit szégyenkeznie. Előrelátható volt, hogy tíz emberrel

az újabb 30 percet már aligha bírja végig a a Hungária csonka csapata.

Kétségtelen, hogy a Hungária a kupaelődöntőn jó futballt játszott.

Kalmár játéka a régi nagy Orthra emlékeztető volt.

Hires is elemében volt s ez egyszerre feljavitotta a Hungáriát.

A bíró külön fejezetet érdemel. A mezőnyben a Ferencváros terhére tévedett. A kapu előtt igen gyakran a Hungária terhére.

5 perc alatt két Ferencváros gól

A Ferencváros játszik nap ellen s már az első percben Takács kikigyőzik a kornervonalra, onnan centerez s a nagy rőssel előtörő Turay

a hálóba fejeli a labdát. 1:0.

A Ferencváros tovább támad s az 5-ik percben Takács és Szedlacek offsideon áll, mire a Hungária-védelem leáll s a szemfüles Takács

laponan a balsarokba vágja a labdát (2:0).

Titkos offsideiról indulva lefut s hatalmas bombája a kapufáról a tizenhatosig pattan vissza. Ettől a perctől kezdve már a Hungária az ur a pályán. Kléber hosszú keresztpassza Titkoshoz kerül, a szélső két driblivel a kapu előtt terem s a kiugró Angyal mellett

a hálóba kotorja a labdát (2:1).

A Hungária tovább ostromolja a zöld-fehérek kapuját, a levegőben lóg a kiegyenlítő gól. Skvarek ügyes driblivel szabadra juttatja magát, de lövés helyett Hiresnek passzol, aki a center helyébe húzódva

éles lövéssel gyönyörű gólt lő (2:2).

A Hungária erős ostromát csak Kohui gyors és veszélyes lefutása, hatalmas bombája — ami Ujvári zsákmánya lesz — törí meg. Hires-támadás zárja be a félidőt.

A Ferencváros vezet

A félidőt a Ferencváros támadása, majd Hires lövése vezeti be. Kohut megszökik, lerázza a védelmet és senkitől sem zavarva, régi recept szerint bombája az ellenkező sarokban táncol. (3:2). A gól után újabb Ferencváros-támadás következik, majd Titkos—Kalmár összjátéka felhossa a Hungáriát is.

Skvarek a védő Amselt hátulról csúnyán elfaultolja, mire nagy tumultus támad a kapu előtt. Angyal elszigetlik, Skvareket a bíró kiállítja. Nagy protestálás folyik s a kapuból oda-futó Ujvári alapon megrúzza a bírót. A Hungária tíz emberrel most még jobban szorongatja a Ferencvárost. Kalmár nagyszerűen szökteti Vargát, az kivételesen jól kiugrik, de a védelem a döntő pillanatban szereli. Titkos bombáját Angyal, Turayt Ujvári védi.

A játékidőből már csak két perc van hátra, egy faultert megítélt rugást Sebes rugja. A kapu felé tartó lövés a csomóból kiugró Kalmár

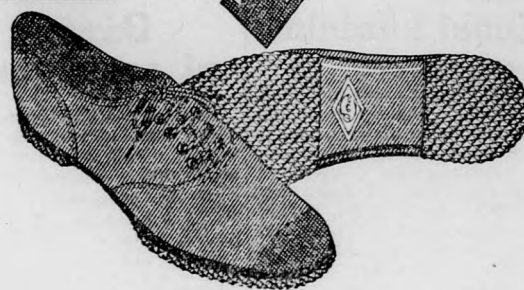
Ime az új

vászoncipő

öntött

gumitalppal

VIZHATLAN

TARTÓS

KÉNYELMES

Gyermek

Leány

Női

Férfi

P 2.90

P 3.20

P 3.60

P 4.15

MINDEN CIPŐ- ÉS SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

a hálóba juttatja.

Alig állnak fel a csapatok, már vége is a félidőnek.

2x15 perces meghosszabbítás

A kiegyenlítés hírére a már elvonuló Hungária-drukkerek csoportosan lepik el ismét a tribűnt.

Alig két perc után éri el a Ferencváros az off side miatt leálló védelem hibájából, Takács révén a vezetést. (4:3.)

A csonka csapattal játszó Hungária minden embere lelkesen küzd. Varga egyedül lefut, Amsel lábai elé dobja magát, a labda kiperdül kezéből s az Angyalon tuljutó labda Vargához

kerül.

Angyal ezt látva, két kézzel elrántja Varga lábait, aki így elesve, már nem éri el a labdát.

A bíró sipja néma marad.

Nagy hibájából Kohut megszökik s centere Takács elé kerül s a lövőkédvén levő kis Takács

biztosítja szép góljával a Ferencváros győzelmét. (5:3.)

Ettől kezdve aztán teljesen megzavarodik a Hungária s Weber hátraadott labdájából Takács

beállítja a végeredményt. (6:3.)

Most már, a magát megadó Hungáriával szemben, fölénybe kerül a győztes Ferencváros.

Megérdemelt győzelmet aratott a III. kerület a Ferencváros ellen

III. kerület—Ferencváros 4:1 (3:0)

A Ferencváros vasárnapi győzelme után aligha hitte volna valaki, hogy a III. kerület lesz a Kupa győztese. Az óbudai csapat teljesen megérdemelten nyerte a mérkőzést, mert elejétől végéig egy pillanatra sem tudta a nagyszerű lendülettel játszó III. kerület győzelmét kétségessé tenni. Az eredmény a mutatott játék alapján egyáltalában nem mondható túlzottnak, mert az óbudai csapatok több kedvező alkalmat elszalasztottak.

Az óbudai csapat összteljesítménye minden dicsőretet megérdemel, mert a csapat kilenc nap alatt 4 mérkőzést játszott s a Kupamérkőzések során tegnap biztosan győzött a Bocskai ellen, míg ma a Hungáriát verő Ferencváros ellen.

A Ferencváros kezd nap ellen, de már az első percben a III. kerület vezet Zilahy révén támadást a Ferencváros ellen. Korányi, Drösslert kornere szereli. A kornert a Ferencváros védelme elhárítja, de a 4-ik percben Drössler újabb rohamot indít a zöldfehérek kapuja ellen. Az óbudai szélső centerez, Zilahy Korányi mellett elhuz

és öt lépésről a góiba rugja a labdát. 1:0.

A gól után is a III. kerület támad, míg a Ferencváros csak védelemre szorítkozik. Fenyvessi kornert harcol ki. A 9-ik percben Fenyvessi elfut, Borbélyhoz továbbít, az egy pillanattal sem habozva, azonnal leadja a labdát a tisztán álló Győrihez, aki

két lépésről újabb gólt lő 2:0.

A III. kerület már a harmadik kornert rugja, de még a Ferencváros nem jutott komoly támadás-hoz. Végre Kohut, aki kezdi régi formáját elérni, villámgyorsan lefut, beadása üresen találja Toldyt, aki nagyszerű helyzetben elveszti a labdát s a szép támadás eredménytelen marad. Változatos játék folyik, míg a 22-ik percben Korányiról egy ártatlannak látszó labda leperdül, azt a részen álló Drössler megkaparintja és rögtön centerzi s a jól helyezkedő Zilahy

Amsel hasa alatt a hálóba lövi. 3:0.

Egy perccel később Győri kiugrik s Korányi szerelné akarja, de összeütközve, elesnek s Korányi kézzel kiüti a már éppen lövő helyzetbe kerülő

Győri elől a labdát. A határbíró jelzi a handset, de a bíró nem ítél 11-est. Utána a Ferencváros támad, de a felforgatott csatáron nem bír boldogulni a kifogástalanul működő III. kerületi védelem ellen. Táncos hatalmas lövése kapufát talál, Fenyvessi lefut s a tisztán álló Drösslert a bíró hibásan offside címen megállítja.

A szünetben megérkezett gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter képviselőtében Schwöder Ervin államtitkár, vitéz tárcái Felicidés Román min. tanácsos kíséretében, hogy a mérkőzés végén a győztesnek átadja a Magyar Kupát.

A második félidőben a Ferencváros lép fel támadólag, Turay helyét cserél Bukovival, de ez sem segít, mert a budai halvesor csirájában elfojt minden támadást. A Ferencváros csatárok-nak nem sikerül gólt löni, de ezt pótolja a III. kerület, mert Steiner saját kapuja felé adja vissza a labdát, de már akkor, amikor Szulik a kapus már elhagyta őrhelyét és

így a labda a kapuba gurul. Üngöl. 3:1.

A Ferencváros a gól után belefekszik a játékba, azonban Bukovi megsérül, ughogy vértől borított kiviszik a pályáról, ahová már nem is tér vissza. A Ferencváros 10 emberrel is szorongatja a visszaeső óbudaiakat. Végre szóhoz jut újból a III. kerület is és ez elég ahhoz, hogy újabb góllal most már biztosítsa a Kupa győzelmét. Fenyvessi nagyszerűen kicselezi a védelmet, lefut, centerez s a részen álló Zilahy

pontosan a kapuba fejeli a labdát. 4:1.

A Ferencváros hiába küzd az eredmény szépitéséért, a budai védelemben még van annyi erő, hogy a támadásokat sikerrel elhárítsa.

A Magyar Kupa átadása.

A mérkőzés végén Schwöder Ervin államtitkár, a kultuszminiszter megbízásából átadta a győztes III. kerületnek szép beszéd kíséretében a Kupát és készorítástal gratulált minden egyes játékos-nak. A III. kerület nevében Mottl főmérnök a Klub alelnöke választott s beszédében kifejezésre juttatta, hogy a csapat a Kupa első védésével akart méltóképpen hódolni az éppen ma délelőtt eltemetett nagyszerű igazgatója, Vértes Imre emlékének.

Ujpest kettős veresége Aradon és Temesváron

Avart csontrepedéssel Budapestre szállították

Az Ujpest pünkösdi kirándulása szerencsétlenül végződött. Mindkét nap vereséget szenvedett. Első nap a Ripensiatól Temesváron, a második nap még a sokkal jelentéktelenebb erőt képviselő Aradi AC-től. Teljesen a bajt, hogy az Ujpestnek és a magyar válogatott csapatnak főerősége, Avar szerencsétlenül járt. Temesváron a Ripensia ellen Hoksáry durván lerugta a kilitűm csatárt, úgyhogy kórházba kellett szállítani.

Hétfőn Avart sikerült Pestre szállítani, de aligha vehet részt az Ujpest délamériai turáján.

Vasárnap a Ripensia elleni mérkőzést 2:0

arányban veszítette el az Ujpest. Hétfőn az Aradi Atlétikai Klub volt a bajnoksapat ellenfele. A vezető gólt az Ujpest érte el 11-esből P. Szabó révén, amit a 30-ik percben Galov kiegyenlített. Kevésell utána Török fejcs góljával szerzi meg Arad a vezetést és a győztes gólt. A második félidőben a két csapat teljesen egyenrangú játékot mutatott. Avar hiányát az Ujpest nagyon megérte.

Ezek után nagy aggodalommal kell az Ujpestet délamériai turájára elengedni, mert végre is Délamériában legalább olyan jól játszanak, mint Aradon.

II. liga bajnoki küzdelme

Somogy—Megyer 8:0 (3:0).

A tíz emberrel kiálló Megyer már a startnál elvesztette minden esélyét, a Somogy mindvégig nyomással fölénnyel volt és ha csatárai a kapu előtt határozottabbak lettek volna, még több gólt rughatott volna. A Somogyban a fedezetsor, Galambos és Jakube játszott jól. A gólok sorrendje a következő: Mágó (öngóli 18 p.), Galambos (19 p.), Jakube szabadrugásból (31 p.), Jakube (II. félidő 3 p.), Györfy (4 p.), Jakube (10 p.), Jakube 11-esből (28 p.), Galambos (40 p.).

Végre győztek a skótok

Skócia—Svájc 3:2 (2:1).

A skótoknak még is sikerült az utolsó mérkőzést Svájc ellen, — ha nehezen is, — megnyerni. A gyenge svájciak ellen sem tudtak azonban a fanitómesterek fölényes győzelmet aratni s meg kellett elégedniük a minimális gólarányú győzelemmel.

A tartalékos csapatok küzdelméből a Hungária került ki győztesnek

Hungária—Bocskai 4:0 (2:0)

Mindkét csapat tartalékokkal teletüzdelve állt fel s így gyenge nivótlan sportot hozott a játék. A mezőnyben a Bocskai egyenrangú ellenfele volt a Hungáriának, de a kapu előtt a csatárok tehetetlensége miatt eredményt elérni nem tudott. A Hungária kapujában Szabó sikeresen mutatkozott be. Néhány szép védésével fellünnelt. A bekkek gyengén játszottak. Kocsison meglátszik a mecschiány. A halvesorban Weber hatalmas fejeseivel tünt ki. A csatársorban fellünnelt Kalmár erőltén játéka a tegnapi jó játék után. A Budai gólokat védhette volna. A csatársorban, míg meg nem sérült, Vincze volt a legjobb. A többi játékosról nincs sok feljegyezni való.

A Hungária védelme a játékokat, azonnal támad, de a Bocskai védelem ment. Hullámzó játék folyik a pálya közepén. A Hungária megszerezhetné a vezetést, de Héjjas jó helyzetben ront. A 24-ik percben születik meg az első gól.

Héjjas átjárja magát a védelmen s a vetődő Budai mellett gólt lő. 1:0.

Híres szép támadásokat vezet, de a belsők rontanak.

A 32-ik percben Hires lefut, bead Kalmár elé, akinek gyenge, de helyezett lövése a kapuba jut. 2:0.

A Bocskai mintha kissé összeszedné magát, szép támadásokat vezet, de a csatárok lövéseit nem kíséri szerencse. Telek 20 méterről lő kapura, azonban a labda hátszárnnyra kerül el a kaput. A következő percben Gyurcsó hogy ki nagy helyzetet. Kis szerencsével már kiegyenlíthetett volna a Bocskai.

A második félidő Hungária támadással indul, de Hires kapu mellé lő. Vincze lövését szépen védi Szabó.

A 10-ik percben Nagy csunyan faultolja Horvátot, a megittelt 11-est Telek Szabó kezébe lövi.

A 12-ik percben Nagy összecsap Vincével. Vincze sérülten elhagyja a pályát, vissza sem tér.

A 23-ik percben Sárvári átjárja magát a védelmen és védhető gólt rug. 3:0.

A Bocskai teljesen összeroppan. Kalmár nagy helyzetben lukt rug. A 33-ik percben Kalmár lövését Molnár leboxolja.

A 11-est Hires védhetlenül a kapuba rugja.

Kehrling győzelme Párisban

A francia teniszbajnokságban, amely nagy nemzetközi mezőnyt gyűjtött egybe, a magyar Kehrling is indult. Vasárnap Kehrling kemény küzdelem után győzött az angol Oilliffett ellen 4:6, 2:6, 6:1, 6:0 és 8:6 arányban.

Üllői-úti sporttelep

1931 május 31 én

Ferencváros-Bocskai
bajnoki mérkőzés

Bárány István új országos rekordja

Egerben a MESE és a bécsi EWASC csapatai között pünkösdi vasárnap délután klubközi uszónverseny volt a versenyszűdében, melynek eredményei a következők:

100 m. gyorsuszás: 1. dr. Bárány István MESE 1 p. 01 mp., 2. Baranyai MESE 1 p. 04 mp., 3. Keltseher EWASC 1 p. 05.2 mp.

200 m. melluszás: 1. Berger EWASC 3 p. 03.2 mp., 2. Schaefer EWASC 3 p. 04.6 mp., 3. Mezei MESE 3 p. 11.6 mp.

100 m. hátuszás: 1. Bitskey Aladár MESE 1 p. 14.4 mp., 2. Franz Koller EWASC 1 p. 16.2 mp.

400 m. gyorsuszás: 1. dr. Bárány István 5 p. 13.4 mp., országos rekord! 2. Baranyai MESE 5 p. 41.8 mp., 3. Fekete EWASC 6 p. 01 mp.

Az uszósámok után a BSE és az ETE csapatai között barátságos vízpolómérkőzés volt, amelyet a BSE nyert meg 6:4 (3:2) arányban.

Hétfői eredmények:

600 m. gyorsuszástaféta: 1. MESE 6 p. 39 mp., 2. EWASC 6 p. 58 mp.

600 m. vegyesstaféta: 1. MESE 7 p. 32.4 mp., 2. EWASC 7 p. 33.2 mp. Az egriek mindkét stafétát Bécsben legutóbb elvesztették.

A MESE—EWASC klubközi vízpolómérkőzés 3:1 (2:0) arányban az egriek győzelmével végződött.

Az uszónverseny eseménye volt Lenkey Magda szereplése a 100 méteres gyorsuszásban. Lenkey Magda 1 p. 12.6 mp. idővel országos rekordot üszött. Ez már nemzetközi viszonylatban is jó idő.

A magyar-jugoszlav teniszmérkőzés a bíró ítéltése miatt félbeszakadt

A magyar—jugoszlav teniszmérkőzést, mely tegnap kezdődött Zágrábban, nem folytatták, mert a magyar csapat vezetője vasárnap délután kijelentette, hogy csapata egy tegnapi téves bírói ítélet folytán a mérkőzést csak mint barátságos versenyt játssza le. A jugoszlav csapat vezetője az indítványt nem fogadta el, a mérkőzés tehát eredmény nélkül végződött.

A 160 km.-es kerékpárverseny mai futamát Szenes MTK nyerte

Pompás küzdelem jegyében folyt le a Budapest—Lepsény—Budapest utvonali 160 km. távján az összetett hosszútávú országúti kerékpárverseny első futama, amelyben 105 versenyző állt starthoz. A nagy végküzdelemben Szenes (MTK) 5 óra 08 p. és 10 mp. es idejével (31.5 km. órátlag) biztos győzelmet aratott Vida II. (UTE) előtt géphosszal.

A bajnoki versennyel kapcsolatban 100 km.-es versenyt rendeztek azok számára, akik a bajnoki versenyt nem vettek részt. Eredmények: 1. Oláh (Testvériség) 3 óra 11 p. 40 mp. 2. Szilkó (UTE).

Ifjúsági 75 km. verseny. 1. Kaczián (Pestújhelyi SK) 2 óra 25 p. és 50 mp. 2. Engel (CsTK). 3. Németh (Postás).

Szeniorok 50 km. titkos térelőnyversenye. 1. Sebessi (NEMOS) 1 óra 28 p. és 55 mp. (3 perc előny).

Felhívás!

Felkérjük azon egyesületeket, amelyek egy cég alkalmazottjaiból alakultak, tekintet nélkül arra, hogy van-e alapszabályuk vagy nincsen, és hogy a MASZ-nak tagjai-e vagy sem, továbbá azon cégeket, gyárakat, iparvállalatokat, amelyeknek legalább néhány azzal az altagokkal vagy atletizálni szándékozó alkalmazottja van, hogy közöljék címüket folyó hó 31-éig Árvay Arthurrall (V., Nádor-u. 12.) egy június első napjaiban megtartandó értekezlet egybehívása céljából. Az értekezletre a megnevezettek külön meghívót kapnak.

Az értekezlet célja: Cégek alkalmazottainak a MASZ. fenntartása alatt egy ligába tömörítése és újabb, az atlétikai sportokkal foglalkozni kívánó tömegeknek nevelése, egyesületbe, illetve szövetségbe toborozása és atlétikai pályáknak megszerzése.

LUCAS KÉPVISELET SERVICE

Bácsalmási Péter országos rekordot javított a hármassugrásban

A magyar főiskolai versenyek másodnapján Bácsalmási Péter 14 m 74 cm-re javította Somfai 14 m 54 cm-es országos távolugrás rekordját. Megjavította ugyancsak a főiskolai magasugrás rekordját is.

Részletes eredmények: 100 m. síkfutás: Bajnok: Reteghy László TFSC 11.4 mp. Rudugrás: Bajnok: Bácsalmási Péter TFSC 350 cm. Súlydobás: Bajnok: Bácsalmási Antal BEAC 13.36 m. 400 m. síkfutás: Bajnok: László László Kitarítás EAC Szedeg 51.2 mp. Távolugrás: Bajnok: Megyeri Pécsi EAC 710 cm. 200 m. gátfutás: Bajnok: Boross József Kitarítás EAC Szedeg 26.6 mp. 1500 m. síkfutás: Bajnok: Budai József Köz.

EAC 4 p. 19 mp. Diszkoszvetés: Bajnok: Bácsalmási Péter TFSC 42.15 mp. 110 m. gátfutás: Bajnok: Boross József KEAC Szedeg 15.9 mp. főiskolai rekord. 800 m. síkfutás: Bajnok: László László KEAC Szedeg 2 p. 00.6 mp. Magasugrás: Bajnok: Bácsalmási Péter TESC 187 cm. főiskolai rekord. 200 m. síkfutás: Bajnok: Paku Ernő TFSC 22.6 mp. Gerelyvetés: Bajnok: Boross Dezső TFSC 55.11 m. 400 m. gátfutás: 1. Héjjas István BEAC és Fazekas Ferenc MAFC holtversenyben 59 mp. 500 méteres síkfutás: 1. Horváth Pál BEAC 16 p. 49.8 mp. Hármassugrás: Bajnok: Bácsalmási Péter TFSC 14.74 m. országos rekord.

Csapataink pünkösdi külföldön

Szatmár: BSZKRT—Olimpia CFR 6:0 (3:0). Kolozsvár: Budai 11—Romana 4:1 (2:1). Ungvár: Ujpest B)—Ungvári komb. 4:1 (1:1). Ungvár: Törökvs—USK 4:2 (4:2). Munkács: Bak TK—MSE 4:0 (3:0). Nyitra: BSE—NyHC 4:2 (0:1). Szófia: Bástya—Levski 1:0 (0:0). Krakow: Vasas—Makkabi 5:1 (1:1). Spalató: Hajduk—Nemzeti 3:1 (1:1). Újvidék: Pécs-Baranya—MAK 3:1 (0:0).

AUTÓ ÉS MOTOR

Olasz győzelmek a monzai tizorás versenyen

A monzai pályán pünkösdi vasárnapján tartották meg a 10 órás versenyt, amely újabb olasz diadort eredményezett. Az első két befutó olasz volt, olasz kocsi: 1. Nuvolari-Campari-pár (Alfa Romeo) megtett táv: 1547.550 km. 2. Mi-

LEGYENERŐS

noia-Borzacchini-pár (Alfa Romeo) 1534.800 km. 3. Ivo-Bouriac-pár (Bugatti) 1525.300 km. A németek reménye, a Mercedes-vezető-pár csak a negyedik helyre futott be. Általános megdöbbenést kellett világszerte a szombati tréningen történt halálos baleset. Luigi Arcangeli az egyik leg-

RUGALMAS

tehetségesebb olasz versenyző, aki karrierjét motorkerékpáron kezdte és számtalan nemzetközi diadal után ült a volán mellé körülbelül 170 km.-es tempóban vezette Alfa Romeo versenykocsiját. Az egyik enyhe fordulóban, eddig még ki-

TARTÓS

derítellen okokból elvesztette uralmát a kocsit felett hatalmas ívben vágódott ki az ut szélére. A segítségére sietők már csak halálát konstatahálták. Az egész autós és motoros társadalmat, de főképpen Olaszországot mély megilletődéssel töltötte el Arcangeli szerencsétlensége.

MAGYAR

Érdekességek a Lucas-gyárról. Hogy a Joseph Lucas Limited, milyen hatalmas üzem, arról csak úgy alkothatunk magunknak megfelelő képet, ha tudjuk, hogy Anglia ezen legnagyobb autós- és motor-elektromos berendezési gyára 30.000 munkást foglalkoztat, hetenként több

TEHÁT LEGYEN CORDATIC

mint 6000 mágnest dob piacra. Most Magyarországon is olyan kezébe került a képviselet, amely méltó lesz a gyár külföldön már köztudatba ment felsőbbéget nálunk is kellően eredményre juttatni. A képviseletet a Tóth és Stern-cég kapta meg. Címe VI., Lehel-utca 10a.

TÓTH ÉS STERN
Budapest, VI., Lehel-u. 10/a. Telefon: 903-73
Speciális javítóhely, alkatrészzár

Ausztria-Németország 6:0 (3:0)

LÓSPORT

Káposztásmegyeri versenyek

Vasárnap.

Pünkösdi vasárnapján kezdődött meg az Urlovasok Szövetkezetének második tavaszi miteingje. Noha a köhögési járvány miatt csak kis mezőnyök alakultak a versenyekben, a sport nézője minden tekintetben kielégítő volt s a közönség érdeklődését mindvégig leköttette. — A double-kasszáknál oly nagy volt a forgalom, hogy mikor a fogadások második versenyének tikkettjeit a nem indulók miatt korrigálni kellett s ezért a verseny startját husz perccel kitölték.

A nap legnagyobb meglepetése Pityke győzelme volt az Urlovas-hendikepben, amire a totalitáser kilenczeres osztályt fizetett.

Részletes eredmény:

I. futam. 1. Margareta (5:10 reá) Szabó B. 2. Oktalan (3) Froesch. F. m.: Durazzo, Nanda. Tot.: 10:16.

II. futam. 1. Szikra (7:10 reá) Tomka. 2. Lucky Stricke (1½) Ehrenberger. F. m.: Fuligula, Tarantel. Tot.: 10:18.

III. futam. 1. Délibáb (2) Stenzel és Kucikóka (3) Szalai holtversenyben. F. m.: Komilló, Sati-nette, Szinusz. Tot.: 10:20 és 21 Délibáb; 10:37 és 10:26 Kucikóka.

IV. futam. 1. Pagát (pari) Papp. 2. Granada. F. m.: Missy. Tot.: 10:20.

V. futam. 1. Talált kincs (pari) Teltschik. 2. Ámen! (5) Kiselka. 3. Kirgiz (5) Vrabel. F. m.: Numa Pompilius Annabál, Jagnjilo, Pimpóka. Tot.: 10:21; 12, 15, 16.

VI. futam. 1. Pityke (8) Gede. 2. Beesvágy (6:10 reá) Tomka. F. m.: Bokros, Rác Pali, Szanálás. Tot.: 10:88; 21, 14.

VII. futam. 1. Robogó (5:10 reá) Csaplár. 2. Billikom (5) Bözödi. F. m.: Martinsberg, Cluny, Tans, Keskenő. Tot.: 10:15; 13, 21.

Kettős fogadás (Délibáb—Talált kincs): 5:13; (Kucikóka—Talált kincs): 5:44.50.

Hétfő.

Pünkösdi hétfőjének nagy attrakciója, az Inkey Antal emlékgátverseny csak három indulót gyűjtött egybe startjánál, de a verseny nyitnak lát-szóit Glühwürmchen és Szoknya között. Favorit az előbbi volt, mely az ut háromnegyed részén át jó iramban vezetett, de aztán teljesen megverve esett vissza. A győzelmet nagy fölényrel Szoknya szerezte meg a népszerű Mélik-színeknek a jó versenyt futott Bakter ellen. Felemlést érdemel, hogy a tegnap nagy istállóbizalommal starthoz állított Komilló és Beesvágy, amelyek tegnap csak helyezést tudtak elérni, ma megnyerték versenyüket. Ugy látszik a tegnapi kiadós galopp vitte őket előre kondícióban.

Részletes eredmény:

I. futam. 1. Bakis (1½) Walkó. 2. Ladiladilom (2½) Turcsyn. F. m.: Rege, Balek, Dorénavant, Bóbita. Tot.: 10:33; 19, 15.

II. futam. 1. Hetykelány (5:10 reá) Szalay. 2. Tarantel (1½) Stenzl. F. m.: Theresina, Bamboo, Maga csunya. Tot.: 10:16; 11, 12.

III. futam. 1. Komilló (2) Patzák. 2. Mecies (7:10 reá) Stenzl. F. m.: Gondtalan, Alhambra. Tot.: 10:40.

IV. futam. 1. Szoknya (pari) Blazsek. 2. Bakter (2½) Singer. F. m.: Glühwürmchen. Tot.: 10:26.

V. futam. 1. Beesvágy (pari) Weissbach. 2. Fleche d'or (3) Gál, 3. Ámen! (2½) Teltschik. F. m.: Bábé, Quitt, Relly, Ingo. Tot.: 10:30; 13, 16.

VI. futam. 1. Nagur (8:10 reá) Szabó J. 2. Conchita (1½) Radakovits. F. m.: Jagnjilo, Billikom. Régi nyár, Corvin. Tot.: 10:18; 12, 13.

VII. futam. 1. Rózsabimbó II. (2½) Hála. 2. Talált kincs (pari) Hujber. F. m.: Paragon, Mirakel, Szélhámos, Kirgiz. Tot.: 10:48; 22, 18.

Kettős fogadás (Komilló—Beesvágy): 5:65.50.

*

A bécsi löversenyek vasárnapi eredményét itt adjuk: I. futam. Glaucus (5:10 reá) Szabó L. II. — II. futam. Kinoprinz (pari) Esch II. — III. futam. Ormond (pari) Szabó L. II. — IV. futam. Nestor (pari) Szabó L. II. — V. futam. Dorado (8:10 reá) Weissengruber. — VI. futam. Savannah (1½) Esch II. — VII. futam. Chestnut (8:10 reá) Esch II.

*

A hétfői versenyek említésre érdemes eseménye Martinkovich hat trickje Bonvecchiati, Beau-riavge és Somai győzelmei révén. Mindhárom győztest a többszörös sampion, Schejbal lova-golta. Az egyes versenyek győztesei: I. futam. Lightening (8:10 reá) Szabó L. II. — II. futam. Bonvecchiati (8:10 reá) Schejbal. — III. futam. Beau-riavge (pari) Schejbal. — IV. futam. Somai (1½) Schejbal. — V. futam. Heuschrecke (2) Banský. — VI. futam. Velehrad (pari) Szilágyi. — VII. futam. Simple Simon (4) Csuta.

A przemysli vár titkai

Egy várüzér naplója

Irtá: LÉVAI JENŐ

Copyright by „Magyar Hétfé”,

Utánnyomás kivonatosan is töltesse.

Honvédek előre...

A na-gorachi harcokban különös tanujelét adta bátorságának egy szegedi cigánylegény: Kolompár István, az 5. gyalogezred honvédje.

Bár több árkász- és honvédjárőr lelte halálát a vakmerő vállalkozás közepette, Kolompár önként jelentkezett, hogy a 264-es magaslatról előrekuszva a Na-Gorachon beásott oroszok akadályvonalát megközelíti és drótvágó ollójával azokat átvágja.

Kolompár az irtózatossá tüzben haláltmegvető, igazi, cigánytól szokatlan bátorsággal egészen a drótakadályokig kuszlik. Ha a fényszóró fénye rávetődik, eldobja magát és halottnak tetszik. Fején megsebesül... Eliszonyodva látják társai, hogy milyen léleknyugalommal szedi elő táskájából a kötszercsomagocskát és a lövöldözés közepette hogyan kötözi be magát.

S nem retenti vissza sebesülése sem. Eléri a drótakadályokat, emberfeletti nyugalommal, mintha csak valahol a szegedkörüli pusztákon tanyázna, nyiszálja, vagdosza az orosz fegyverek halálthozó tüze közepette a drótszálakat...

Mindez nem költői kitalálás — tanusítják hiven a kiüntetési javaslatok —, Kolompár honvéd véghezvitte ezt a hőstettet s mintha gyakorlóléte lenne, szabályszerűen visszafordult, kuszva eléri a mi állásainkat s az utánkövetkező rohamban — sebesülése ellenére — maga is résztvesz.

A balszárnyat védő osztrák csapatok helyzete pedig ekkor már egészen rossz volt. A csapatok teljes kimerültségről panaszkodtak — akárcsak az első erőszakos ostrom idejében... A honvédek sohasem panaszkodtak... Pedig... pedig...

Gilli ezredes osztrák-galíciai csapatait tehát leváltják, s helyükbe jönnek... Ugyan kik is jöhetnek...? Mi sem „természetesebb” — magyarok... Honvédek... A gyulai 2. ezred Szathmáry csapatai... Ők nem „fáradtak”... Hogyan is lennének? Hiszen csak hónapok óta éjjel-nappal harcban állottak... s éppen most jöttek egy kis sétáról... a Strucynáról... és a Szybenicéről...

Az oroszok észreveszik a leváltást, s Szathmáryt embereivel rögtön gyilkos tüzelés fogadja... Biztató kezdet...

S hajnalodott... Éjjeli rajtaütésből, hajnali rohamból, megint csak reggeli támadás lett... Igaz a sappeurök egész éjjel igyekeztek aknákat, árkok segítségével megközelíteni az oroszok állását... De egyrészt talán mi még nem is igen értettük ennek a később oly fontos földalatti aknaharcnak a mód-szerét, másrészt az oroszok résen állottak és minden komoly kísérletet meg is hiúsítottak...

Régen 7 óra... Roham... Balról kezdik Nóray csapatai... Balról és balul üt ki... A harmadik roham sem sikerülhet... Gépfegyver ösztűz töri le... veri vissza a fáradt honvédek fáradhatatlan rohanását...

Sok egyéb ok is közrejátszik. A nagy ködben nehezen megy a tájékozódás. Csak egy példa:

Hammerschmidt Károly szakaszvezető a 8. honvédgyalogezred 12-ik századát a Na-Gorach elleni támadásnál rohamra vezeti. A szürkületben erős ellenséges rajvonal bukkan fel és nekik támad. Olyan irányból jött azonban, hogy a támadó csapatot saját csapatnak is lehetett tartani. Hammerschmidt puska-és géppuskatűzben keresztültörte magát az állásuk előtt levő drótakadályon, megközelíti a tüzelő rajvonalat, mellén sulyosan megsebesül, de ennek ellenére megállapítja, hogy a támadó a szomszédos saját csapat, amely a sötétben eltévesztette a vonalat és így ellenségnek nézték. Hammerschmidt tájékoztatja a parancsnokot, visszamegy, bekötözik, elájul. Aranyérmét kap utóbb, hiszen megmentette mindkét csapatot a teljes megsemmisüléstől...

S ezzel vége a na-gorachi harcoknak... Kétezer hősi halott és sebesült az ára ennek az eredménytelen kísérletnek... A 23. honvédhadosztály egy-maga 1200 emberét veszítette itt el. A na-gorachi vereség pedig — amint látni fogjuk — teljesen alá-

ásta a várórség erejét... Na-Gorach egyik legsúlyosabb oka volt a vár elesésének... Az előtérállás — az új, amit berendeztünk — igen közel feküdt az ellenséghez... Sokkal rosszabb volt a réginiél, amely dominálta a terepet, s a mi új állásunkat is... Ezentul itt már nem lehetett a megbízhatatlan, s éppen ezért alig használt galíciai, ruthén csapatokat künnhagyni... Nem, ide ezentul a legjobb csapatainkat kellett kitenni... Itt áztak, fáztak, s mentek tönkre a vár elitesapatai... A legjobbak... a honvédek...

Kezdték — mintegy szimbolumként — a legde-rekabbak: a 7. verseci honvédek... A kitörések hősei, Magiera, 428. stb. elfoglalói... De erről még lesz szó... Előbb azonban, mielőtt lezárunk Przemysl, a körülzárt vár életének dicsőségletes periódusát, a körülzárt vár „támadó” harcainak történetét, egy percre megmutatjuk, milyenek voltak ekkor itt az ünnepnapok, milyen a Karácsony a várban, sokszáz kilométerre hazulról, távol a Hazától, a Családtól... Karácsony a várban, karácsony az ellenség gyűrűje közepette...

Bombák a „békecár” tiszteletére

Sikertelen na-gorachi ellentámadásunk után sem szűnt meg errefelé a csatározás. A járőrharcok állandósultak, s Przemysl várának egész további ostroma alatt itt állottak legközelebb és legellenségesebben egymással szemben a csapatok. Annymira, hogy a na-gorachi harcokban elesett százakat nem lehetett eltemetni. A tél ideje alatt ez még nem volt oly nagy baj, hiszen a hóréteg takarta és a fagy konzerválta a hullákat. Legfeljebb egy-egy könyörületlen orosz, vagy magyar puszkagolyó üzte el a varjakat és a kóbor kutyákat rágcsálásuk közben...

De eljárt később a tavasz... Leolvadt a hó... Az oszlásnak indult hullák büze és retentő látványa sok álmatlan éjszakát okozott itt is a csapatoknak... És elmúlt Miklós cár félelmetesre jelzett nevenapja is. Az orosz rítus szerint december 19-én. Csak egy magánosan felettünk keringő, bombákat ledobáló orosz repülőgépjelzője a „békecár” emléknapját. A békecár, akinek nevenapján orosz repülőgépek a békes városra dobált bombáival egy anyát ölt meg, aki karjában tartotta pólás gyermekét, de kiirtotta egész családját is, még 5 gyermekét... A békecár nagyobb dicsőségére...

Válaszul a mi repülőink is Wagner János főhadnagy, Kozma Ignác és Morozutti Antal hadnagyok, Knopp és Hold tüzemester, Wannak tizedes tábori pilóták az orosz állásokat bombázták...

Már esszük a lovakat...

S a na-gorachi véres epizód után elérkezett Szentkarácsony ünnepe... Karácsony Przemyslben, karácsony a körülzárt várban, az ellenség ostrom-gyűrűje közepette. Przemysl várban, amely akkor már megérezte a jövődél nélkülségeket. A porciók napról-napra kisebbedtek, s már ettünk — lovakat...

Egyelőre azonban itt volt a karácsony ünnepe... A tisztai étkezdékben és legénységi barakokban karácsonyfákat gyújtottak. Hiányzott alóluk azonban az ajándék, az otthon maradt családtagok megemlékezése...

Hogy ezt valahogy pótolják, a várparancsnokság rendeletére minden tiszt 10.86 koronáért kaphatta a következő kincseket:

1 kg kétszersült, 2 darab huskonzerv, ¼ kg aszalt-szilva, 0.038 kg tea, 1 kg cukor, 0.09 kg kakaó, 1 lit. rum, 0.15 kondenzált tej, 15 doboz szardínia...

Pénz volt bővíben, hiszen nem lehetett elkölteni a gázsit. Csak később találta ki a várparancsnokság annak módját, hogy lehet a tisztikart pénzétől megszabadítani. Mindenki örömmel fizette le a 11 koronát, amiért kapott akkor többszáz korona értékű „árut”... A legénységről természetesen — 100.000 legény állott szemben 3000 tiszttel — nem lehetett ily „bőkezűen” gondoskodni. A bakák 10 fillér ráfizetéssel — járandóságukból vonták le — mákos bobajkát kaptak... cukorral... Akkor már ez elég ritkaság volt...

Az egyes csapatparancsnokok igyekeztek saját eszközeikkel is segíteni és a sivár karácsonyt ünnepélyesebbé tenni...

Sok helyütt a kávéba — a kondérokba, ahogy főtt — néhány üveg rumot öntöttek, másutt fejenkint 20—25 cigarettát, vagy 10—15 szivart osztott ki a század, vagy zászlóaljparancsnok, — aki nem dohányzott és gyűjtögette a „Fassung”-ot...

Volt olyan század is, hogy a tisztek minden szakasznak „társasjátékot” vettek a városi üzletekben, ahol még sok volt az áru és kevés a vevő. Ilyesmire...

Az oroszok karácsonyi ajándékai

Sok helyütt — s ez jellemzi az oroszok vallásosságát és általában való jó érzését: a körülzárt csapatok is küldöttek el ajándékokat. Ekkor már általában elég közel voltak az orosz előőrsök a mieinkhez, s igen sok helyütt egy helyre jártak az előőrsök vízért, s különösen a Galiciából sorozott — ruthén csapatok — krumplifőszagot... Másra ezek úgy sem igen voltak felhasználhatók...

Az oroszok már hetek óta erősen ugratták a mi előőrségeinket... Már tudták, hogy megkezdődött a lóvágatás, már paripáinkat esszük a várban, s egyszerre csak fel-fel hangzott embereink nem kis bosszúságára — az orosz előtérállásokban a — nyihaha... Nyerítgették át hozzánk... Celozva lóhus-kosz-tunkra...

Karácsonyra azonban beszűntettek minden ellenségeskedést az oroszok... Ajándékokat, élelmiszer-csomagokat küldözgették, juttattak el az előőrsökhöz... Ez legtöbbször úgy történt, hogy köztünk lévő tér kiemelkedőbb pontjára, egy fára, vagy rudra tüzték ki csomagjaikat...

A zsákok azután tömve voltak minden jóval... Cipóval, a friss orosz „bulki”-val, konzervekkel s a hosszuszaru orosz „papyroszi”-val, a cigarettával. És no mi is lehetett még más... Akkor még ujdonság volt nekünk: szemicski és machorka... Tökmag és a dohányyszárból készített orosz cigaretta-dohány...

Majd minden csomagban volt egy orosz verses kö-sztőtő is. Olyan primitív, köszöntős-könyvbéli, iskolás gyermekszerű... de szívbememlékező... Mindegyik a közeli békét sóhajtott vissza... a családot... a gyermekeket...

Béke legyen a Földön

Az orosz muzsik karácsonyi üdvözlétén kívül sok helyütt az ellenséges tisztikar is megemlékezett rólunk... A 8. honvédek 8. századának előttemfekvő naplója megőrizte egy ilyen oroszoktól eredt német-nyelvű üdvözlés szó szerinti, eredeti ortografiás szövegét, amelyet az előttünk fekvő előtér állásaiból hoztak be:

„Aus Fredropol.

Wünschen von ganzem Herzen Ihnen allen tapfere Verteidiger der Festung ein ruhiges fröhliches Weihnachtsfest. Friede auf Erden und den Menschen ein Wohlgefallen. Gott gebe die Erfüllung aller Ihrer Wünsche.

Dies ist der aufrichtige Wunsch der Herren Offiziere und der Mannschaft der V. russischen Artilleriebrigade...“

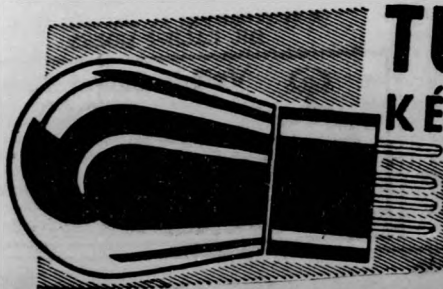
(Egész szívünkben a vár minden bátor védőjének boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk. Béke legyen a földön és megelégedés az emberek között. Isten teljesítse minden kívánságukat. Ezt kívánják az V. tüzerbrigád tisztjei is legénységére).

Ezt kívánták nekünk Fredropolból, ahonnan szinte naponta jöttek az V. orosz tüzerbrigád ütegeinek halálthozó gránát-üdvözlétei...

Valóságos fegyvenszünet alakult így ki a szembenálló csapatok között... Két hét mulva azután mi is viszonzottuk az oroszok jókívánságait és bizony fájjal szívvel ajándékait is... Az ő karácsonyukkor...

Egyelőre azonban még egy kis harc várt ránk, mielőtt az óév elbucszhatott volna, hogy átadja helyét a legszomorúbb újévnek, 1915-nek...

(Folytatjuk.)

TUNGSTRAM BÁRIUMCSÖVEKSEL
KÉSZÜLÉKE A LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNYRE KÉPESI

